

Q

طرح راهکار برای پیشرفت حسابداری و حسابرسی

تقویم حسابرسی

ارسال مقاله

آخرین شماره نشریہ

صدمین شماره

ضمیمہ حسابرسی

موضوعات محوری

ورود اعضا

مرا بہ خاطر بسیار

ورود

- ثبت نام در سایت
- گذرواہ را فراموش کردہ اید؟

فراتر از اخبار

انتشار مقاله دربارہ گزارشگری مالی دیجیتال و چگونگی کمک آن بہ استخراج و تحلیل اطلاعات

بنیاد استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRSF) بہ تازگی یک مقاله مقدماتی با عنوان «گزارشگری مال...»

۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ ۱۵:۵۴

IFRS Foundation

April 2024

Digital Financial Reporting

Facilitating digital comparability and analysis of financial reports

Introduction

Digital financial reporting allows investors and other users of that information to efficiently search, extract and compare comparable accounting and sustainability-related financial disclosures.

Today, many investors, companies and regulators are already getting the benefits. Over 50% of listed companies (by global market capitalisation) are required to undertake digital financial reporting in some extent.

The IFRS digital taxonomy facilitates the reporting of information prepared in accordance with IFRS Standards in a comparable machine format.

This article provides an introduction to digital financial reporting and the IFRS digital taxonomy.

Further resources relating to digital financial reporting and the IFRS digital taxonomy can be found at <https://www.ifsrb.com/digital-taxonomy>.

What are digital financial reports?

سمینارها و دوره‌های آموزشی

اولین کنفرانس ملی نقش علوم مدیریت و حسابداری در بهسازی سیاستهای پولی و مالی، 24 اسفند 1403

دومین کنفرانس بین المللی جهش علوم مدیریت، اقتصاد و حسابداری، 28 اسفند 1403

دوازدهمین کنفرانس بین المللی تحقیقات بین رشته ای در مدیریت، حسابداری و اقتصاد در ایران، 31 مرداد 1403

یازدهمین کنفرانس بین المللی مطالعات نوین مدیریت و حسابداری در ایران، در 29 شهریور 1403

ادامہ رویدادها را ببینید

منابع جدید

Digital Financial Reporting Article (IFRSF)

IAASB Strategy Work Plan 2024-2027 (IAASB)

IESBA Strategy and Work Plan 2024-2027 (IESBA)

Implementing IPSAS A Guide for Trainers (IFAC) (IPSASB)

ضمیمہ حسابرسی

مزایا و معایب مؤسسات حسابداری اندغام شده

ترجمہ: فروزان جانمردی

چہ کسی مسئول کیفیت حسابرسی است؟

ترجمہ: معصومہ امیری

ہمنشینی دانشکدہ حقوق ہاروارد دربارہ راہبردی شرکتی مرور بیست سالہ روندهای حق الزحمہ حسابرسی و غیرحسابرسی

ترجمہ: زہرا نوری

شمارہ آیندہ حسابرسی

HESABRAS

شمارہ آیندہ حسابرسی

آخرین شماره نشریہ حسابرسی

مجله حسابرسی

گزارش حسابرسی مهمترین ابزار ارتباطی برای انعکاس نتایج حسابرسی به استفاده‌کنندگان صورتهای مالی است. شکل و محتوای این گزارش در طول تاریخ شاهد تحولات گوناگون بوده است. نخستین گزارشهای حسابرسی در قالب یک **گواهی (Certify)** مختصر شبیه جمله زیر صادر می‌شده است:

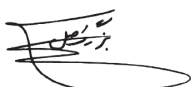
“ما تایید و گواهی می‌کنیم ترازنامه بالا به درستی وضعیت شرکت را نشان می‌دهد”

اگر چه نخستین الگوهای گزارشگری از انگلستان به آمریکا رفت ولی با رشد سریع اقتصاد و بازار سرمایه آمریکا، حرفه حسابرسی در آنجا نیز پیشرو تحولات گردید. با افزایش حجم فعالیت شرکتها و این‌که ماهیت کار حسابرسی یک آزمون است نه تایید کردن، در سال ۱۹۲۹، عبارت “به نظر من In my Opinion” به گزارش حسابرسی اضافه شد و در پی احساس خطر حسابرسان در سال ۱۹۳۱ با پیشنهاد سردبیر مجله حسابداری به تدریج عبارت “گواهی کردن” از گزارشهای حسابرسی حذف شد. در سال ۱۹۳۴ در پی تعامل حرفه حسابرسی و بورس بار دیگر محتوای گزارش حسابرسی تغییر کرد و عبارات مهم “ارائه مطلوب” و “رسیدگی نمونه‌ای” به گزارشهای حسابرسی اضافه شد و تاکنون استمرار یافته است. در سال ۱۹۳۴ در تجدیدنظری دیگر عبارت “بررسی سیستم کنترل داخلی” به گزارشهای حسابرسی راه یافت.

حرفه حسابرسی در برهه‌ای به جد تلاش کرد عبارت دردرساز “ارائه مطلوب” را به دلیل عواقب قانونی، حذف کند اما موفق نشد. این تحولات در سالهای بعد نیز تداوم یافت و گزارش حسابرسی استاندارد که تا قبل از تغییرات اخیر با آن سروکار داشتیم در سال ۱۹۸۸ مدون شد اما تغییرات اساسی در آن به وجود نیامد. گزارش حسابرسی علاوه بر ضرورت ارسال صحیح پیام، برای حسابرسان تبعات حقوقی دارد و کلمات آن از حساسیت بالایی برخوردار است.

تغییرات اخیر استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و استانداردهای حسابرسی آمریکا در زمینه گزارشگری در ۵۰ سال اخیر بی‌سابقه بوده است. این تغییرات از خواسته‌های استفاده‌کنندگان صورتهای مالی، بازارهای سرمایه و بحرانهای مالی نشأت گرفته است، و هدف افزایش ارزش اطلاعاتی گزارش و بهبود درک استفاده‌کنندگان از فرایند حسابرسی و گزارش حسابرسی را دنبال می‌کند.

این تغییرات بر دامنه حسابرسی اثر نگذاشته است بلکه شفافیت نتایج کار حسابرسی را تقویت کرده است. مهمترین تغییرات گزارشگری اخیر، شروع گزارش با اظهارنظر است که قبلاً در انتهای گزارش استاندارد بود. دلیل این کار هم، اهمیت بخش اظهارنظر است که برای استفاده‌کنندگان مهمترین جز گزارش می‌باشد. برای درک بهتر فرایند حسابرسی و این‌که چه موضوعات مهمی بین حسابرس و مدیریت در فرایند حسابرسی مطرح و بررسی شده است مسائل عمده حسابرسی به‌عنوان یک سرفصل جدید به گزارش حسابرسی اضافه شده است. تبیین مفصل تر وظایف حسابرس و فرایند حسابرسی وظایف مدیریت نیز با هدف تفکیک دقیق تر وظایف و تشریح ماهیت حسابرسی، در گزارشهای جدید منعکس می‌شود. یکی از اهداف مهم این تحول، کاهش فاصله انتظارات و اطلاعات مربوط به حسابرسی و افزایش اعتماد بازار است که ارزیابی آن مستلزم گذشت زمان و کسب بازخورد از بازارهای سرمایه است. عبارات اصلی که ما امروز در گزارشهای حسابرسی به کار می‌بریم میراث تقریباً یک قرن تعامل حسابرسان با استفاده‌کنندگان و بازار سرمایه است و هر کدام هم پیشینه ویژه خود را دارد.

موسی بزرگ اصل

<p>مدیر امور اجرایی: محمود مجددی</p> <p>صفحه‌آرایی: زهرا نجفی</p> <p>تایپ و حروف چینی: مهناز زریو</p> <p>طراح جلد: آدین رستمی</p>	<p>ویراستار فنی: دکتر رافیک باغومیان</p> <p>دبیر بخش اخبار: معصومه امیری مقدم</p> <p>دستیار سردبیر: دکتر محمد صیادی</p>	<p>شورای مدیریت: دکتر محمد جلیلی دکتر موسی بزرگ اصل اکبر سهیلی پور محمود پوربهرامی محمدجواد صفار هوشنگ نادریان دکتر رضا نظری لطفعلی لطفعلیان صارمی</p>	<p>صاحب امتیاز: سازمان حسابرسی</p> <p>مدیر مسئول: اکبر سهیلی پور</p> <p>سردبیر: دکتر رضا نظری</p>	<p>حسابرس</p> <p>فصلنامه تحلیلی، اطلاع‌رسانی، پژوهشی</p> <p>سال بیست و ششم</p> <p>شماره ۱۲۷</p> <p>تابستان ۱۴۰۳</p> <p>شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه</p>
---	--	---	--	--

آدرس: تهران، میدان آرژانتین، بلوار بیهقی، نبش کوچه ۱۲ غربی، پلاک ۱۲ کدپستی: ۱۵۱۴۷۴۶۴۱۷ صندوق پستی: ۱۴۳۳۵/۴۷۹ تلفن: ۸۸۵۰۳۴۴۵ نامبر: ۸۸۵۰۲۶۰۲

www.hesabras.org E-mail: editor@hesabras.org

چاپ و صحافی نوید نواندیش: تهران - خیابان دماوند - بین وحیدیه و سلان - بعد از خیابان بخت‌آزاد - پلاک ۸۷۵ - تلفن: ۷۷۰۳۴۱۴۰

در این شماره می خوانیم:

موضوع محوری:

چالشهای رعایت استانداردهای حسابرسی سری ۷۰۰
تداوم فعالیت و ۲۵۰ گزارش جدید حسابرسی و مسایل عمده)

مصاحبه‌ها

- ۱۲ افزایش تعداد ورشکستگیها دلیل تغییر استاندارد تداوم فعالیت گفتگو با: مرتضی اسدی
- ۱۸ یکااش ارائه بخش مسایل عمده حسابرسی در گزارشهای حسابرسی گفتگو با: حسن حاجیان
- ۲۴ نیاز ذینفعان به افزایش شفافیت گزارشگری، منشا و مبنای اصلی تغییرات در گفتگو با: ابوالفضل نیکوکار
- ۳۲ واژه منصفانه بهتر از مطلوب گفتگو با: منصور شمس احمدی
- ۳۶ موضوعیت اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی برای شرکتهای پذیرفته‌شده در بورس گفتگو با: حمید فودازی

رویدادها

- ۴ فراتر از اخبار: رویدادهای ایران و جهان

چاپ مقاله‌ها الزاماً به معنای همسویی مجله با نظرهای نویسندگان نیست.

حسابرس در ویرایش ادبی مقاله‌ها و یکدست کردن رسم‌الخط آنها آزاد است، اما در مورد ویرایش اساسی

با نویسندگان مشورت خواهد کرد.

و هو اسرع الحاسبين (انعام ۲۶)
و او سریع ترین حسابسان است

حسابراس

شماره ۱۲۷

تابستان

سال ۱۴۰۳

همکاران محقق و پژوهشگر

در این شماره به ترتیب حروف الفبا:

معصومه امیری مقدم

فروزان جانمردی

زهرا نوری

آدرس: تهران، میدان آرژانتین، بلوار

بیهقی، نبش کوچه ۱۲ غربی، پلاک ۱۲

کدپستی: ۱۵۱۴۷۴۶۴۱۷

صندوق پستی: ۴۷۹/ ۱۴۳۳۵

تلفن: ۸۸۵۰۳۴۴۵

نمابر: ۸۸۵۰۲۶۰۲

E-mail: editor@hesabras.org

www.hesabras.org

مقاله‌ها

- ۴۰ هوش مصنوعی در چهار موسسه حسابرسی بزرگ... دکتر سیده‌سمانه شاهرخی و فریبا عرب
- ۴۶ سخنرانی کلیدی آندریاس بارکو در کنگره سالانه انجمن حسابداری اروپا
- ۵۰ مسایل کاربردی در به‌کارگیری استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۵۷۰
- ۵۴ قراردادهای هوشمند، هوش مصنوعی و آینده ارزشگذاری دارایی
- ۵۸ بررسی تکامل حرفه حسابداری
- ۶۲ منابع استقلال حرفه‌ای
- ۶۶ رهنمودی برای ارزیابیهای تداوم فعالیت
- ۷۲ تداوم فعالیت راهنمای به‌کارگیری استاندارد حسابرسی ۵۷۰ حمیدرضا علمشاهی
- ۷۶ مروری بر سودمندی تغییر استانداردهای مرتبط با گزارشگری... مرتضی اسدی و ساناز حجبی

مقاله‌های منتشر شده در

مرکز اطلاع‌رسانی الکترونیکی مجله حسابرسی

- پاسخ به پیش‌نویس پیشنهادی هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و
- گزارشگری حسابرس: پرسشهای پرتکرار
- رمزگشایی از قدرت تصویرسازی داده‌ها هنر نمودارها
- استاندارد حسابرسی ۵۷۰: یک رهنمود گام به گام درباره روشهای حسابرسی برای ارزیابی
- نمونه‌گیری در حسابرسی داخلی محسن صلواتی
- مروری بر سودمندی تغییر استانداردهای مرتبط با مرتضی اسدی و ساناز حجبی

فراتر از اخبار

انتشار گزارش عمومی سال ۲۰۲۲-۲۰۲۳ هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری و اطمینان بخشی

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری و اطمینان بخشی (IAASB) به تازگی گزارش عمومی ۲۰۲۲-۲۰۲۳ هیئت با عنوان «توازن اثربخشی و به موقع بودن در استانداردگذاری حسابداری و اطمینان بخشی» را منتشر کرد. این گزارش، یک نگاه کلی جامع به پیشرفت هیئت در رسیدگی به مسایل مربوط به منافع عمومی ارائه کرده و جهت‌گیری راهبردی آن برای ادامه تقویت اطمینان به قراردادهای حسابداری و اطمینان بخشی را تصریح می‌کند.

موارد مهم مطرح شده در این گزارش به شرح زیر هستند:

- به‌کارگیری جهانی استانداردهای هیئت استانداردهای حسابداری و اطمینان بخشی
- به موقع بودن و نقاط عطف پروژه
- انتقال به مرحله راهبردی بعدی
- پیشرفت‌ها در ساختار سازمانی
- اطلاع‌رسانی و همکاری

به روز رسانی پرسش و پاسخ برای روشن کردن تعریف واحد تجاری دارای منافع عمومی

کارکنان هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران (IES-BA) به تازگی به روزرسانی سند پرسش و پاسخ (Q&A) که برای بار اول در مارس ۲۰۲۳ درباره اصلاحیه‌های هیئت در زمینه تعاریف واحد تجاری پذیرفته شده در بورس و واحد تجاری دارای منافع عمومی در آیین اخلاق حرفه‌ای هیئت منتشر شده بود را منتشر کرد.

رویدادهای **ایران و جهان** روزانه

در مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی حسابداری منتشر می‌شود.

با مراجعه به مرکز اطلاع‌رسانی

اینترنتی **حسابداری** به آدرس

www.hesabras.org

از مشروح خبرهای حرفه در این

بخش آگاه شوید.

این به‌روزرسانی شامل یک پرسش‌وپاسخ جدید (شماره ۱۶) برای رسیدگی به شرایطی است که در آن یک حوزه گزارشگری هیچ تعریفی از واحد تجاری دارای منافع عمومی نداشته یا یک مورد مستثنی یا فراتر از دسته‌بندیهای اجباری در تعریف هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران از واحد تجاری دارای منافع عمومی است.

همچنین پرسش‌وپاسخ شماره ۲۰ در پی نهایی‌شدن مرحله اول پروژه هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی (IAASB) درباره واحد تجاری دارای منافع عمومی و موافقت این هیئت با به‌روزرسانی استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۷۰۰ (ISA 700) (تجدیدنظرشده)، به‌روزرسانی شده است تا گزارش حسابرس بتواند به‌عنوان یک سازوکار برای شرکتها به‌منظور رعایت الزام شفافیت تعیین شده در اصلاحیه‌های هیئت استانداردهای اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران در زمینه واحد تجاری دارای منافع عمومی استفاده شود.

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی و هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران در مسیر این پروژه، همکاری نزدیک داشتند.

برای مطالعه این سند پرسش‌وپاسخ، به صفحه اول مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی حسابرس، پیوند «منابع جدید» سر بزنید.

تاسیس گروه بینشهای راهبردی توسط اعضای هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

اعضای هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRSF)، گروه همراهان بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی که یک گروه بینشهای راهبردی است را به ریاست پروفیسور لوکرزیا ریچلین (Lucrezia Reichlin) راه‌اندازی کرد. این گروه شواهدی فراهم می‌کند تا درک اعضای هیئت امنای نسبت به اثر استانداردهای بنیاد بر اقتصاد جهانی و دیگر رویدادهای راهبردی مربوط به آینده بنیاد را ارتقا دهد.

اعضای این گروه دارای سوابق برجسته رهبری فکر و سوابق دانشگاهی هستند:

- پروفیسور لوکرزیا ریچلین، دانشکده کسب‌وکار لندن و عضو سابق هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی؛
- پروفیسور پاتریک بولتون (Patrick Bolton)، کالج ایمپریال لندن
- دکتر ما جان (Ma Jun)، رئیس انجمن مالی و پایداری در پکن؛
- پروفیسور کریستین لئوز (Christian Leuz)، دانشکده کسب‌وکار دانشگاه شیکاگو؛
- لوئیز آوازو پیرا داسیلوا (Luiz Awazu Pereira da Silva)، نایب رئیس سابق بانک اینترنشنال ستلمنتز و نایب رئیس سابق بانک مرکزی برزیل.

پیشنهاد بهینه‌سازی روش ارزش ویژه

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB) به‌تازگی یک مشورتخواهی عمومی درباره اصلاحیه‌های پیشنهادی با هدف کمک به شرکتها برای به حساب گرفتن سرمایه‌گذارها در واحدهای وابسته و مشارکتها را اعلام کرد. این پیش‌نویس به پرسشهای ذینفعان درباره چگونگی به‌کارگیری روش ارزش ویژه پاسخ می‌دهد.

اصلاحیه‌های پیشنهادی، چگونگی به‌کارگیری روش ارزش ویژه را به‌وسیله پاسخ‌دادن به پرسشها در زمینه به‌کارگیری که هیئت طی سالها دریافت کرده است، شفاف‌سازی می‌کند. هیئت همچنین الزامهای افشای جدیدی پیشنهاد می‌کند که اطلاعاتی که شرکتها درباره سرمایه‌گذارها فراهم می‌کنند را بهبود می‌بخشد. هیئت انتظار دارد که اصلاحیه‌های پیشنهادی، تنوع در عمل را کاهش داده و اطلاعات مقایسه‌پذیرتر و مفیدتری برای استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی فراهم کند.

فرصت ارسال نظرها تا ۲۰ ژانویه ۲۰۲۵ تعیین شده است.

● شروع بررسی صورت جریانه‌های نقدی توسط هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری به‌تازگی شروع پروژه پژوهشی برای بررسی و بهبود الزامهای صورت جریانه‌های نقدی و رویدادهای مربوط در استانداردهای حسابداری زیرمجموعه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS Accounting Standards) را اعلام کرد.

این پروژه در پاسخ به بازخورد طی مشورتخواهی سومین برنامه کار هیئت راه‌اندازی شد، جایی که سرمایه‌گذاران، شرکتها و دیگران این پروژه را دارای اولویت بالا تشخیص دادند.

● گزارش جدید فدراسیون بین‌المللی حسابداران و فدراسیون حسابداران آفریقا

در گزارش جدیدی که فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) و فدراسیون حسابداران آفریقا (PAFA) با عنوان «توانمندسازی انتقال آفریقا توسط حرفه حسابداری» در نشست عمومی فدراسیون آفریقا منتشر کردند، تاکید شده است که دستیابی به اهداف رشد و توسعه پایدار در این قاره، نیازمند کمکه‌های فعالانه متخصصان حسابداری و مالی است.

در این گزارش بیان شده است که حسابداران اثرگذار در هیئت مدیره‌ها، و به‌عنوان مدیران ارشد مالی و مشاوران مورداعتماد کسب‌وکار، می‌توانند پیش‌برنده و پیشگام رشد اقتصادی پایدار در آفریقا بوده و چالشهای آن از جمله دسترسی به انرژی، کمبود یکپارچگی منطقه‌ای، افزایش بدهی عمومی و همچنین تطابق و کاهش تغییر آب‌وهوا را هدایت کنند، که بر اساس برآوردها، این اقدامها بین ۶۸ تا ۱۰۸ دلار آمریکا هزینه در پی خواهد داشت.

برای مطالعه این گزارش به صفحه اول مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی حسابرس، پیوند «منابع جدید» سر بزنید.

● انتشار مقاله جدید درباره اطمینان‌بخشی پایداری

فدراسیون بین‌المللی حسابداران به‌عنوان بخشی از برنامه خود برای گردآوری، آگاهی‌بخشی و تجهیز گزارشگری پایداری و اطمینان‌بخشی ذینفعان، به‌تازگی سندی با عنوان «اطمینان‌بخشی پایداری: در انتظار چه باشیم» منتشر کرد.

سیاستگذاران و مراجع انتظام‌بخشی در سراسر جهان به‌سرعت در حال حرکت به سوی معرفی الزامهای ضروری برای گزارشگری پایداری و اطمینان‌بخشی هستند. به‌طور هم‌زمان، فدراسیون بین‌المللی حسابداران، حسابداران را تشویق می‌کند که نقش محوری خود را در این انتقال را بپذیرند و همچنین به ذینفعان یادآوری می‌کند که تکامل به‌کارگیری الزامهای گزارشگری و اطمینان‌بخشی، نیازمند زمان است.

فدراسیون بین‌المللی حسابداران از ابتدا مدافع یک سامانه هماهنگ و جهانی برای افشای اطلاعات مربوط به پایداری بوده است و همچنان به هماهنگی با دیگر سازمانهای بین‌المللی از جمله بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری (ISSB) و سازمان بین‌المللی کمیسیونهای بورس اوراق بهادار (IOSCO) در پیگیری این هدف، ادامه می‌دهد. برای مطالعه این سند به صفحه اول مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی حسابرس، پیوند «منابع جدید» سر بزنید.

● انتشار مجموعه ابزار برنامه‌ریزی راهبردی برای سازمانهای حسابداری حرفه‌ای

فدراسیون بین‌المللی حسابداران برای مجهزسازی سازمانهای حسابداری حرفه‌ای (PAOs) در راستای ارائه یک چارچوب روشن، عملی و نتیجه‌محور برای توسعه، اجرا و نظارت بر یک راهبرد اثربخش، یک مجموعه ابزار با عنوان «مجموعه ابزار سازمان حسابداری حرفه‌ای: یک رهنمود صفر تا صد برای انتقال راهبردی» منتشر کرده است.

این رهنمود برای سازمانهای حسابداری حرفه‌ای در هر سطح از توسعه برنامه راهبردی، کاربرد دارد. به‌طوری‌که می‌تواند به شروع

فرایند برنامه‌ریزی کمک کرده و همچنین رهنمودهایی در زمینه به‌روزرسانی و اصلاح برنامه‌های کنونی نیز ارائه کند. برای دسترسی به این مجموعه ابزار، به صفحه اول مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی حسابرس، پیوند «منابع جدید» سر بزنید.

انتشار رهنمود تکمیلی درباره گزارشگری حسابرس

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی رهنمود تکمیلی جدید درباره گزارشگری حسابرس که مربوط به استانداردهای بین‌المللی حسابرسی برای حسابرسی صورتهای مالی واحدهای تجاری دارای پیچیدگی کمتر (ISA FOR LCE) است را منتشر کرد. این رهنمود که برای استفاده همراه با استانداردهای بین‌المللی حسابرسی برای صورتهای مالی واحدهای تجاری دارای پیچیدگی کمتر تهیه شده است، درباره اصلاح گزارش حسابرس هنگام استفاده از استانداردها، به وی کمک می‌کند. این رهنمود همچنین شامل اطلاعات درباره استفاده از تمرکز موضوع و دیگر بندهای موضوع، گزارشگری درباره سایر اطلاعات و گزارشگری درباره یک ابهام بااهمیت مربوط به تداوم فعالیت است. برای مطالعه این رهنمود تکمیلی، به صفحه اول مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی حسابرس، پیوند «منابع جدید» سر بزنید.

انتشار بهبودهای سالانه در استانداردهای حسابداری

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری به‌تازگی اصلاحات کم‌دامنه در استانداردهای حسابداری زیرمجموعه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و رهنمود همراه را به‌عنوان بخشی از برنامه منظم تثبیت استانداردها، منتشر کرد. این اصلاحات که در یک سند واحد با عنوان «بهبودهای سالانه در استانداردهای حسابداری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی - جلد ۱۱» منتشر شده، شامل شفاف‌سازیها، ساده‌سازیها، اصلاحیه‌ها و تغییراتی است که با هدف بهبود یکنواختی چندین استاندارد حسابداری از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است. استانداردهای اصلاح شده از جمله موارد زیر هستند:

- استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۱ با عنوان «به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای اولین بار»؛
- استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۷ با عنوان «ابزارهای مالی: موارد افشا» و رهنمود همراه آن برای پیاده‌سازی استاندارد شماره ۷؛
- استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۹ با عنوان «ابزارهای مالی»؛
- استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۰ با عنوان «صورتهای مالی تلفیقی»؛ و
- استاندارد بین‌المللی حسابداری ۷ با عنوان «صورت جریانهای نقدی».

انتشار گزارش جدید فدراسیون بین‌المللی حسابداران، درباره لزوم ادامه اقدامهای مبارزه با فساد

فدراسیون بین‌المللی حسابداران، انجمن حسابداران خبره انگلستان و ولز (ICAEW) و انجمن راهبری بازل (Basel In-stitute on Governance)، به‌تازگی یک گزارش جدید و مشترک با عنوان «ذهن یکپارچه در عمل: حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار و رعایت ضوابط مبارزه با فساد» منتشر کردند.

این گزارش، رهنمود عملی و راهبردهای اقدام‌پذیر ارائه می‌کند تا رویکردی همراه با یک ذهنیت یکپارچه نسبت به اقدامهای ضدفساد در پیش بگیرد، که منجر به ارزش آفرینی درازمدت می‌شود. رویکرد «ذهنیت یکپارچه»، آن‌طور که در گزارش مطرح شده، رهبری شرکت را تشویق می‌کند تا داده‌های مالی و پایداری را به شکلی به‌هم‌پیوسته و همه‌جانبه ببیند.

این گزارش، با پشتیبانی از رویکرد «تمام کسب‌وکار» به مبارزه با فساد، سازمانهای حسابداری حرفه‌ای را به تشویق اعضایشان به پذیرش کامل نقش خود در مبارزه با فساد، از طریق موارد زیر فرا می‌خواند:

۱- شناخت خود به عنوان ذینفعان کلیدی مبارزه با فساد.

۲- پشتیبانی از تفکر یکپارچه در سراسر سازمان.

۳- قهرمان اقدام جمعی بودن.

برای مطالعه این گزارش، به صفحه اول مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی حسابرس، پیوند «منابع جدید» سر بزنید.

انتشار بررسی پس از اجرا الزامهای کاهش ارزش مربوط به ابزار مالی

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری مرور پس از اجرای الزامهای کاهش ارزش در استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۹ (IFRS 9) با عنوان «ابزار مالی- کاهش ارزش» را به پایان رسانده است.

هدف از این بررسی، ارزیابی این مورد بود که آیا آثار به‌کارگیری الزامهای کاهش ارزش، همانگونه بوده است که هیئت هنگام تدوین این الزامها برنامه‌ریزی کرده است یا خیر.

به‌طور کلی، بازخورد و پژوهش انجام شده طی این مرور نشان می‌دهد که الزامهای کاهش ارزش در استاندارد شماره ۹، همانگونه که انتظار می‌رود عمل کرده و اطلاعات سودمندی برای استفاده‌کنندگان از ابزار مالی فراهم می‌کنند.

برای مطالعه این خلاصه پروژه و بیانیه بازخورد، به صفحه اول مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی حسابرس، پیوند «منابع جدید» سر بزنید.

انتصاب مدیر اجرایی بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

اعضای هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، انتصاب مایکل مادلین (Michel Madelain) به‌عنوان مدیر اجرایی بنیاد برای یک دوره دو ساله که از ۹ سپتامبر ۲۰۲۴ شروع می‌شود را اعلام کردند.

مادلین یک رهبر باتجربه است که پیش از این به‌عنوان مدیرعامل و مدیر عملیاتی ارشد خدمات سرمایه‌گذار موسسه مودیز (Moody's Investor Service) و شریک سابق موسسه ای‌وی‌اف فرانسه (EY France) خدمت کرده است. وی از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۳ عضو هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بوده که در این مدت، ریاست کمیته نامزدی را برعهده داشت؛ در تلاش برای تاسیس هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری با همراهی هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری، نقش سودمندی ایفا کرد و ادغام هیئت استانداردهای افشای آب‌وهوا (CDSB) و بنیاد گزارشگری ارزش (VRF) با بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را رهبری کرد.

شراکت بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و شرکت بین‌المللی مالی برای بهبود گزارشگری

پایداری در بازارهای نوپدید

شرکت مالی بین‌المللی، عضو گروه بانک جهانی (World Bank Group)، تفاهم‌نامه‌ای با بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی امضا کرده و درباره شراکت راهبردی خود برای تقویت بازارهای سرمایه پایدار به‌وسیله بهبود گزارشگری پایداری و آب‌وهوا در بازارهای نوپدید و اقتصادهای در حال توسعه (EMDEs) توافق کردند.

این همکاری طی هفته اقدام آب‌وهوا در لندن اعلام شد.

گزارش جدید موسسه حسابداری مالزی برای دستیابی به هدفهای توسعه پایدار

گزارش جدیدی از فدراسیون بین‌المللی حسابداران، موسسه حسابداران مالزی (MIA) و گروه رشد فرآگیر (GIG) و مرکز امور مالی پایدار (SFH) بانک جهانی (World Bank) در مالزی (بانک جهانی)، با موضوع آزادسازی پتانسیل امور مالی اسلامی: چشم

اندازه‌های جهانی برای دستیابی به **هدفهای توسعه پایدار** (SDGs) با ابزارها و مفاهیم مالی اسلامی، به فرصتهای ارائه شده از سوی امور مالی اسلامی، نمونه‌های عملی استفاده از آن در مالزی و مسیرهای آینده برای رسیدگی به چالشها و باز کردن پتانسیل کامل امور مالی اسلامی برای حمایت از هدفهای توسعه پایدار می‌پردازد.

این گزارش، به‌تازگی در «نواوری در توسعه پایدار منتشر شد: امور مالی اسلامی که راه را هموار می‌کند» به میزبانی موسسه حسابداران مالزی در **کوالالامپور** (Kuala Lumpur) منتشر شد که شامل سخنرانی اصلی **اسما رسموکی** (Asmâa Resmouki)، رئیس فدراسیون بین‌المللی حسابداران است.

تدوین اولین استاندارد گزارشگری پایداری بخش عمومی با حمایت بانک جهانی

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی، با حمایت بانک جهانی، در حال تدوین استاندارد افشای آب‌وهوا برای بخش عمومی است.

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی، تدوین‌کننده استانداردهای گزارشگری بین‌المللی برای استفاده از سوی دولتها و سایر نهادهای بخش عمومی در سراسر جهان، در ژوئن ۲۰۲۳ اعلام کرد که برای اولین بار شروع به تدوین استاندارد افشای مرتبط با آب‌وهوا خواهد کرد که مربوط به بخش عمومی است.

این استاندارد که اولین استاندارد گزارشگری پایداری هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی (IPSASB SRSTM) خواهد بود، با افزایش شفافیت، دولتها و سایر نهادهای بخش عمومی را قادر می‌سازد تا تصمیمهای آگاهانه‌تری درباره مشارکتهایشان در رسیدگی به وضعیت اضطراری آب‌وهوایی بگیرند، آنها را در قبال مداخله‌های خود پاسخگو می‌دارد و اعتماد را در تلاشهایشان تقویت می‌کند.

انتشار گزارش سالانه ۲۰۲۳ از سوی هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران

هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران به‌تازگی گزارش سالانه ۲۰۲۳ خود را با عنوان «احترام به گذشته، برنامه‌ریزی برای آینده» منتشر کرد.

این بررسی تعاملی سال ۲۰۲۳، شامل گزارشهای جامع پروژه‌های هیئت و دیدگاه رهبران آن است که دوره‌ای از دستاوردهای درخور توجه را نشان می‌دهد. این دستاوردها شامل تصویب و در پی آن، راه‌اندازی **پیش‌نویس پیشنهادی (ED) استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای اطمینان بخشی پایداری (IESSA)** (از جمله استانداردهای بین‌المللی استقلال) و استانداردهای اخلاق حرفه‌ای برای گزارشگری پایداری و نسخه نهایی **استانداردهای اخلاق حرفه‌ای برای برنامه‌ریزی مالیاتی و خدمات مرتبط (ESTPRS)** است.

در سال ۲۰۲۳، هیئت یک پیش‌نویس پیشنهادی در مورد استفاده از کار یک کارشناس خارجی و همچنین راهبرد و برنامه‌کار (Work Plan) ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۷ هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران را منتشر کرد، که همگی با هدف تقویت آیین اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران حرفه‌ای (The Code) (شامل استانداردهای بین‌المللی استقلال) منتشر شده توسط هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران انجام شد.

استقبال فدراسیون بین‌المللی حسابداران از افزایش تعهد جهانی به استانداردهای بین‌المللی پایداری و

انتشار راهنمای گزارشگری جدید

فدراسیون بین‌المللی حسابداران به بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری

برای اعلام این خبر که تاکنون بیش از بیست حوزه گزارشگری که بیش از نیمی از اقتصاد جهانی را براساس تولید ناخالص داخلی نمایندگی می‌کنند، تصمیم گرفته‌اند که از این استانداردها در چارچوب قانونی یا نظارتی خود استفاده کرده یا اقدامهایی را برای معرفی استانداردهای هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری انجام دهند، تبریک گفت.

فدراسیون همچنین از رهنمود اولیه بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای به‌کارگیری یا دیگر استفاده‌ها از استانداردهای هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری (راهنما) استقبال می‌کند که در راستای کمک به حوزه‌های گزارشگری در طراحی و برنامه‌ریزی مسیر خود به سمت پذیرش یا سایر استفاده‌ها از استانداردهای هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری تهیه شده است.

❶ فراخوان ارسال مقاله برای همنشینی پژوهشی

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری فراخوانی برای ارسال مقاله به همنشینی پژوهشی هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری ۲۰۲۵ (همنشینی پژوهشی) صادر کرد.

از دانشگاهیان دعوت شده است تا مقاله‌های خود را با موضوعهای زیر ارسال نمایند:

- صورت‌جریانهای نقدی و موضوعهای مرتبط؛
 - داراییهای نامشهود؛
 - هرگونه مسایل نوظهور دیگر مربوط به هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری؛
 - هزینه‌ها و مزایای استانداردهای حسابداری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی؛ و
 - اثر تغییرات در محیط گزارشگری مالی.
- آخرین مهلت ارسال آثار تا ۳۱ مارس ۲۰۲۵ تعیین شده است.

این همنشینی پژوهشی با همراهی مجله دانشگاهی **افق‌های حسابداری (Accounting Horizons)**، در دانشگاه پادربورن (University of Paderborn) در آلمان در روزهای ۶ تا ۷ نوامبر ۲۰۲۵ برگزار خواهد شد.

❷ انتشار اصلاحیه‌های محدود در زمینه الزامهای طبقه‌بندی و اندازه‌گیری ابزار مالی توسط هیئت

استانداردهای بین‌المللی حسابداری

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری به‌تازگی اصلاحاتی را در الزامهای طبقه‌بندی و اندازه‌گیری در **استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۹ (IFRS9)** با موضوع ابزارهای مالی منتشر کرد. این اصلاحات با قابل فهم‌تر و سازگارتر کردن الزامها، به تنوع در روشهای حسابداری می‌پردازد.

این اصلاحیه‌ها به بازخورد بازنگری پس از اجرای استاندارد حسابداری در سال ۲۰۲۲ پاسخ می‌دهند و الزامها را در زمینه‌هایی که ذینفعان نگرانیهایی را مطرح کردند، یا در موارد جدیدی که از زمان انتشار استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۹ بروز کرده، روشن می‌کند. این اصلاحیه‌ها موارد زیر را در برمی‌گیرد:

- شفاف‌سازی طبقه‌بندی داراییهای مالی به وسیله عوامل **محیطی، اجتماعی و راهبردی (ESG)** و ویژگیهای مشابه.
- تسویه بدهیها از طریق سامانه‌های پرداخت الکترونیکی
- واکنش حرفه جهانی حسابداری به استانداردهای بین‌المللی پیشنهادی هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران برای اطمینان بخشی پایداری

فدراسیون بین‌المللی حسابداران به نمایندگی از حرفه جهانی حسابداری، از فرصت ارائه اطلاعات به پیش‌نویس پیشنهادی استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای در زمینه اطمینان بخشی پایداری (IESSA ED) استقبال کرد.

فدراسیون بین‌المللی حسابداران در پاسخ خود سه موضوع مهم از هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران درخواست کرد که برای ارتقای امکان پیاده‌سازی مورد بازنگری قرار بگیرد:

- کاهش پیچیدگی و درخواست شفافیت از سوی شاغلین در حرفه با توجه به نظارت و اجرای اطمینان‌بخشی پایداری مربوط و مخصوص هر حوزه گزارشگری، در مواردی که تعهدات را انجام می‌دهند.
- کسب اطمینان از رفع موانع موجود بر سر راه حساب‌برسان صورتهای مالی که اطمینان‌بخشی پایداری را به همان صاحبکار ارائه می‌کنند.
- پرداختن به مسایل کاربردی مرتبط با ملاحظات زنجیره ارزش، برای نمونه از طریق بازنگری یا حذف الزامهای پیشنهادی.
- برای مطالعه متن کامل پاسخ فدراسیون، به صفحه اول مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی حسابرس، پیوند «منابع جدید» سر بزنید.

📌 بیانیه مشترک روسای هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی و هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران در مورد پذیرش رهنمود جدید حوزه گزارشگری هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری

هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری رهنمود جدیدی را برای کمک به حوزه‌های گزارشگری برای پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری پایداری خود یعنی **استانداردهای پایداری شماره ۲۰۱ (S1 & S2)** منتشر و اعلام کرد که بیش از ۲۰ حوزه گزارشگری برنامه‌هایی را برای گنجاندن این استانداردها در چارچوبهای قانونی یا نظارتی خود مشخص کرده‌اند. این حوزه‌های گزارشگری در مجموع نزدیک به ۵۵ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی و بیش از ۳۰ درصد از ارزش بازار جهانی را تشکیل می‌دهند.

در اظهارنظر درباره این راهنما، **تام سیدنشتاین (Tom Seidenstein)** رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی و **گابریلا فیگورِدو (Gabriela Figueiredo)**، رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، بیانیه مشترکی منتشر کرده و در این باره گفتند: «از طرف هیئت‌هایمان، به هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری برای انتشار این رهنمود تبریک می‌گوییم، که به حوزه‌های گزارشگری در جهت یابی در مسیر به‌کارگیری و ارتقای سازگاری و کیفیت برای موارد افشای پایداری کمک می‌کند.»

📌 انتشار رهنمود برای حوزه‌های گزارشگری در نشست سالانه سازمان بین‌المللی بورسهای اوراق بهادار

بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی راهنمای گزارشگری برای حوزه‌های گزارشگری را در نشست سالانه سازمان **بین‌المللی کمیسیونهای بورس اوراق بهادار (IOSCO)** برای حمایت از مراجع انتظام‌بخشی منتشر کرد.

حوزه‌های گزارشگری که بیش از نیمی از اقتصاد جهانی را براساس **تولید ناخالص داخلی (GDP)** نمایندگی می‌کنند، اقداماتی را برای استفاده از استانداردهای هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری یا همسویی کامل استانداردهای افشای پایداری خود با استانداردهای هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری اعلام کردند.

بیش از ۲۰ حوزه گزارشگری پیش از این تصمیم گرفتند که از استانداردهای هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری در چارچوبهای قانونی یا نظارتی خود استفاده کنند یا اقداماتی را برای معرفی این استانداردها انجام دهند. این حوزه‌ها در مجموع حوزه‌های تشکیل‌دهنده این موارد هستند:

- نزدیک به ۵۵ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی،
- بیش از ۴۰ درصد از ارزش بازار جهانی و
- بیش از نیمی از انتشار گازهای گلخانه‌ای جهانی.

افزایش تعداد ورشکستگیها دلیل تغییر استاندارد تداوم فعالیت

مرتضی اسدی

(عضو هیئت‌عامل سازمان حسابرسی)

حسابرس

از پنجره گفتگوی حسابرس میزبان جناب آقای مرتضی اسدی عضو هیئت‌عامل سازمان حسابرسی هستیم. سلام و خوشامد جناب اسدی. یار دیرآشنای ما و خوانندگان حسابرس. از این‌که مجدد قبول زحمت کردید سپاسگزاریم. با موضوع استانداردهای تجدیدنظر شده حسابرسی میزبان شما هستیم. ابتدا اگر مایلید به‌عنوان عضو کمیته تدوین استانداردهای حسابرسی ایران از استاندارد تجدیدنظر شده ۵۷۰ برای خوانندگان ما صحبت کنید. استاندارد تداوم فعالیت ۵۷۰ چه کارهای اضافی نسبت به قبل برای حسابرس ایجاد کرده است؟ آیا این تغییرات ضروری بوده است؟

اسدی

اصلی‌ترین تغییر استاندارد ۵۷۰ جدید جلب توجه دادن هیئت‌مدیره و حسابرس به موضوع تداوم فعالیت است و این‌که تداوم فعالیت به‌طور دقیق‌تر و قابل‌اتکاتر نسبت به قبل مورد ارزیابی قرار گیرد. به‌همین دلیل در استاندارد قبل بیان بررسی مناسب بودن استفاده مدیریت از فرض تداوم فعالیت و بررسی احتمال وجود ابهامهای بااهمیت یا اساسی درباره تداوم فعالیت به‌کار رفته، در حالی‌که در استاندارد جدید حسابرس ملزم به کسب شواهد حسابرسی کافی و مناسب در این خصوص است و باید در مورد مناسب بودن به‌کارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت و وجود یا نبود ابهامی بااهمیت درباره توانایی واحد تجاری به ادامه فعالیت نتیجه‌گیری کند. افزودن بیان صریح مسئولیت ارزیابی تداوم فعالیت در مسئولیتهای هیئت‌مدیره و حسابرس، در گزارش حسابرس و قرارداد حسابرسی، باعث افزایش دقت هیئت‌مدیره و نگهداری شواهد کافی و مناسب در خصوص ارزیابی

است که تردیدی عمده نسبت به توانایی واحد تجاری به ادامه فعالیت ایجاد می‌کند و این مسئله بر اظهارنظر حسابرس تأثیری نداشته است.

۲- در استاندارد ۵۷۰، تصریح شده است که در مواردی که استاندارد ۷۰۱ کاربرد دارد مسایل مربوط به تداوم فعالیت را می‌توان به‌عنوان مسایل عمده تلقی کرد و تأکید شده است که ابهامی بااهمیت درباره رویدادها یا شرایطی که می‌تواند تردیدی عمده نسبت به توانایی واحد تجاری به ادامه فعالیت ایجاد کنند ماهیتاً جزو مسایل عمده حسابرسی محسوب می‌شود. در واقع هنگامی که حسابرس موضوعاتی را در ارتباط با تداوم فعالیت تشخیص داده است، از جمله "تزدیک بودن به توقف فعالیت" اگر رویدادها یا شرایط مشخص کند که ممکن است تردید قابل ملاحظه‌ای در مورد توانایی واحد تجاری برای ادامه فعالیت به‌عنوان یک واحد در حال تداوم وجود دارد، اما بر اساس شواهد حسابرسی به دست آمده حسابرس نتیجه‌گیری کند که ابهام بااهمیتی وجود ندارد، حسابرس ممکن است این موضوعات را مسایل عمده حسابرسی تعیین کند و بنابراین آن‌ها را در بخش مسایل عمده

مناسب بودن مبنای حسابداری تداوم فعالیت شده و تردید حرفه‌ای حسابرسان نسبت به تداوم فعالیت را افزایش داده که خود منجر به کسب شواهد حسابرسی بیشتر شده است. دلیل این تغییرات عمدتاً ناشی از افزایش تعداد ورشکستگی و توقف عملیات در شرکتهایی بود که حسابرسی شده بودند و در گزارشهای حسابرسی آن‌ها قبل از ورشکستگی کمتر هشدار یا ایرادی در خصوص تداوم فعالیت وجود داشت و این موضوع باعث شد تا مراجع تدوین استاندارد مسئولیتهای حسابرس و هیئت‌مدیره در این خصوص را برجسته و به‌صراحت در قرارداد و گزارش حسابرس اضافه کند تا کمتر پدیده فوق بروز نماید. اگر چه در گذشته نیز ارزیابی تداوم فعالیت به‌طور ضمنی جز مسئولیتهای هیئت‌مدیره و حسابرس قرار داشت.

سپاس

گزارش حسابرس در مواردی که ابهام نسبت به تداوم فعالیت و رویدادها بااهمیت است و این موضوع به‌نحو مناسب در یادداشت‌های همراه صورتهای مالی افشا شده است، چگونه خواهد بود؟

اسدی

استاندارد حسابرسی ۵۷۰ تداوم فعالیت سه شکل از گزارشهای حسابرس در ارتباط با تداوم فعالیت ارائه می‌دهد:

۱- هنگامی که حسابرس نتیجه‌گیری کند که ابهام بااهمیت وجود دارد و افشا در صورتهای مالی به‌نحو مناسب انجام شده است، گزارش حسابرس حاوی اظهارنظر تعدیل نشده (مقبول) است و گزارش حسابرس باید شامل بخش جداگانه‌ای با عنوان "ابهام بااهمیت در ارتباط با تداوم فعالیت" باشد که در آن به یادداشت توضیحی صورتهای مالی (که شامل افشای رویدادها یا شرایط اصلی پدیدآورنده تردیدی عمده نسبت به توانایی واحد تجاری به ادامه فعالیت و برنامه‌های مدیران اجرایی برای مقابله با آن رویدادها یا شرایط؛ و وجود ابهامی بااهمیت در ارتباط با رویدادها یا شرایطی که می‌تواند تردیدی عمده نسبت به توانایی واحد تجاری به ادامه فعالیت ایجاد کنند، و در نتیجه ممکن است واحد تجاری قادر به بازیافت داراییها و یا تسویه بدهیها در روال عادی عملیات تجاری نباشد.) اشاره شده است و تصریح شود که این رویدادها یا شرایط نشان‌دهنده ابهامی بااهمیت

تغییر محتوایی بااهمیتی

در استاندارد ۷۰۶ نسبت به قبل

ایجاد نشده است و

تغییر بیشتر به‌صورت شکلی است و

عمدتاً ناشی از ورود

استاندارد جدید ۷۰۱ است

تکمیل، نقل و انتقال و حراج، ارزیابی و محاسبه می‌شود. در این شرایط اگر حسابرس چنین نتیجه‌گیری کند که مبنای تصفیه در شرایط موجود قابل پذیرش است، حسابرس می‌تواند حسابرسی صورتهای مالی تهیه شده با به‌کارگیری مبنای تصفیه را انجام دهد. حسابرس ممکن است بتواند نسبت به صورتهای مالی یادشده، اظهارنظر تعدیل نشده ارائه کند، مشروط به این‌که افشای کافی در مورد مبنای حسابداری به‌کارگرفته‌شده در تهیه صورتهای مالی، صورت گرفته باشد، ممکن است افزودن یک بند تاکید بر مطلب خاص طبق استاندارد ۷۰۶ در گزارش حسابرس ضروری باشد تا به این وسیله توجه استفاده‌کنندگان را به مبنای حسابداری جایگزین و دلایل به‌کارگیری آن جلب شود.

سپار

با تجدیدنظر استاندارد ۷۰۰ در انتهای بند اظهارنظر از لحاظ محتوایی عبارت "به‌نحو منصفانه" جایگزین "به‌نحو مطلوب" گردیده است. بار معنایی و مفهوم خاص مدنظر استانداردگذار چه بوده است؟

اسدی

این تغییر بیشتر به دلیل هماهنگی استانداردهای حسابرسی با استانداردهای حسابداری (استاندارد ۱ حسابداری) است. زیرا در گذشته در استانداردهای حسابرسی از واژه به‌نحو مطلوب استفاده می‌شد و در استانداردهای حسابداری واژه به‌نحو منصفانه به‌کار گرفته شده بود در حالی‌که واژه انگلیسی در هر دو استانداردهای حسابداری و حسابرسی یکی است و مفهوم از دید استفاده‌کننده نیز یکی است. زیرا هیئت‌مدیره مسئول تهیه و ارایه منصفانه صورتهای مالی است و حسابرس مسئول شهادت‌دهی در رابطه با این موضوع که هیئت‌مدیره مسئولیت خود که همان ارایه منصفانه است، درست انجام داده یا خیر، می‌باشد. واژه منصفانه بیشتر به اخلاق مربوط است و رعایت موارد اخلاقی در بیان نظر مورد توجه است و از این جنبه که در بیان نظر آیین اخلاقی از جمله استقلال مدنظر است شاید مناسبتر نیز باشد. البته هر دو اصطلاح طرفداران و منتقدانی دارد.

سپار

نظر شما در خصوص فهم مشترک از مسایل عمده و تغییر شکل اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی چیست؟

حسابرسی در گزارش حسابرس منعکس نماید. ۳- هنگامی که حسابرس نتیجه‌گیری کند که ابهام بااهمیت وجود دارد و صورتهای مالی به دلیل افشا ناکافی به‌طور بااهمیتی تحریف شده است، گزارش حسابرس حاوی **اظهارنظر تعدیل شده** است. چنانچه حسابرس نتیجه‌گیری کند که ابهام بااهمیت وجود دارد و در صورتهای مالی افشا لازم در ارتباط با ابهام بااهمیت انجام نشده است، گزارش حسابرس حاوی اظهارنظر مردود است.

سپار

گزارش حسابرسی گروه هنگامی که موضوع ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت یکی از شرکتهای فرعی (پذیرفته‌شده در بورس) وجود دارد چگونه خواهد بود؟

اسدی

تصمیم‌گیری در خصوص ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت یکی از شرکتهای فرعی گروه که در گزارش حسابرس آن درج شده است، به اهمیت آن بخش (شرکت فرعی) نسبت به صورتهای مالی تلفیقی بستگی دارد. چنانچه اهمیت شرکت فرعی مزبور در شرایطی باشد که آن شرکت فرعی جز بخشهای عمده تلقی شود به‌نحوی که به قضاوت حسابرس تداوم فعالیت گروه را با ابهام قابل ملاحظه مواجه کند، در گزارش حسابرس گروه نیز بند ابهام نسبت به تداوم فعالیت گروه درج می‌شود.

سپار

موضوع تداوم فعالیت و نحوه گزارش آن در گزارش حسابرس در خصوص شرکتهای در حال تصفیه چگونه است؟

اسدی

در این حالت چارچوب مبنای تهیه صورتهای مالی استانداردهای حسابداری (تدوین شده با فرض وجود تداوم فعالیت) نیست و واحد تجاری باید برقرار نبودن فرض تداوم فعالیت و دلایل آن و مبنای تهیه صورتهای مالی (مبنای تصفیه) را افشا کند. در مبنای تصفیه، داراییها و بدهیهای شرکت بر اساس خالص ارزش مبالغی که انتظار می‌رود در جریان تصفیه عاید یا پرداخت شود، اندازه‌گیری می‌شود و خالص ارزش داراییها پس از کسر هزینه‌هایی مانند هزینه‌های

بر خلاف فرمت گزارش حسابرسی سنتی، در این مدل گزارشگری جدید و با چارچوب منعطفتر، اطلاعات مربوط و اختصاصی تری در خصوص واحد تجاری مورد رسیدگی ارائه کنند، تا از این طریق بتوانند ضمن افزایش ارزش اطلاعاتی گزارشهای خود، نیازهای اطلاعاتی استفادهکنندگان صورتهای مالی را هرچه بیشتر برآورده کنند.

وجود بخش مسایل عمده حسابرسی در گزارش حسابرسی، علاوه بر مزایایی که برای استفادهکنندگان صورتهای مالی و تامین نیازهای اطلاعاتی آنان دارد، می تواند در عملیات اجرایی حسابرسی نیز تاثیر به سزایی داشته باشد، چرا که حسابرسان در طول عملیات حسابرسی به دلیل احساس مسئولیت در خصوص افشای مسایل عمده حسابرسی در گزارش خود، با تلاش و حساسیت بیشتری عملیات حسابرسی را برنامه ریزی و اجرا خواهند کرد. هرچند این امر ممکن است منجر به افزایش مدت زمان حسابرسی، افزایش هزینه ها و تمهیدات قانونی بالقوه حسابرسان شود اما تاثیر آن در افزایش اثربخشی حسابرسی قابل توجه خواهد بود.

سپاس

آیا در این خصوص بهبود رخ داده است؟ نتایج پژوهشها در این زمینه حاوی چه نوع یافته هایی است؟

اسدی

در پاسخ به این سوال می توان گفت در مجموع شکل گزارشگری جدید و درج مسایل عمده حسابرسی در گزارش حسابرسان، منجر به افزایش ارزش گزارشهای حسابرسی شده و یا دست کم بستر این بهبود و ارتقای ارزش گزارشها را فراهم کرده است.

نتایج پژوهشهای انجام شده نیز نشان دهنده این موضوع است که گزارشگری جدید حساسیت و به خصوص افشای مسایل عمده حسابرسی در گزارش حسابرس موجب بهبود ارتباط میان حسابرسان و استفادهکنندگان صورتهای مالی، افزایش شفافیت، کاهش عدم تقارن اطلاعات، بهبود فرایندهای تصمیم گیری، افزایش ارزش افزوده اطلاعاتی و تقویت مسئولیت پذیری هیئت مدیره و حسابرس می گردد. پژوهشها نشان داده که مسایل عمده حسابرسی می تواند برای سرمایه گذاران، ناظران و سایر استفادهکنندگان

اسدی

ابزار اصلی ارتباطی بین حسابرسان و استفادهکنندگان صورتهای مالی، گزارش حسابرسی است که در دهه های اخیر و به خصوص پس از بحران مالی سال ۲۰۰۸ ارزش اطلاعاتی آن برای سرمایه گذاران و حتی نهادهای استنادار دگذار با ابهام جدی مواجه شد؛ یکی از دلایلی که برای این موضوع مطرح می شود وجود یک چارچوب معین و غیر منعطف در گزارشهای حسابرسی سنتی است، چرا که امروزه با توجه به پیچیدگیهای محیط کسبوکار و وجود الزامات گزارشگری مالی پیچیده، استفادهکنندگان از صورتهای مالی بیش از هر زمان دیگری، خواستار اطلاعات مربوطتر برای تصمیم گیریهای اقتصادی خود هستند. در این رابطه یکی از نیازهای اطلاعاتی اصلی مورد تقاضای استفادهکنندگان صورتهای مالی این است که حسابرسان در گزارش خود اطلاعات بیشتری از یافته های ناشی از رسیدگیهای خود، به ویژه در حوزه های پرریسک ارائه کنند. پس از انتشار استاندارد حسابرسی ۷۰۱ با عنوان «اطلاع رسانی مسایل عمده حسابرسی در گزارش حسابرس مستقل» این امکان برای حسابرسان فراهم شده است تا

باتوجه به پیچیدگی های

محیط کسبوکار و وجود الزامات

گزارشگری مالی پیچیده

استفادهکنندگان از صورتهای مالی

بیش از هر زمان دیگر خواستار

اطلاعات مربوطتر برای

تصمیم گیری های اقتصادی هستند

مسایل عمده حسابرسی توسط حسابرسان مطرح شده است. پیش‌بینی می‌شود که آشنایی و تخصص حسابرس در صنعت مورد فعالیت واحد اقتصادی، بر توانایی برای شناسایی و اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی تاثیر مثبت داشته باشد. از سوی دیگر، انتظار می‌رود دوره تصدی حسابرس تاثیر منفی بر اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی، به‌ویژه مواردی که ماهیت منفی دارند، داشته باشد.

سازش

در استاندارد ۷۰۶ با عنوان بندهای تاکید بر مطلب خاص و سایر بندهای توضیحی در گزارش حسابرسی مستقل (تجدیدنظر شده ۱۴۰۱) چه نکاتی نسبت به قبل تغییر یافته است؟

اسدی

تغییر محتوایی بااهمیتی در استاندارد ۷۰۶ نسبت به قبل ایجاد نشده است و تغییر بیشتر به‌صورت شکلی است و عمدتاً ناشی از ورود استاندارد جدید ۷۰۱ است. برخی از مواردی که قبلاً در دامنه استاندارد ۷۰۶ قرار داشت اکنون در دامنه استاندارد جدید ۷۰۱ قرار گرفته است از جمله وجود ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت که در صورتهای مالی به نحو مناسب افشا شده است در گذشته گزارش به‌صورت تعدیل نشده به‌همراه بند تاکید بر مطلب خاص ارائه می‌شد، اما در استاندارد جدید گزارش به‌صورت تعدیل نشده به‌همراه بند ابهام با اهمیت درباره تداوم فعالیت ارائه می‌شود. همچنین در مواردی که مسایلی در رابطه با کار حسابرسی وجود دارد که به قضاوت حسابرس برای درک استفاده‌کنندگان از کار حسابرسی، مسئولیتهای حسابرس یا گزارش حسابرس سودمند تلقی می‌شود و موضوعی است که بیشترین اهمیت را در حسابرسی دوره جاری داشته است، طبق استاندارد قدیم موضوع در بخش سایر بندهای توضیحی ارائه می‌شد، در حالی که با تغییرات جدید موضوع در بخش مسایل عمده حسابرسی ارائه می‌شود. به‌علاوه طبق استاندارد تجدیدنظر شده ۷۰۶ حسابرس می‌تواند اطلاعات بیشتری را در عنوان بخشهای تاکید بر مطلب خاص و سایر بندهای توضیحی درج کند.

سازش

در تفکیک مسایل عمده حسابرسی و سایر بندهای توضیحی چه چالشهایی وجود دارد؟

ارزیابی سلامت مالی و عملکرد یک واحد تجاری بسیار بااهمیت و مفید باشد. اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی موجب تسهیل و افزایش همکاری میان حسابرسان و مدیران شده و در نتیجه کارایی فرایند حسابرسی را بهبود می‌بخشد. به‌علاوه، پژوهشها، خطرات و چالشهای ذاتی اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی را نیز نشان می‌دهد. این عوامل به‌صورت بالقوه می‌تواند اثری سوء بر تصمیمات استفاده‌کنندگان بگذارد. اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی ممکن است منجر به افزایش مدت زمان حسابرسی، افزایش هزینه‌ها و تعهدات قانونی بالقوه حسابرسان شود.

افزایش اطلاع‌رسانی مسایل عمده توسط حسابرس یک تهدید بالقوه برای استفاده‌کنندگان صورتهای مالی ایجاد می‌کند، زیرا ممکن است توجه آن‌ها را از سایر بخشهای مهم گزارشهای حسابرس، منحرف سازد. حسابرسان باید تعداد و موارد اطلاع‌رسانی شده به‌عنوان مسایل عمده حسابرسی در گزارش حسابرس را به دقت در نظر بگیرند. نگرانیهایی نیز در مورد افزایش مسئولیت قانونی ناشی از اطلاع‌رسانی

مسایل عمده

حسابرسی می‌تواند

برای سرمایه‌گذاران

ناظران و سایر استفاده‌کنندگان در

ارزیابی سلامت مالی و

عملکرد یک واحد تجاری

بسیار بااهمیت و مفید باشد

لیکن اشاره به زیان‌دهی و وجود زیان انباشته بیش از سرمایه لازم است در گزارش حسابرس و بازرس قانونی در بندهای بازرس قانونی مانند ماده ۱۴۱ و در غیر این صورت در بند تاکید بر مطلب خاص مورد توجه قرار گیرد زیرا زیان انباشته و زیان‌دهی بر تصمیم استفاده‌کنندگان دولت (تخصیص یارانه) اعتباردهندگان (بازیافت تسهیلات) و ... موثر است.

سپاس

چرا اکثر بندهای عدم‌توافق، نظیر مالیات و ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول، بدون مبلغ است؟

اسدی

طبق بند ۲۱ استاندارد ۷۰۵ در صورت وجود تحریف بااهمیت در صورتهای مالی که با مبالغ خاصی از صورتهای مالی (شامل موارد افشای کمی) مرتبط است، حسابرس باید در بخش مبنای اظهارنظر، آن تحریف را توصیف و آثار مالی آن را بر صورتهای مالی به‌صورت کمی تصریح کند، مگر این‌که انجام این کار عملی نباشد که در این صورت، حسابرس باید در همین بخش به این موضوع اشاره کند. در اکثر موارد برآورد معقول از آثار مالی کسری ذخیره مالیات با برآورد هزینه‌هایی که ممکن است از نظر مالیاتی مورد قبول واقع نشود و همچنین رویه تعیین مالیات دوره‌های گذشته شرکتها عملی است و باید بند شرط عدم‌توافق همراه با مبلغ آثار برآوردی کسری ذخیره مالیات در صورت بااهمیت بودن در بند مبنای اظهارنظر در گزارش ارائه شود. در موارد بسیار نادر که تعیین مبلغ عملی نیست، در ادامه بند به این موضوع اشاره شود. در ارتباط با ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول به‌خصوص در موسسات مالی و اعتباری به‌دلیل نبود سیستمهای اطلاعاتی کامل و گستردگی و تنوع مطالبات و عدم‌دسترسی به رفتار گذشته تسهیلات‌گیرندگان و نبود سیستم اطلاعاتی مناسب در خصوص وثائق تسهیلات و فرایند امهال آنها، در برخی از موارد واقعا امکان برآورد معقول از ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول برای حسابرس وجود ندارد.

سپاس

از همراهی همیشگی با ما در گفتگوها، مقالات و میزگرد

حسابرس بسیار سپاسگزاریم.

اسدی

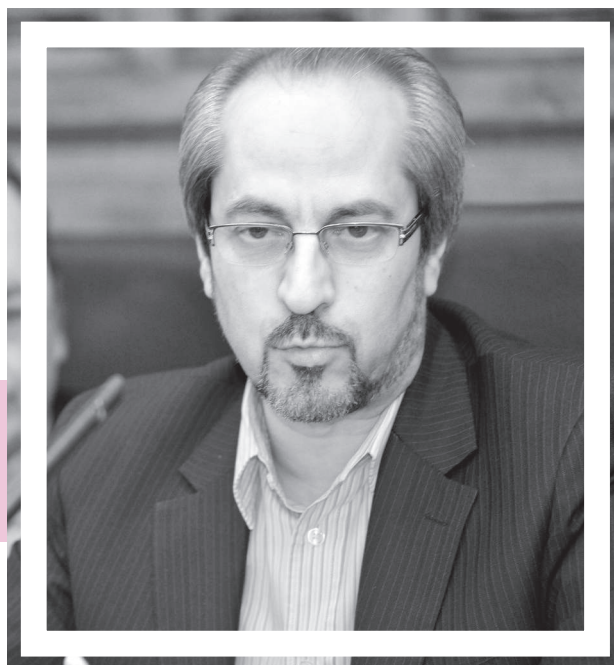
سایر بندهای توضیحی در گزارش حسابرس به موضوعاتی به‌جز اطلاعات ارائه یا افشاشده در صورتهای مالی اشاره دارد که به قضاوت حسابرس، برای درک استفاده‌کنندگان از کار حسابرسی، مسئولیتهای حسابرس یا گزارش حسابرس سودمند تلقی می‌شود و باید با در نظر گرفتن این‌که منع قانونی یا مقرراتی وجود ندارد و موضوع به‌عنوان مسایل عمده حسابرسی که باید در گزارش حسابرس اطلاع‌رسانی شود (حسب مورد)، تعیین نشده است، در گزارش حسابرس در بخش سایر بندهای توضیحی درج شود. در شرایطی که مسایل عمده حسابرسی کاربرد دارد از جمله در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس، چنانچه موضوعات مربوط به‌کار حسابرسی مربوط به مسایلی باشد که در حسابرسی دوره جاری دارای بیشترین اهمیت بوده و مربوط به حوزه‌های با خطر بالا، قضاوتهای عمده مدیریت که ابهام در برآورد آنها بالا است و رویدادها و معاملات دارای اثر عمده بر صورتهای مالی باشد، که در واقع مسایلی هستند که زمان زیاد رده‌های بالای تیم حسابرسی را به‌خود اختصاص داده است و به قضاوت حسابرس، برای درک استفاده‌کنندگان از کار حسابرسی، مسئولیتهای حسابرس یا گزارش حسابرس سودمند تلقی می‌شود، موضوع به‌عنوان مسایل عمده حسابرسی محسوب می‌شود. در واقع چنانچه ماهیت هر یک از بندهای فوق به خوبی درک شود چالش مهمی وجود ندارد.

سپاس

حسابرس در شرکتی که چندین برابر سرمایه زیان انباشته دارد، به ویژه در شرکت‌های دولتی، با موضوع تداوم فعالیت چگونه باید برخورد کند؟ چالشهای تداوم فعالیت در این‌گونه شرکتها چگونه است؟

اسدی

در شرکت‌های دولتی معمولا به‌دلیل ماهیت فعالیتهای انحصاری آنها و حمایت دولت، با وجود موضوع ماده ۱۴۱ قانون تجارت، موضوع ابهام در خصوص تداوم فعالیت آنها صرفا بر مبنای زیان‌دهی و زیان انباشته نیست، چرا که در برخی از موارد خود دولت با نرخ‌گذاری محصولات و خدمات، مسبب زیان این شرکتها است. در این‌گونه شرکتها تداوم فعالیت بیشتر بر مبنای تصمیمهای دولت و قوانین و مقررات تعیین می‌شود.

حسن حاجیان

رئیس هیئت مدیره موسسه
حسابرسی شهود امین

ایکاشی ارائه بخشی مسایل عمده حسابرسی در

گزارشهای حسابرسی کلیه واحدهای تجاری الزامی می‌شد

حسابرسی

همراهان و مخاطبین ما در مجله حسابرس جناب حاجیان را به‌عنوان یک چهره فعال در تجزیه و تحلیل مسایل حرفه‌ای حسابرسی و حسابداری می‌شناسند. این شماره نیز از ایشان درخواست داشتیم تا به طرح دیدگاه در خصوص استانداردهای حسابرسی لازم‌الاجرا از ابتدای سال ۱۴۰۱ بپردازند.

حاجیان

ضمن سلام خدمت شما و خوانندگان محترم مجله حسابرس، از این‌که فرصت طرح دیدگاه در مورد موضوع این شماره مجله حسابرس برایم فراهم شد از شما تشکر می‌کنم و امیدوارم بتوانم اطلاعات و توضیحات مفیدی را منتقل کنم.

حسابرسی

ابتدا بفرمایید برای ارزیابی تداوم فعالیت یک شرکت چه فرایندی باید وجود داشته باشد و این فرایند باید شامل چه اقداماتی باشد؟

حاجیان

تداوم فعالیت، فرضی بنیانی برای تهیه صورتهای مالی است و در استاندارد حسابداری شماره ۱، مدیریت ملزم شده با استفاده از تحلیل‌های لازم مبتنی بر اطلاعات در دسترس مربوط به حداقل ۱۲ ماه آینده پس از پایان دوره مالی مورد گزارش و با در نظر گرفتن تمامی واقعیتها، مناسب بودن مبنای تداوم فعالیت برای تهیه صورتهای مالی را احراز کند. از سوی دیگر در استاندارد حسابرسی ۵۷۰ نیز حسابرس مستقل ملزم شده با کسب شواهد حسابرسی، مناسب بودن به‌کارگیری این فرض توسط مدیران اجرایی را ارزیابی کند. در فرایند این ارزیابی، حسابرس با اتکا به شناختی که هنگام اجرای روشهای ارزیابی خطر طبق استاندارد حسابرسی ۳۱۵ حاصل شده درباره رویدادها و شرایطی که ممکن

مالی یک بخش بزرگتر باشد یا شرایط و ماهیت خاص یک بخش تاثیر عمده‌ای بر وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریانهای نقدی گروه داشته باشد، می‌توان انتظار داشت خطرهای تحریف بااهمیت مرتبط با آن بخش در سطح صورتهای مالی گروه هم بااهمیت باشد. پس در پاسخ به سوال شما، اگر نسبت به تداوم فعالیت یک یا چند بخش، خصوصا بخشهای عمده، ابهام بااهمیتی وجود داشته باشد، فارغ از این‌که آن بخش یا بخش‌ها پذیرفته‌شده در بورس باشند یا نباشند، ارزیابی از تداوم فعالیت گروه براساس اهمیت آن ابهام در سطح صورتهای مالی گروه انجام و در صورت اقتضا در گزارش حسابرسی گروه درج می‌شود.

سپاس

دلایل اصلی تغییر استانداردهای حسابرسی سری ۷۰۰ چیست؟

حاجیان

براساس نظریه اعتماد القایی (Inspired Confidence Theory) و نظریه نمایندگی (Agency Theory) حرفه حسابرسی باید همواره برای برآورده نمودن انتظارات عمومی که از عمده‌ترین آن‌ها کاهش عدم‌تقارن اطلاعاتی ذینفعان گزارشات مالی و کاهش فاصله انتظارات است تلاش کند. تاکنون تحقیقات متعددی با هدف ارائه پیشنهاد برای این موضوعات انجام شده

است در صورت وجود یا نبود آن‌ها تردیدی عمده نسبت به تداوم فعالیت ایجاد شود مدیران اجرایی را به چالش می‌کشد و در طول مدت حسابرسی نیز هوشیاری خود نسبت به شواهد مربوط به آن رویدادها و شرایط را حفظ می‌کند. حسابرس در ارزیابی خود از برقراری فرض تداوم فعالیت و تعیین وجود یا نبود ابهامی بااهمیت در این زمینه، لازم است به قابلیت اثربخشی و امکانپذیر بودن اقدامات آتی برنامه‌ریزی شده مدیریت جهت تقویت تداوم فعالیت و همچنین به عوامل تخفیف دهنده تهدیدات تداوم فعالیت توجه کند و اطلاعات مالی و غیرمالی پیش‌بینی شده مدیریت در این ارتباط را مورد تحلیل و راستی آزمایی قرار دهد. اجرای روشهای تحلیلی، مرور رویدادهای بعد از تاریخ خاتمه دوره مالی مورد گزارش، بررسی رعایت قراردادهای تعهدآور، مطالعه صورتجلسات مجامع عمومی، هیئت‌مدیره و کمیته‌های تخصصی هیئت‌مدیره، پرس و جو از مشاور حقوقی در مورد دعاوی و ادعاهای حقوقی و آرای صادره مربوط و تأییدیه از اشخاص وابسته و اشخاص ثالث در مورد جزئیات توافقات برای ارائه یا تداوم حمایت‌های مالی از واحد تجاری، از جمله مهمترین منابع اطلاعاتی در این ارتباط است. بعد از کاوش در این منابع اطلاعاتی انتظار می‌رود که حسابرس آماده نتیجه‌گیری در مورد برقراری فرض تداوم فعالیت و وجود یا نبود ابهام بااهمیت در این زمینه شود.

سپاس

گزارش حسابرسی گروه هنگامی که موضوع ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت یکی از شرکتهای فرعی (پذیرفته‌شده در بورس) وجود دارد چگونه خواهد بود؟

حاجیان

به‌طور کلی در گزارشگری حسابرس نسبت به صورتهای مالی گروه به‌عنوان یک مجموعه واحد، ارزیابی اهمیت موضوعات در سطح صورتهای مالی گروه انجام می‌شود، پس امکان زیادی وجود دارد که موضوعی در سطح یکی از بخش‌های گروه بااهمیت باشد ولی در سطح گروه از اهمیت چندانی برخوردار نباشد و این قاعده در مورد تشخیص ابهام بااهمیت نیز صادق است. بر این اساس، در حسابرسی گروه توجه به ساختار گروه و تعیین مبانی مناسب برای تشخیص بخشهای عمده (واحدهای تجاری فرعی مهم) از درجه اهمیت بالایی برخوردار است، چون هر چه اندازه

حرفه حسابرسی باید همواره برای

برآورده نمودن انتظارات عمومی که

از عمده‌ترین آن‌ها کاهش

عدم تقارن اطلاعاتی ذینفعان

گزارشات مالی و کاهش

فاصله انتظارات است تلاش کند

دینفعان از خدمات حسابرسی مستقل و صد البته بر کیفیت حسابرسی خواهد داشت.

حسابرس

با تجدیدنظر استاندارد حسابرسی ۷۰۰ در انتهای بند اظهارنظر از لحاظ محتوایی عبارت "به نحو منصفانه" جایگزین "به نحو مطلوب" گردیده است. بار معنایی و مفهوم خاص مدنظر استانداردگذار چه بوده است؟

حاجیان

همانطور که در استاندارد حسابرسی ۲۰۰ (اهداف کلی حسابرس مستقل و انجام حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی) ذکر شده، هدف حسابرس مستقل افزایش میزان اطمینان استفادهکنندگان به صورتهای مالی تهیه شده توسط مدیران واحد تجاری است که از طریق اظهارنظر نسبت به این که آیا صورتهای مالی از تمام جنبه‌های بااهمیت، طبق چارچوب گزارشگری مالی مربوط (استانداردهای حسابداری) تهیه شده است یا خیر، محقق می‌شود. استانداردهای حسابداری مبتنی بر چارچوبی است که ارائه منصفانه از ویژگیهای عمومی آن است و برای دستیابی به این ویژگی، افشای اطلاعات فراتر از الزامات افشای استانداردها و حتی در موارد بسیار نادر، انحراف از الزام یک استاندارد در شرایطی که رعایت آن الزام موجب گمراه‌کنندگی شود، مجاز شناخته شده است. اینها همان نکاتی است که در

که خلاصه یکی از آن‌ها در شماره ۶۰ مجله حسابرس منتشر شد. در این تحقیقات با طرح انتظارات مشترک استفادهکنندگان گزارش حسابرسی، بازنگری در استانداردهای مربوط از مرجع تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی مورد مطالبه قرار گرفته. جالب است بدانیم از جمله سوالات اصلی در اغلب تحقیقات انجام‌شده این بوده که آیا گزارش استاندارد (مقبول) حسابرس، اطلاعات کافی و مناسبی را در اختیار قرار می‌دهد؟ آیا شکل و محتوای گزارش حسابرس معرف کیفیت حسابرسی انجام‌شده هست و آیا علیرغم تمامی اطلاعات ارزشمندی که گزارش حسابرس برای گروه‌های مختلف استفاده‌کننده فراهم می‌کند شکاف اطلاعاتی (فقدان اطلاعات لازم برای اتخاذ تصمیمات مهم سرمایه‌گذاری مسئولانه) همچنان وجود دارد؟ در پی این تلاشها، هیئت تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی تصمیم گرفت برای افزایش آگاهی بخشی گزارش حسابرسی ضمن پایبندی حسابرس به اصل رازداری، استاندارد حسابرسی ۷۰۱ با عنوان اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی را تدوین کند و همچنین برای تسهیل دستیابی استفادهکنندگان به اطلاعات دارای اولویت بالاتر برای آن‌ها، با حفظ استحکام و یکنواختی ساختار گزارش حسابرسی و قابلیت مقایسه در سطح جهانی و توجه به قابلیت انعطاف‌پذیری برای انطباق با شرایط خاص، بازنگری در سایر استانداردهای حسابرسی سری ۷۰۰ را نیز عملی سازد. تاریخ اجرای استانداردهای جدید نیمه دوم دسامبر سال ۲۰۱۶ اعلام شد و در کشور ما با کمی تأخیر، از ابتدای سال ۱۴۰۱ به مرحله اجرا درآمد. توجه بفرمائید در تحقیقاتی که اشاره شد از جمله موضوعات مورد اعتراض اغلب استفادهکنندگان، موخر بودن بخش اظهارنظر حسابرس نسبت به بخشهای مسئولیت هیئت‌مدیره در قبال صورتهای مالی، مسئولیت حسابرس و مبانی اظهارنظر بوده که این موضوع در بازنگری استاندارد حسابرسی ۷۰۰ مورد توجه قرار گرفته است. این تغییرات، خصوصا الزامات استاندارد حسابرسی ۷۰۱ در صورت اجرای مسئولانه و کامل، قطعا با ارتقای آگاهی بخشی گزارش حسابرسی، تاثیرات قابل ملاحظه‌ای بر درک استفادهکنندگان گزارش در مورد وضعیت و عملکرد مالی واحد تجاری و شرایط حاکم بر آن و در نتیجه، جلب رضایت بیشتر

به‌طور کلی در گزارشگری حسابرس

نسبت به صورتهای مالی

گروه به‌عنوان یک مجموعه واحد

ارزیابی اهمیت موضوعات در

سطح صورتهای مالی گروه

انجام می‌شود

است؟ استفاده‌کنندگان از گزارش حسابرسی برای درک خود از شرایط خاص حاکم بر فعالیت واحد تجاری و تداوم فعالیت آن، تاثیر برآوردهای عمده و مفروضات مدیران بر صورتهای مالی واحد تجاری و ارزیابی میزان اشراف حسابرس بر مسایل اصلی واحد تجاری، متقاضی اطلاعات بیشتری از آنچه که احتمالاً حسابرس برای درک آنها از کار حسابرسی می‌تواند در بخش - "سایر بندهای توضیحی" - درج نماید، بوده‌اند. وجود بخش مسایل عمده حسابرسی، ضمن پاسخ به این نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان موجب خاص واحد تجاری شدن (Entity-specific) گزارش و فاصله گرفتن از گزارشات و همگون (Standardize)، خصوصاً در موارد بیان اظهارنظر مقبول، می‌شود. به‌نظر می‌رسد در پرتو ساختار جدید گزارش حسابرسی و تخصیص بخشی جداگانه برای طرح مسایل عمده حسابرسی، البته اگر به‌صورت درست و مسئولانه به‌کار گرفته شود، بتوانیم شاهد تحولات خوبی در کیفیت حسابرسی باشیم.

سپاس

در تفکیک مسایل عمده و سایر بندهای توضیحی چه چالش‌هایی وجود دارد؟

حاجیان

با توجه به توضیحات مبسوط استاندارد حسابرسی ۷۰۱ و آنچه در استاندارد حسابرسی ۷۰۶ ذکر شده چالشی در تفکیک مسایل عمده و سایر بندهای توضیحی نمی‌بینم، هر چند باید نگرانی‌هایی در مورد نحوه بیان مسایل عمده حسابرسی به‌دلیل ضرورت حفظ اصل رازداری داشت که فکر میکنم با کمی تمرین برای نحوه نگارش موثر مسایل عمده مرتفع می‌شود،

سایر بندهای توضیحی شامل مواردی است که به تشخیص حسابرس برای درک از کار حسابرسی، مسئولیتهای حسابرس یا گزارش حسابرس مفید است. از جمله معمول‌ترین آن‌ها:

۱- حسابرسی نشده بودن صورتهای مالی سال قبل؛
۲- انجام حسابرسی صورتهای مالی سال قبل توسط حسابرس دیگر؛

۳- صدور گزارش حسابرسی جدید در پی اصلاح صورتهای مالی بابت رویدادهای پس از تاریخ ترازنامه؛

۴- توصیف موارد عدم رعایت قوانین و مقررات در شرایط پرهیز مدیران اجرایی یا ارکان راهبری از انجام اقدامات اصلاحی

استاندارد حسابرسی ۷۰۰ به‌عنوان ویژگیهای چارچوب ارائه منصفانه ذکر شده است. به‌طور کلی در استانداردهای حسابداری و حسابرسی کلمه "منصفانه" دارای بار معنایی خاص و موسعی شامل صداقت، وفاداری، بیطرفی و پایبندی به اخلاق در گزارشگری مالی است. بنابراین استفاده از عبارت موجز "به نحو منصفانه" در اظهارنظر حسابرس دلالت بر این دارد که: چارچوب گزارشگری به کار گرفته شده توسط مدیریت واحد تجاری برای تهیه صورتهای مالی مناسب است؛ رویه‌های حسابداری انتخاب و به‌کارگرفته شده با چارچوب گزارشگری به کارگرفته شده منطبق است؛ صورتهای مالی، شامل یادداشتهای توضیحی، اطلاعاتی مناسب و کافی درباره موضوعاتی است که بر استفاده، درک و تفسیر آن‌ها تاثیر می‌گذارد؛ اطلاعات ارائه شده در صورتهای مالی به شیوه‌ای معقول طبقه‌بندی و خلاصه شده است به نحوی که نه خیلی مفصل است و نه خیلی فشرده؛ صورتهای مالی، آثار معاملات، رویدادهای اساسی و شرایط را به‌گونه‌ای منعکس می‌کند که وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریانهای نقدی با حد قابل قبولی از صحت، دقت و تمامیت ارائه شود. ملاحظه می‌فرمایید که عبارت "به‌نحو منصفانه" در مقایسه با عبارت "به‌نحو مطلوب" که قبلاً استفاده می‌شد از پشتوانه فنی و معنایی کاملتر و روشن‌تری برخوردار است.

سپاس

نظر شما در خصوص فهم مشترک از مسایل عمده و تغییر شکل اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی چیست؟ آیا در این خصوص بهبود رخ داده است؟

حاجیان

همانطور که اشاره شد، تغییرات اخیر در استانداردهای حسابرسی، شامل تدوین یک استاندارد جدید با عنوان مسایل عمده حسابرسی، در راستای ارتقای آگاهی بخشی گزارش حسابرسی به‌منظور کاهش فاصله انتظارات و تقلیل شکاف اطلاعاتی بوده است. از سوی دیگر یکنواختی متن گزارشات حسابرسی به‌دلیل تبعیت از الگوی الزامی طبق استانداردهای حسابرسی، برای استفاده‌کنندگان از گزارش ایجاد کننده این نگرانی بوده که آیا دامنه و عمق حسابرسی انجام‌شده، با توجه به ویژگیها و شرایط واحد تجاری از کفایت منطقی برخوردار بوده و به‌طور کلی آیا کیفیت حسابرسی راضی کننده بوده

لازم و امکان پذیر نبودن کناره‌گیری حسابرس از کار؛

۵- در برخی موارد، اشاره به اظهار نظر، تاکید بر مطلب خاص یا سایر بندهای توضیحی گزارش حسابرسی نسبت به مجموعه کامل صورتهای مالی، هنگام تنظیم گزارش حسابرسی نسبت به یک صورت مالی یا اجزای یک صورت مالی از آن مجموعه؛

۶- اشاره به صدور گزارش حسابرسی دیگر نسبت به صورتهای مالی تهیه شده بر اساس چارچوب گزارشگری متفاوت با چارچوب گزارشگری استفاده شده برای صورتهای مالی مورد گزارش؛

۷- تغییرات در اظهار نظر حسابرس نسبت به صورتهای مالی سال قبل

در مقابل، مسایل عمده حسابرسی موضوعاتی است که در طول حسابرسی، از مرحله پذیرش کار تا مرحله صدور گزارش حسابرسی، دغدغه‌آورترین موضوعات مرتبط با واحد تجاری برای حسابرس بوده و به قولی خواب از چشمان حسابرس می‌گیرد. این موضوعات در برنامه‌ریزی، زمانبندی انجام کار، تعیین ترکیب تیم و در جلسات با مدیران اجرایی و ارکان راهبری واحد تجاری مشغله فکری حسابرس به عنوان یک شخص مستقل بوده و انتظار می‌رود برای استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی و گزارش حسابرسی هم تاثیرگذارترین موضوعات باشد. این مباحث که در طراحی و برنامه‌ریزی حسابرسی به عنوان مباحث پیچیده و زمان‌بر تشخیص داده می‌شود لازم است ابتدا با ارکان راهبری واحد تجاری و سپس با مدیران اجرایی مطرح شود و با توجه به توضیحات دریافتی از آن‌ها ارزیابی شود کدامیک مستلزم توجه خاص در طول حسابرسی است. حوزه‌های تشخیص داده شده به عنوان حوزه‌های بالاترین ریسک تحریف با اهمیت، دیدگاه‌های حسابرس در مورد بخش‌هایی از صورتهای مالی که با قضاوتهای عمده مدیریت آمیخته شده، شامل برآوردهای حسابداری دارای درجه بالایی ابهام، و رویدادها و معاملات عمده واقع شده طی دوره مورد رسیدگی خصوصاً با اشخاص وابسته که پیچیده و زمان‌بر برای حسابرسی است از عمده‌ترین مسایلی هستند که هرچه شناخت حسابرس نسبت به واحد تجاری و محیط فعالیت آن کامل‌تر باشد، تشخیص آن‌ها میسرتر خواهد بود.

حسابرس

مسایل عمده در شرکتهای فرعی در برگیرنده چه

موضوعاتی است؟

حاجیان

این‌که مسایل عمده در مورد یک واحد تجاری، خواه این‌که واحد تجاری اصلی باشد، واحد تجاری فرعی باشد، واحد تجاری وابسته باشد یا یک گروه باشد چیست، به شرحی که قبلاً اشاره شد بستگی به موضوع فعالیت، پیچیدگی معاملات و ماهیت رویدادها و شرایطی دارد که آن واحد تجاری طی دوره مورد گزارش با آن‌ها مواجه بوده و این عوامل می‌تواند از یک واحد تجاری به واحد تجاری دیگر کاملاً متفاوت باشد، هر چند که عناوین کلی زمینه‌های تعیین موضوعات مستعد قرار گرفتن در زمره مسایل عمده حسابرسی عمدتاً مواردی است که در سوال قبلی به آن‌ها پرداخته شد.

حسابرس

یکی از مسایلی که منجر به تعدیل اظهار نظر حسابرس می‌شود، قضاوت حسابرس درباره فراگیر بودن آثار یا آثار احتمالی مسئله مورد نظر بر صورتهای مالی است. تفسیر شما از "فراگیر بودن" چیست؟

حاجیان

واژه فراگیر یعنی همه‌گیر و دارای دامنه گستره آثار، یعنی آنچه که در همه جای یک مجموعه یافت می‌شود و ردپای آن در جاهای بسیاری از آن جامعه قابل مشاهده است. پس وقتی صحبت از فراگیر بودن مسئله‌ای می‌شود تاثیرگذاری چند وجهی آن بر عناصر مجموعه است که آن را از مسایل دارای تاثیرگذاری محدود قابل تشخیص می‌کند. در حسابرسی، واژه فراگیر در ارتباط با آثار تحریفها در صورتهای مالی به عنوان یک مجموعه واحد مطرح می‌شود و بر اساس آن، تحریف فراگیر تحریفی است که محدود به عناصر خاصی از صورتهای مالی نباشد و یا در صورت محدود بودن به عناصری خاص، آن عناصر نشان‌دهنده سهم قابل توجهی از صورتهای مالی باشد یا بتواند باشد یا در رابطه با افشا، اطلاعاتی بنیانی برای درک استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی باشد. بر اساس این تعریف، توجه به این نکته ضروری است که ویژگی اطلاع‌رسانی صورتهای مالی صرفاً محدود به اطلاعات منعکس در صورتهای مالی نیست بلکه اطلاعات قابل محاسبه و استنتاج بر پایه اطلاعات صورتهای مالی را هم شامل می‌شود. از جمله این اطلاعات، نسبت‌های

عملکرد خود و در چارچوب آیین رفتار حرفه‌ای ملزم به پاسخ تاییدیه حسابرس اصلی در این خصوص باشد. چنانچه به هردلیل حسابرس بخش از اعلام مسایل عمده حسابرسی به حسابرس اصلی خودداری کند، حسابرس اصلی می‌تواند از مدیران اجرایی گروه بخواهد فرصت بررسی‌های مستقیم وی در بخش موردنظر را فراهم نمایند و متذکر شود در صورت ممانعت از این بررسی، در گزارش حسابرسی گروه با موضوع به‌عنوان محدودیت در حسابرسی برخورد خواهد شد.

سپارس

چرا اکثر بندهای عدم‌توافق، نظیر مالیات و ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول، بدون مبلغ است؟

حاجیان

ذکر بندهای عدم‌توافق بدون ذکر آثار مالی به صورت کمی، به‌طور صریح مغایر با استاندارد حسابرسی ۷۰۵ است مگر در شرایطی که این کار عملی نباشد. آنچه مسلم است برای درج تحریف‌های بااهمیت از نظر کمی در گزارش حسابرسی، مقایسه آثار مالی کمی آنها بااهمیت در سطح صورتهای مالی ضروری است. با این وجود، در مواردی که حدود آثار تحریف یا تحریفها برای حسابرس مشخص باشد ولی به‌دلیل نبود شواهد کافی و مناسب، تعیین میزان دقیق آثار برای وی میسر نباشد، همچنان حسابرس می‌تواند با ذکر صریح شواهد موردنظر و عوامل عدم‌دستیابی به آنها، منصفانه‌ترین برآورد خود از آثار کمی تحریف را در گزارش حسابرسی ذکر کند تا استفاده‌کنندگان از گزارش حسابرسی را از سردرگمی نجات دهد. بدیهی است چنانچه محدودیت در دسترسی حسابرس به شواهد کافی و مناسب نسبت به موضوعی به حدی باشد که تعیین حدود آثار کمی تعدیلات احتمالی نیز برای وی میسر نباشد، حسابرس با وضعیت محدودیت در رسیدگی مواجه شده که لازمست موضوع با عبارت "به استثنای آثار احتمالی" در گزارش حسابرس ذکر شود. در مجموع به‌نظر می‌رسد اغلب بندهای عدم‌توافق فاقد اشاره به آثار مالی کمی در گزارش حسابرسی ناشی از برخی مصلحت‌اندیشیها باشد که قاعدتا باید از آنها پرهیز شود.

سپارس

مجدداً بابت طرح دیدگاه‌ها و همراهیتان کمال سپاسگزاری

را داریم.

مالی و پیش‌بینی‌ها است که نقش عمده‌ای در تصمیم‌گیری‌های استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی و گزارش حسابرس دارد. بنابراین در ارزیابی فراگیر بودن یا نبودن یک تحریف بااهمیت، هم توجه به آثار آن بر مندرجات صورتهای مالی، شامل یادداشتهای توضیحی و هم توجه به تاثیرات آن بر تحلیل‌های استفاده‌کنندگان، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. چنانچه حسابرس موارد متعدد تحریف‌های بااهمیت را کشف کند که اقلام متعددی از صورتهای مالی را تحت‌تاثیر قرار دهد، لازم است به آثار این تحریفها بر تحلیل‌های استفاده‌کنندگان نیز توجه کند و هنگام جمع‌بندی اظهارنظر خود ویژگی فراگیری را مدنظر قرار دهد. این مطلب برای موارد محدودیت در کشف تحریف‌های بااهمیت احتمالی هم صادق است.

سپارس

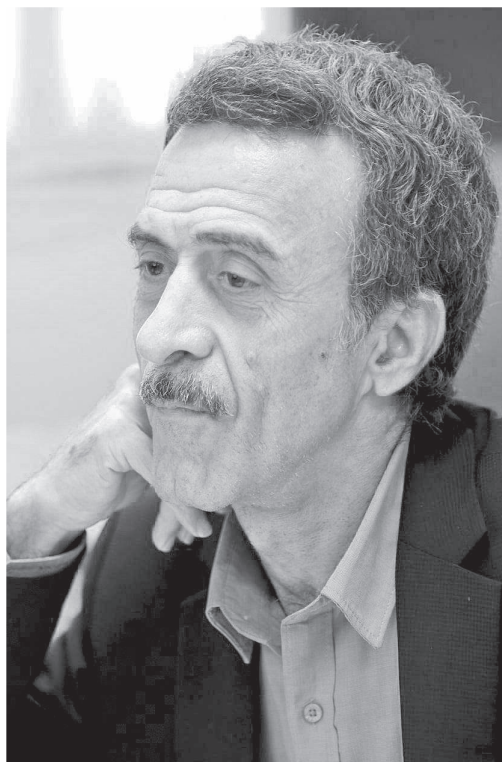
طبق پرسش شماره ۱۲۸ مورخ ۱۴۰۲/۳/۸ و پاسخ کمیته فنی با توجه به بند ۵ استاندارد ۷۰۱، اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی در گزارش حسابرس مستقل، هرگاه شرکت اصلی پذیرفته‌شده در بورس باشد لکن واحدهای فرعی آن پذیرفته‌شده در بورس نباشند، راهکار حسابرس شرکت اصلی در خصوص شناسایی مسایل عمده حسابرسی گروه در گزارش نسبت به صورتهای مالی تلفیقی، دریافت مسایل عمده از حسابرس فرعی است. این مهم چقدر عملی است؟ تفسیر از مسایل عمده در این حالت آیا دچار چالش نمی‌شود.

حاجیان

به‌نظرم با توجه به اهداف بخش مسایل عمده حسابرسی، یکاش ارائه بخش مسایل عمده حسابرسی در گزارشهای حسابرسی کلیه واحدهای تجاری، اعم از پذیرفته‌شده یا پذیرفته‌نشده در بورس، الزامی می‌شد تا استفاده‌کنندگان از گزارشهای حسابرسی واحدهای تجاری غیربورسی نیز بهره بیشتری از گزارش حسابرسی می‌بردند. ولی به هر حال در شرایط کنونی، حسابرس اصلی برای اطلاع از مسایل عمده حسابرس بخش باید در تاییدیه‌ای که طبق استاندارد ۶۰۰ (ملاحظات خاص در حسابرسی صورتهای مالی گروه) از حسابرس بخش اخذ می‌کند، مسایل عمده حسابرسی بخش را استعلام نماید و حسابرس بخش برای دفاع از

ابوالفضل نیکوکار

حسابدار رسمی

نیاز ذینفعان به افزایش شفافیت گزارشگری، منشا و مبنای اصلی تغییرات در استانداردهای سری ۷۰۰

حسابداری

جناب آقای نیکوکار این پنجره از پرمخاطب ترین بخشهای مجله حسابرس است. بیان دیدگاهها در خصوص تغییرات استانداردهای حسابرسی که بخش تداوم فعالیت و استانداردهای سری ۷۰۰ از جمله این تغییرات است موضوع این شماره مجله است. ضمن خوشامدگویی، ابتدا جنابعالی از تغییراتی که در استاندارد ۵۷۰ تداوم فعالیت صورت گرفته است با همراهان حسابرس گفتگو کنید. چه کسانی در این موضوع مسئولیت دارند و این نیاز کلیدی چه طیفی بشمار می رود؟

نیکوکار

ارزیابی توانایی واحد تجاری به ادامه فعالیت و این موضوع که آیا به کارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت در تهیه صورتهای مالی مناسب است یا خیر و نیز افشای موضوعات مرتبط با تداوم فعالیت (حسب ضرورت)، از جمله مسئولیتهای اصلی هیئت مدیره واحد تجاری در قبال صورتهای مالی و از جمله نیازهای اطلاعاتی کلیدی استفاده کنندگان از صورتهای مالی است.

فرعی مربوط در یادداشت توضیحی صورتهای مالی تلفیقی گروه، چنانچه بر اساس ارزیابی حسابرس مستقل، اقلام صورتهای مالی شرکت فرعی موضوع پرسش در مقایسه با اقلام صورتهای مالی تلفیقی گروه بااهمیت باشد و یا در شرایطی که ابهام بااهمیت تداوم فعالیت شرکت فرعی فوق، تداوم فعالیت گروه را به عنوان یک واحد اقتصادی، با ابهام بااهمیت مواجه نماید، در چنین شرایطی، با توجه به لزوم جلب توجه استفادهکنندگان از صورتهای مالی تلفیقی گروه، موضوع ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت شرکت فرعی یادشده و تاثیر آن بر ابهام تداوم فعالیت واحد اصلی، در چارچوب استانداردهای گزارشگری لازم الاجرا و دستورالعمل مربوط، در گزارش حسابرسی صورتهای مالی تلفیقی، ذیل عنوان ابهام بااهمیت در ارتباط با تداوم فعالیت و عطف به یادداشت توضیحی مربوط، قابل ارائه است.

سازمان

دلایل اصلی تغییر استانداردهای حسابرسی سری ۷۰۰ چیست؟

عبارت "به نحو مطلوب" و

"به نحو منصفانه" در

انتهای بند اظهارنظر

به عنوان یک پسوند و صفت برای

جمله مبنای آن

"از تمام جنبه های بااهمیت طبق

استانداردهای حسابداری"

محسوب می گردد

سازمان

برای ارزیابی تداوم فعالیت یک شرکت، چه فرایندی باید وجود داشته باشد و این فرایند شامل چه نوع مسؤلیتها و اقداماتی می باشد؟

نیکوکار

مدیریت واحد تجاری مسؤلیت دارد، بر اساس ارزیابی روند سودآوری، امکان تامین مواد اولیه و منابع مالی ارزی و ربالی و سرمایه در گردش مورد نیاز، شرایط اقتصادی و رقابتی موجود، تقاضا و بازار فروش برای محصولات و ارائه خدمات، کیفیت و تنوع محصول و خدمات، تغییرات در فناوری تولید و ... نسبت به توانایی واحد تجاری به ادامه فعالیت اقدام و در صورت شناسایی نتایج نامساعد از ارزیابی شاخص های فوق، باید راه کار و برنامه های عملی جهت مواجهه و برون رفت از شرایط نامساعد را پیش بینی نماید. حسابرس نیز مسؤلیت دارد در مرحله اجرای روشهای ارزیابی خطر، چنانچه رویدادها یا شرایطی، از جمله عوامل خطرهای فوق، که بتواند تردید و خطر بااهمیت یا عمده نسبت به توانایی واحد تجاری به ادامه فعالیت شناسایی نماید و یا این که در اجرای عملیات حسابرسی با موضوع مشکلات تداوم فعالیت واحد تجاری مواجه شود، مراتب را به هیئت مدیره اعلام و از آنان درخواست نماید که نسبت به ارزیابی شرایط ابهام تداوم فعالیت و پیش بینی هرگونه راه کار عملی برای برون رفت از شرایط مزبور، در بازه زمانی حداقل ۱۲ ماه پس از تاریخ صورتهای مالی، اقدام و شواهد کافی و مناسب و نتایج به دست آمده در این خصوص را به حسابرس ارائه نماید. بدیهی است با توجه به ارائه و یا عدم ارائه شواهد مزبور و ارزیابی کافی و مناسب بودن آنها، حسابرس طبق استاندارد حسابرسی ۵۷۰ با عنوان تداوم فعالیت تجدید نظر شده ۱۴۰۱، با موضوع برخورد می کند.

سازمان

گزارش حسابرس گروه، هنگامی که موضوع ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت یکی از شرکتهای فرعی (پذیرفته شده در بورس) وجود دارد، چگونه خواهد بود؟

نیکوکار

ضمن لزوم افشای موضوع ابهام بااهمیت تداوم فعالیت شرکت

نیکوکار

استانداردهای حسابرسی، مجموعه‌ای از اصول و قواعدی هستند که مسئولیت حسابرسان را در فرایند حسابرسی صورتهای مالی، شامل مراحل اصلی پذیرش و ادامه کار، برنامه‌ریزی، اجرای عملیات حسابرسی، بررسیهای تکمیلی و گزارشگری، تعیین و مشخص نموده و باید توسط حسابرسان در مراحل کار یادشده رعایت شوند. رعایت الزامات ارائه شده در استانداردهای مزبور، به حسابرسان کمک می‌کند تا مسئولیتهای حرفه‌ای خود را در چارچوب اصول و قواعد یادشده به‌نحو مناسب انجام داده، ضمن ایجاد مستندات کافی و قابل‌اتکا جهت تعیین کیفیت کار خود، به‌ذینفعان صورتهای مالی واحد تجاری، شامل سرمایه‌گذاران فعلی و بالقوه، اعتباردهندگان، نهادهای حاکمیتی و سایر اشخاص مربوط، این اطمینان را می‌دهند که صورتهای مالی واحد تجاری، بر اساس استاندارد حسابرسی مورد حسابرسی قرار گرفته و گزارش حسابرسی مطابق شرایط موجود صادر گردیده است. گزارش حسابرسی صادر شده و اظهارنظر حرفه‌ای ارائه شده نسبت به صورتهای مالی، نقش اساسی در شفافیت و میزان قابلیت اتکا بر صورتهای مالی توسط ذینفعان، همچنین حفظ منافع و اعتماد عمومی جامعه به اثربخشی کار حسابرسان، ایفا می‌نماید.

فرم و محتوای گزارش حسابرسی صورتهای مالی به‌عنوان خروجی فرایند حسابرسی و به منزله حلقه ارتباط میان حسابرسان و ذینفعان، نقش اصلی در شفافیت و افزایش میزان اعتماد و اطمینان ذینفعان یادشده ایفا می‌کند. بنابراین، منشا و مبنای اصلی تغییرات در استانداردهای سری ۷۰۰، نیاز ذینفعان به افزایش شفافیت گزارشگری و در پاسخ به بازخوردهای دریافتی و انتظارات ذینفعان از محتوای گزارش حسابرسی به‌ویژه شفافیت بیشتر در مسئولیتهای هیئت‌مدیره در قبال صورتهای مالی از جمله طرح و استقرار کنترل‌های داخلی مرتبط با تقلب و اشتباه و تداوم فعالیت و نیز توصیف دامنه مسئولیتهای حسابرس در حسابرسی صورتهای مالی، از جمله نکات کلیدی مربوط به مسئولیتهای وی در قبال برنامه‌ریزی، اجرای عملیات، ارزیابی خطرهای تحریف بااهمیت ناشی از اشتباه یا تقلب، ارزیابی تداوم فعالیت،

به‌کارگیری رویکرد تردید حرفه‌ای و اعمال قضاوت حرفه‌ای، همچنین اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی در واحدهای پذیرفته شده در بورس به ارکان راهبردی و نحوه ارائه آن در گزارش حسابرسی صورتهای مالی، می‌باشد.

حسابرس

با تجدیدنظر استاندارد ۷۰۰ در انتهای بند اظهارنظر از لحاظ محتوایی عبارت "به‌نحو منصفانه" جایگزین "به‌نحو مطلوب" گردیده است. بار معنایی و مفهوم خاص مدنظر استانداردگذار چه بوده است؟

نیکوکار

عبارت "به‌نحو مطلوب" و "به‌نحو منصفانه" در انتهای بند اظهارنظر، به‌عنوان یک پسوند و صفت برای جمله مبنای آن "از تمام جنبه‌های بااهمیت طبق استانداردهای حسابداری" محسوب می‌گردد. به‌عبارت دیگر، عبارتهای مذکور به‌تنهایی فاقد بار معنایی جهت اعتباربخشی به صورتهای مالی واحد مورد رسیدگی است. به‌نظر می‌رسد، بار معنایی عبارت "به‌نحو مطلوب"، عمدتاً بیانگر برداشت حسابرس مستقل از صورتهای مالی حسابرسی شده است. این در حالی است که عبارت "به‌نحو

بار معنایی عبارت "به‌نحو مطلوب"

عمدتاً بیانگر برداشت حسابرس مستقل

از صورتهای مالی حسابرسی شده

و عبارت "به‌نحو منصفانه"

بیانگر ارزیابی حسابرس مستقل از

تهیه صادقانه و بی طرفانه

صورتهای مالی است

نیکوکار

چنانچه شرکت فرعی بورسی باشد، صرف نظر از این که شرکت اصلی بورسی یا غیربورسی است، طبق استاندارد حسابرسی ۷۰۱ با عنوان "مسائل عمده حسابرسی"، در بند جداگانه‌ای تحت عنوان مسائل عمده حسابرسی، مسایلی که به قضاوت حرفه‌ای حسابرس دارای بیشترین اهمیت بوده و شامل الزامات گزارشگری طبق استانداردهای ۵۷۰ (تداوم فعالیت)، ۷۰۵ (اظهارنظرهای تعدیل شده در گزارش حسابرس مستقل) و ۷۰۶ (بندهای تاکید بر مطلب خاص و سایر بندهای توضیحی) نمی‌باشند، باید ذیل عنوان مسائل عمده حسابرسی در گزارش حسابرسی صورتهای مالی شرکت‌های بورسی ارائه شود (حسب مورد). مسایل عمده فوق، از میان مسایل عمده اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری انتخاب و بنابر قضاوت حرفه‌ای حسابرس و ارزیابی اهمیت آن‌ها، در ذیل عنوان یادشده در گزارش حسابرس، گزارش می‌گردد. اهم این‌گونه مسائل شامل موارد مستلزم توجه خاص به شرح زیر است:

- حوزه‌های در معرض خطر تحریف‌های بااهمیت و عمده ارزیابی شده،
 - حوزه‌های دارای پیچیدگی و قضاوت عمده مدیران اجرایی، شامل برآوردهای حسابداری که میزان ابهام در برآورد آن‌ها، بالا تشخیص داده شده است،
 - آثار معاملات یا رویدادهای عمده واقع شده طی دوره بر صورتهای مالی،
 - موارد مرتبط با به‌کارگیری استانداردهای حسابداری پیچیده،
 - اثر معاملات عمده با اشخاص وابسته و شرکت اصلی یا معاملات عمده خارج از روال عادی عملیات واحد تجاری یا معاملات غیرعادی،
 - اهمیت موضوع برای درک استفاده‌کنندگان موردنظر از صورتهای مالی به‌عنوان یک مجموعه واحد، به‌ویژه میزان اهمیت آن نسبت به صورتهای مالی،
 - پیچیدگی یا ذهنی بودن انتخاب یک رویه حسابداری مناسب توسط مدیران اجرایی در مقایسه با سایر واحدهای تجاری در صنعت یا در سایر شرکت‌های فرعی.
- در شرایطی که شرکت اصلی بورسی، اما شرکت‌های فرعی

منصفانه"، بیانگر ارزیابی حسابرس مستقل از تهیه صورتهای مالی توسط واحد تجاری، به‌صورت صادقانه و بی‌طرفانه است. نظر به این‌که، مسئولیت تهیه و ارائه منصفانه صورتهای مالی طبق استانداردهای حسابداری، همچنین طراحی، اعمال و حفظ کنترل‌های داخلی لازم برای تهیه صورتهای مالی عاری از تحریف بااهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه، به‌عهده هیئت‌مدیره واحد تجاری است. کاربرد واژه "منصفانه" در تهیه صورتهای مالی طبق استانداردهای حسابداری، صرف نظر از بار حقوقی و یا ارزشی آن، مبتنی بر این واقعیت است که تهیه صورتهای مالی توسط هیئت‌مدیره، لزوماً یک فرایند بی‌طرفانه نیست. زیرا، در چارچوب تئوری نمایندگی و تضاد منافع بین مالکان و مدیران منصوب و منتخب آنان، مدیریت واحد تجاری ممکن است در مورد رویدادهایی که باید در صورتهای مالی گزارش شود، در شرایط خاص ناشی از فشارهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و ترجیح حفظ منافع و موقعیت خود، انتخابها و تفسیر خاص و جانبدارانه از رویدادهای یادشده، موجب از بین رفتن بیطرفی و قابلیت اتکا به صورتهای مالی شود. با عنایت به موضوع تضاد منافع فوق، نقش حسابرسان در رابطه با فرایندهای حسابداری، تایید و گواهی کیفیت و قابلیت اتکا به اطلاعاتی است که مدیریت شرکت از طریق صورتهای مالی به سهامداران و سایر استفاده‌کنندگان برون سازمانی ارائه می‌کند. در چنین شرایطی، انتظار آن است که صورتهای مالی، طبق استانداردهای حسابداری، منعکس‌کننده تمامیت و محتوای اقتصادی رویدادهای مالی، صادقانه و به دور از جانبداری باشد. بنابراین، کاربرد واژه "منصفانه" و جایگزینی آن با واژه "به‌نحو مطلوب"، بعد از عبارت "... از تمام جنبه‌های بااهمیت طبق استانداردهای حسابداری"، تاکید بر رعایت بی‌طرفانه استانداردهای مذکور در ارتباط با تهیه صورتهای مالی، مبتنی بر قضاوت حرفه‌ای حسابرس در این خصوص می‌باشد. به‌طور کلی فرض بر این است که به‌کارگیری صحیح استانداردهای حسابداری و افشای مناسب اطلاعات مربوط، منجر به ارائه منصفانه صورتهای مالی می‌شود.

سپاس

مسائل عمده حسابرسی در شرکت‌های فرعی بورسی در برگیرنده چه موضوعاتی است؟

بوده است. همچنین، در چارچوب تعریف و نمونه‌های ارائه شده در خصوص موارد قابل ارائه ذیل عنوان "سایر بندهای توضیحی" گزارش حسابرس مستقل، تفاوت محتوایی و معناداری میان استاندارد تجدیدنظر شده فوق و نسخه ۱۳۹۰ آن، ملاحظه نمی‌شود.

سپاس

در تفکیک مسایل عمده حسابرسی و سایر بندهای توضیحی چه چالش‌هایی وجود دارد؟

نیکوکار

مسایل عمده حسابرسی به شرح پیش‌گفته، شامل مسایلی است که از میان موضوعات اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری واحد مورد رسیدگی، به قضاوت حرفه‌ای حسابرس دارای بیشترین اهمیت بوده و شامل الزامات گزارشگری طبق استانداردهای ۵۷۰ (تداوم فعالیت)، ۷۰۵ (اظهاریت‌های تعدیل شده در گزارش حسابرس مستقل) و ۷۰۶ (بندهای تاکید بر مطلب خاص و سایر بندهای توضیحی) نبوده و ذیل عنوان مستقل "مسایل عمده حسابرسی" در گزارش حسابرسی صورتهای مالی شرکتهای بورسی، از جمله نمونه‌های ذکر شده در پاسخ قبلی، قابل ارائه است. این در حالی است که موارد قابل ارائه ذیل عنوان "سایر بندهای توضیحی" موارد خاصی است که مستلزم اطلاع‌رسانی جداگانه به ارکان راهبری واحد مورد رسیدگی نبوده و صرفاً برای درک بهتر استفاده‌کنندگان از برخی ویژگیهای شرایط کار حسابرسی یا گزارش حسابرسی منتشر شده، سودمند می‌باشد. اینگونه موارد، از جمله شامل اطلاع‌رسانی موضوعات زیر با درج عناوین مربوط ذیل عنوان "سایر بندهای توضیحی" در گزارش حسابرس مستقل، می‌باشد.

- شرایط نادری که به‌رغم فراگیر بودن آثار احتمالی محدودیت تحمیل شده توسط مدیران اجرایی در کسب شواهد حسابرسی کافی و مناسب، حسابرس نمی‌تواند از کار کناره‌گیری کند،
- گزارشگری نسبت به بیش از یک مجموعه واحد صورتهای مالی (یک مجموعه بر اساس استانداردهای حسابداری ایران و مجموعه دیگر بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی)،
- محدودیت در توزیع نسخ یا استفاده از گزارش حسابرس،

بورسی نباشند، در چارچوب استاندارد حسابرسی ۶۰۰ با عنوان "ملاحظات خاص در حسابرسی صورتهای مالی گروه - شامل کار حسابرسان بخش"، شرکتهای فرعی فوق باید مسایل عمده حسابرسی را در چارچوب شکل و محتوای درخواستی تیم حسابرسی گروه، در اختیار ایشان قرار دهند. با توجه به این‌که شرکتهای گروه باید از رویه‌های حسابداری یکسان برای مقاصد تهیه صورتهای مالی تلفیقی استفاده نمایند، مسایل عمده حسابرسی آن شرکتهای می‌تواند شامل موضوعات زیر باشد.

- حوزه‌های در معرض خطر تحریفهای عمده و بااهمیت شناسایی شده،
- حوزه‌های دارای پیچیدگی و قضاوت عمده مدیران (شامل برآوردهای حسابداری که میزان ابهام در برآورد آنها، بالا تشخیص داده شده است)،
- معاملات عمده یا غیرعادی با اشخاص غیروابسته که آثار بااهمیت بر سودوزیان شرکت فرعی داشته است،
- ضعفهای بااهمیت در کنترلهای داخلی، از جمله محیط کنترلی،
- تقلب یا موارد مشکوک به تقلب شناسایی شده و آثار مالی آن،
- اهمیت موضوع برای درک استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی.

سپاس

در استاندارد ۷۰۶ با عنوان "بندهای تاکید بر مطلب خاص" و سایر بندهای توضیحی در گزارش حسابرس مستقل (تجدیدنظر شده ۱۴۰۱) چه نکاتی نسبت به قبل تغییر یافته است؟

نیکوکار

تعریف ارائه شده در استاندارد حسابرسی ۷۰۶ (تجدیدنظر شده ۱۴۰۱)، در خصوص محتوا و شرایط درج بند تاکید بر مطلب خاص به لحاظ محتوا و لزوم افشای مناسب در صورتهای مالی، با نسخه قبلی استاندارد فوق (منتشر شده در سال ۱۳۹۰)، تفاوت بااهمیتی ندارد. تفاوت شکلی ارائه شده در نسخه تجدیدنظر شده ۱۴۰۱، مربوط به درج بند "ابهام با اهمیت درباره تداوم فعالیت" تحت یک عنوان مستقل است که در نسخه قبلی ذیل عنوان تاکید بر مطلب خاص، قابل ارائه

اگر به قضاوت حسابرس

به استثنای آثار تحریف در خصوص

اقلام خاصی از صورتهای مالی

که بخش قابل توجهی از

صورتهای مالی را تشکیل نمی دهند

بقیه صورتهای مالی برای تصمیم گیری

قابل استفاده باشد

تحریف فراگیر نیست

و آثار تحریفهای احتمالی ناشی از رفع محدودیتها، کل صورتهای مالی یا بخش بسیار بزرگی از آن را متاثر سازد و حسابرس نتیجه بگیرد که صورتهای مالی برای تصمیم گیری ذینفعان قابل استفاده نیست، تحریف فراگیر است. اما اگر به قضاوت حسابرس به استثنای آثار تحریف در خصوص اقلام خاصی از صورتهای مالی که بخش قابل توجهی از صورتهای مالی را تشکیل نمی دهند، بقیه اقلام صورتهای مالی برای تصمیم گیری ذینفعان قابل استفاده باشد، تحریف فراگیر نیست. نظر به این که چارچوب و الگوی کاربردی مشخصی برای ارزیابی و تشخیص "فراگیر بودن" یا "فراگیر نبودن" جهت اعمال قضاوت حرفه ای حسابرسان و ارائه اظهار نظر نسبت به صورتهای مالی واحد مورد رسیدگی تدوین نشده است، این خطر واقعاً وجود دارد که نسبت به صورتهای مالی یک واحد تجاری برای یک سال معین، توسط حسابرسان مختلف، اظهار نظرهای متفاوت ارائه شود. در چنین شرایطی، اعتماد عمومی به حرفه حسابرسی به شدت مخدوش می گردد.

• ارائه گزارش جدید نسبت به صورتهای مالی جدید که بر اساس واقعیت‌های پس از انتشار صورتهای مالی حسابرسی شده قبلی، اصلاح و ارائه شده است،
• مواردی که صورتهای مالی دوره گذشته حسابرسی نشده و یا توسط حسابرس دیگری حسابرسی شده است.
• ... و غیره

با عنایت به موارد فوق، اهداف و دامنه کاربرد الزامات مربوط به استانداردهای حسابرسی در خصوص اطلاع رسانی موضوعات خاص ذیل عنوان "مسایل عمده حسابرسی" و ذیل عنوان "سایر بندهای توضیحی" گزارش حسابرس، اساساً متمایز می باشد. با وجود این، چنانچه الزامات قانونی و مقرراتی، برای اطلاع رسانی موارد فوق تکلیف خاصی متفاوت از الزامات استاندارد تعیین نموده باشد، ممکن است حسابرس بر اساس شرایط موجود طبق آن عمل نماید. در غیر این صورت، کلیه مواردی که به شفافیت و به درک بیشتر استفاده کنندگان از شرایط کار حسابرسی و یا گزارش حسابرسی مربوط می شود، مستلزم ارائه آن ذیل عنوان "سایر بندهای توضیحی" در گزارش حسابرس مستقل است.

حسابرس

یکی از مسائلی که منجر به تعدیل اظهار نظر حسابرس می شود، قضاوت حسابرس درباره فراگیر بودن آثار و یا آثار احتمالی مسئله مورد نظر بر صورتهای مالی است، تفسیر شما از فراگیر بودن چیست؟

نیکوکار

طبق بند ۵ استاندارد حسابرسی ۷۰۵ با عنوان "اظهار نظرهای تعدیل شده در گزارش حسابرس مستقل"، واژه "فراگیر" به معنای شرایطی است که به قضاوت حسابرس، آثار تحریفها و یا تحریفهای احتمالی بر صورتهای مالی، به حسابها یا اقلام خاصی از صورتهای مالی محدود نشده و یا در صورت محدود شدن به حسابها یا اقلام خاص صورتهای مالی، آن حسابها و اقلام خاص، بخش قابل توجهی از صورتهای مالی را تشکیل دهند و یا این که از نظر افشا برای استفاده کنندگان از صورتهای مالی، بسیار قابل ملاحظه باشد.

طبق برداشت مفهومی از بند ۵ استاندارد فوق، چنانچه آثار تحریفها (آثار موارد عدم رعایت استانداردهای حسابداری)

به نظر می‌رسد

مطلق نمودن ارائه

اظهار نظر واحد نسبت به

مجموعه صورتهای مالی

در شرایط خاص مستلزم تامل و

قضایات حرفه‌ای است

مجموعه واحد، بر اساس رویکرد سیستمی و نگاه یکپارچه به صورتهای مالی، به‌طور کلی قابل‌پذیرش است. به‌عنوان مثال، بر اساس رویکرد سیستمی، یک خودروی سواری به‌عنوان یک سیستم، متشکل از اجزای مختلفی است که بر اساس سازوکار و ارتباطات درونی تعریف شده برای هر یک از اجزای آن، نهایتاً هدف و کارکرد خاصی را محقق می‌سازد (حرکت از یک نقطه به نقطه دیگر). چنانچه یکی از اجزای اصلی مانند فرمان یا موتور آن از کار بیفتد، صرف‌نظر از سالم بودن بقیه اجزا سیستم، خودرو قادر به ارائه کارکرد تعریف شده نخواهد بود. صرف‌نظر از مثال فوق، به‌نظر می‌رسد، مطلق نمودن ارائه اظهار نظر واحد نسبت به مجموعه صورتهای مالی، در شرایط خاص مستلزم تامل و قضایات حرفه‌ای است، ازجمله مثالهایی که استاندارد یادشده نیز به آن اشاره نموده و اظهار نظر متفاوت را پذیرفته است، در حسابرسی نخستین صورتهای مالی با مقاصد عمومی است (بند ۱۶ توضیحی استاندارد حسابرسی ۷۰۵ یادشده)، مثال دیگر برخورد شده در یک شرکت قبل از بهره‌برداری، تحریفهای بااهمیتی شناسایی شده که صرفاً اقلام صورت وضعیت مالی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد (تحریف بااهمیت

برای پیشگیری و یا کاهش خطر فوق، تدوین دستورالعمل یا راهنمای به‌کارگیری استاندارد مزبور، به‌ویژه بند ۵ آن، توسط سازمان حسابرسی به‌عنوان مرجع تدوین استانداردهای حسابداری و حسابرسی ایران و نیز مرجع قانونی تفسیر و به‌کارگیری استانداردهای مزبور، ضروری است. طبق سوابق حاصل از ارزیابی کیفیت کار موسسات حسابرسی توسط جامعه حسابداران رسمی ایران، در محیط کسب‌وکار ایران و نیز در راستای مسئولیت پاسخگویی حسابسان به نهادهای نظارتی همچون جامعه فوق، به نظر می‌رسد، تعیین آستانه و دامنه کمی برای ارزیابی آثار تحریفها یا تحریفهای احتمالی به‌صورت درصدی از معیارهایی از قبیل جمع داراییها، درآمدهای عملیاتی، سود (زیان) ناخالص عملیاتی، سود (زیان) عملیاتی و... می‌تواند راهگشا و موثر باشد. شایان توضیح است، در حال حاضر الگوی نانوشتته‌ای در خصوص تعیین نوع اظهار نظر نسبت به صورتهای مالی، توسط موسسات حسابرسی مختلف به‌کار گرفته می‌شود. طبق این الگو، تعیین آستانه‌های کمی متفاوت برای ارزیابی آثار تحریفها و تحریفهای احتمالی به‌صورت درصدی از جمع داراییها یا درآمد عملیاتی (حسب مورد) به‌کار گرفته می‌شود، این شیوه عمل نیز به‌دلیل نبود چارچوب و دامنه معین برای آستانه‌های فوق در سطح حرفه، موجب بی‌نظمی و ارائه اظهار نظرهای متفاوت نسبت به صورتهای مالی یک سال معین واحد تجاری توسط حسابسان مختلف می‌شود و این امر نیز اعتماد عمومی به حرفه حسابرسی را در معرض تهدید قرار می‌دهد.

سازمان

طبق استاندارد حسابرسی ۷۰۵ تجدیدنظر شده (لازم‌الاجرا از ۱/۱/۱۴۰۱)، اظهار نظر متفاوت حسابرس نسبت به هر یک از صورتهای مالی واحد مورد رسیدگی (حسب مورد) حذف و اظهار نظر واحد نسبت به مجموعه کامل صورتهای مالی واحد مورد رسیدگی به‌عنوان یک مجموعه واحد، جایگزین شده است. در این خصوص چه نظری دارید؟

نیکوکار

اظهار نظر واحد نسبت به صورتهای مالی به‌عنوان یک

بدهی مالیاتی، عدم استفاده موسسات حسابرسی از مشاوران مالیاتی به عنوان کارشناس برای ارزیابی بدهی مزبور، علیرغم الزامات استانداردهای حسابرسی در خصوص استفاده از نتایج کار کارشناسی (استاندارد حسابرسی ۶۲۰) است. دلایل دیگری که توسط حسابرسان مطرح شده است، شفاف نبودن مقررات مالیاتی و تفسیرپذیری و اعمال سلیقه توسط کارشناسان مختلف امور مالیاتی است. مطالعات میدانی نیز در موارد متعددی تفاوت میان مالیات تعیین شده توسط کارشناس مالیات در مرحله تشخیص و مالیات قطعی تعیین شده توسط هیئتهای حل اختلاف مالیاتی نیز بیانگر اعمال سلیقه و احتمال تفسیرهای جانبدارانه با اهداف گوناگون است. در خصوص ذخیره مطالبات مشکوک الوصول موضوع متفاوت است، بررسی کفایت و یا کسری ذخیره مزبور در واحدهایی نظیر بانکها و بیمه‌ها که توسط مراجع بالادستی آنها شامل بانک مرکزی و بیمه مرکزی، آیین‌نامه‌های معینی برای تعیین ذخیره مطالبات مشکوک الوصول ابلاغ شده است، ارزیابی صحت و کفایت ذخایر مربوط بر اساس آیین‌نامه‌های فوق امکانپذیر است، هر چند اجرای آیین‌نامه‌های فوق نیز، لزوماً بیانگر اندازه‌گیری دقیق مبلغ ذخیره مطالبات مشکوک الوصول لازم نمی‌باشد. به جز مواردی مانند فوق، در سایر موارد معیارهای مورد قبول در سطح حرفه و واحد مورد رسیدگی در خصوص تعیین میزان ذخیره مطالبات مشکوک الوصول وجود ندارد و لذا نقش قضاوت حرفه‌ای حسابرس تعیین‌کننده است. در این راستا، چنانچه حسابرس بر اساس ارزیابی شواهدی از قبیل قدمت و منشأ ایجاد مانده‌ها و انجام یا عدم انجام اقدامات کافی توسط واحد مورد رسیدگی در خصوص وصول مطالبات معوق، چنانچه به طور کلی متقاعد شود ذخیره مطالبات مشکوک الوصول کافی نبوده و آثار آن بااهمیت است، چاره‌ای جز ارائه بند تحریف بدون تعیین مبلغ ندارد.

سپاس

در این گفتگو نقطه نظرات ارزنده و حرفه‌ای مطرح شد. امیدواریم در درک هرچه بیشتر موضوع به خوانندگان ما کمک‌کننده باشد. از حضور جنابعالی در این گفتگو

سپاسگزاریم.

غیرفراگیر در برآورد بهای خرید موجودی مواد و مصالح که منجر به کاهش ارزیابی حسابهای پرداختنی تجاری گردیده است)، در چنین شرایطی صورت سودزبان شرکت مطلقاً در معرض تحریف فوق قرار ندارد و منطقاً باید نسبت به آن اظهارنظر تعدیل نشده ارائه شود. مثال دیگر این‌که صورت جریان وجوه نقد، اساساً بر مبنای حسابداری نقدی تهیه می‌شود و ممکن است تحریفهایی که در ارتباط با عدم رعایت صحیح مبنای حسابداری تعهدی در صورت وضعیت مالی و یا صورت سودزبان واحد مورد رسیدگی، شناسایی شده است، ارتباط معناداری با صورت جریان وجوه نقد نداشته باشد. بنابراین، اگرچه اظهارنظر واحد نسبت به صورتهای مالی به عنوان یک مجموعه واحد، به طور کلی توجیه‌پذیر است، لیکن در موارد استثنایی و بر اساس ارزیابی شرایطی که تحریفهای شناسایی شده در خصوص یکی از صورتهای مالی مطلقاً تأثیری بر صورتهای مالی دیگر واحد مورد رسیدگی نداشته باشد، در چنین شرایطی طبق قضاوت حرفه‌ای حسابرس مستقل، اظهارنظر متفاوت باید مجاز شمرده شود.

سپاس

چرا اکثر بندهای عدم توافق، نظیر مالیات و ذخیره مطالبات مشکوک الوصول، بدون مبلغ است؟

نیکوکار

حسابرسی صورتهای مالی توسط حسابرس مستقل، با هدف جمع‌آوری شواهد کافی و مناسب به منظور ارزیابی صحت و سقم ادعاهای مدیریت در سطح صورتهای مالی از جمله ارزیابی صحت و سقم ادعای مدیریت در رابطه با ارزشیابی بدهی مالیات عملکرد واحد مورد رسیدگی طبق قوانین و مقررات مربوط و نیز ارزشیابی حسابهای دریافتنی به ارزش قابل بازیافت آنها، و در صورت شناسایی تحریفهای بااهمیت، تعیین آثار ریالی آن بر صورتهای مالی و درج در گزارش حسابرس می‌باشد، بدیهی است، ارائه بندهای تحریف بدون آثار ریالی (بدون مبلغ)، استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی را جهت ارزیابی قابلیت اتکا به صورتهای مالی و تصمیم‌گیربهای اقتصادی، از جمله تقسیم سود با چالش جدی مواجه می‌سازد. از جمله دلایل اصلی برای ارائه تحریف بدون مبلغ در رابطه با

واژه منصفانه بهتر از مطلوب

به‌نظر منصفانه یعنی در ارائه صورتهای مالی منافع هیچ گروهی از ذینفعها، سهامداران، مدیران، کارکنان، بانکها، و غیره بر منافع دیگری ارجحیت نداشته است.

منصور

شمس احمدی

حسابدار رسمی

حسابرس

همراهان ما در حسابرس با میزگفتگو خو گرفته‌اند. این شماره را هم با موضوع استانداردهای تجدیدنظر شده شامل استانداردهای سری ۷۰۰ و استاندارد تداوم فعالیت با همراهان مستمرمان و با حضور چند تن دیگر از صاحبانظران حرفه به گفتگو می‌نشینیم. دعوت می‌کنیم با آقای شمس احمدی چهره آشنای حرفه موضوع این شماره را همراهی و نقطه نظرات ایشان را ببینیم و بشنویم. ابتدا از ایشان در خصوص استاندارد تداوم فعالیت پرسیم. جناب شمس احمدی بفرمایید استاندارد تداوم فعالیت ۵۷۰ چه کارهای اضافی نسبت به قبل برای حسابرس ایجاد کرده است؟ آیا این تغییرات ضروری بوده است؟

شمس احمدی

حسابرس باید وجود یا نبود رویدادها یا شرایطی که می‌تواند تردیدی عمده نسبت به توانایی شرکت به ادامه فعالیت ایجاد می‌کند، را مورد توجه قرار دهد. بدین منظور باید:

شمس احمدی

تا قبل از به‌کاربردن واژه مطلوب توسط سازمان حسابرسی، حسابرسان از واژه‌هایی چون درست و منصفانه یا منصفانه استفاده می‌کردند. حسابرسان در آمریکا واژه "Fair" و در انگلستان واژه "True and Fair" را به‌کار می‌برند. به‌نظر من واژه منصفانه بهتر از مطلوب است، چرا که گاه شاهد بوده‌ایم، به‌نحو مطلوب، مطلوبیت عملکرد هیئت‌مدیره تعبیر شده است.

به‌نظرم منصفانه یعنی در ارائه صورتهای مالی منافع هیچ گروهی از ذینفعها، سهامداران، مدیران، کارکنان، بانکها، و غیره بر منافع دیگری ارجحیت نداشته است.

حسابرس

نظر شما در خصوص فهم مشترک از مسایل عمده و تغییر شکل اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی چیست؟ آیا در این خصوص بهبود رخ داده است؟

الف- با مدیران اجرایی در خصوص ارزیابی ایشان در توانایی شرکت به ادامه فعالیت مذاکره شود.

ب- با مدیران اجرایی درباره نحوه به‌کارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت مذاکره گردد.

طبق استاندارد ۵۷۰ جدید، در صورت وجود ابهام اساسی نسبت به تداوم فعالیت، حسابرس باید اظهارنظر مردود ارائه کند.

ضمناً در صورت عدم افشای کافی، حسابرس باید طبق استاندارد ۷۰۵ اظهارنظر مشروط یا مردود ارائه کند.

حسابرس

گزارش حسابرسی گروه هنگامی که موضوع ابهام با اهمیت نسبت به تداوم فعالیت یکی از شرکتهای فرعی (پذیرفته‌شده در بورس) وجود دارد چگونه خواهد بود؟

شمس احمدی

در صورت ابهام با اهمیت نسبت به تداوم فعالیت یکی از شرکتهای فرعی، موضوع باید در یک بند تاکید بر مطلب خاص در گزارش حسابرسی گروه درج شود.

حسابرس

موضوع تداوم فعالیت و نحوه گزارش آن در گزارش حسابرس در خصوص شرکتهای در حال تصفیه چگونه است؟

شمس احمدی

در شرکتهای در حال تصفیه، صورتهای مالی باید بر اساس ارزشهای روز تهیه شود. در غیر این صورت، چنانچه تفاوت ارزشهای روز با ارزش دفتری کم اهمیت بوده و طبقه‌بندی حسابها در صورتهای مالی متناسب شرکت در حال تصفیه باشد، حسب مورد گزارش مشروط و در صورت وجود تفاوت اساسی بین ارزش روز و ارزش دفتری داراییها، گزارش مردود ارائه خواهد شد.

حسابرس

با تجدیدنظر استاندارد ۷۰۰ در انتهای بند اظهارنظر از لحاظ محتوایی عبارت "به‌نحو منصفانه" جایگزین "به‌نحو مطلوب" گردیده است. بار معنایی و مفهوم خاص مدنظر استانداردگذار چه بوده است؟

طبق استاندارد ۵۷۰ جدید

در صورت وجود

ابهام اساسی

نسبت به تداوم فعالیت

حسابرس باید

اظهارنظر مردود ارائه کند

شمس احمدی

درج بند مسایل عمده حسابرسی در گزارش حسابرسی شرکتهای پذیرفته شده در بورس، به استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی در شناخت مسایلی که به قضاوت حرفه‌ای حسابرس دارای اهمیت بیشتری بوده است و همچنین حوزه‌های مستلزم قضاوت عمده مدیران اجرایی کمک می‌کند.

جدید بودن استاندارد ۷۰۱ (اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی در گزارش حسابرس مستقل) موجب شده است که حسابرسان نسبت به درج چنین بندی در گزارش خود تردید داشته باشند. به‌نظرم یک یا دوسالی طول می‌کشد تا تردید حسابرسان با چگونگی درج این بند در گزارش حسابرسی و همچنین مشاهده نمونه‌های گزارش در سامانه کدال برطرف شود.

سپاس

مسایل عمده در شرکتهای فرعی دربرگیرنده چه موضوعاتی است؟

شمس احمدی

مسایل عمده حسابرسی در واقع مواردی است که ذهن حسابرس را بیشتر درگیر می‌کند و وقت بیشتری در رسیدگیها را می‌طلبد، پیچیدگی استانداردهای حسابداری و مواردی نظیر برآوردهای حسابداری شامل برآورد ارزش منصفانه و افشای مناسب معاملات با اشخاص وابسته، ازجمله مواردی است که حسابرس باید نسبت به آنها شناخت بیشتری داشته باشد و شواهد بیشتری کسب کند. لذا حسابرسان در بسیاری از شرکتهای ازجمله شرکتهای فرعی با همین مسایل مواجه هستند، لیکن درج بند مسایل عمده حسابرسی صرفاً در مورد شرکتهای پذیرفته شده در بورس ضرورت دارد.

سپاس

در تفکیک مسایل عمده و سایر بندهای توضیحی چه چالشهایی وجود دارد؟

شمس احمدی

بند مسایل عمده حسابرسی صرفاً به مواردی که در بالا اشاره شد مربوط می‌شود و باید تحت همین عنوان در گزارش حسابرسی درج شود. این بند جایگزین بندهای شرط یا محدودیت، تاکید بر مطلب خاص و سایر بندهای توضیحی نیست. بندهای شرط و محدودیت در مبنای اظهارنظر درج شده و بندهای تاکید بر مطلب خاص هم هر یک با ذکر عنوان موضوع تیتراژ بر مطلب خاص و تیتراژ فرعی موضوع در گزارش درج می‌شوند.

سایر بندهای توضیحی مربوط به مواردی است که در استانداردهای حسابرسی، حسابرس موظف به درج آن در گزارش خود شده است نظیر: حسابرسی نخستین، حسابرس جایگزین، صدور گزارش جدید براساس استاندارد حسابداری دیگری (مثلاً IFRS) بعد از گزارش قبلی (مثلاً گزارش براساس استانداردهای حسابداری ایران).

سپاس

حسابرس در شرکتی که چندین برابر سرمایه زیان انباشته دارد، به‌ویژه در شرکتهای دولتی، باموضوع تداوم فعالیت چگونه باید برخورد کند؟ چالشهای تداوم فعالیت در این‌گونه شرکتهای چگونه است؟

مسایل عمده حسابرسی

در واقع مواردی است که

ذهن حسابرس را

بیشتر درگیر می‌کند و

وقت بیشتری در

رسیدگیها را می‌طلبد

و داراییهای احتمالی) شرکت باید برای تعهدهای فعلی (قانونی یا عرفی) که در نتیجه رویدادی در گذشته ایجاد شده است با بهترین برآورد، ذخیره در حسابها منظور نماید. بدهی مالیاتی باید براساس درآمد مشمول مالیات محاسبه و در حسابها منظور شود و نه براساس سود ابرازی، به عبارت دیگر شرکت باید با توجه به هزینه‌های غیرقابل قبول و روند مالیات ستانی در گذشته، ذخیره کافی در حسابها منظور نماید. در غیر اینصورت حسابرس باید مبلغ برآوردی کسری ذخیره مالیات را محاسبه و با توجه به سطح اهمیت در نظر گرفته شده برای صورتهای مالی، با ذکر مبلغ کسری حسب مورد گزارش مشروط یا مردود ارائه کند. شرکتها با این توضیح که هرگونه ذخیره کسری مالیات، مبنایی برای تعیین حداقل مالیات قابل تشخیص خواهد بود، از ثبت ذخیره کسری مالیات امتناع می‌کنند و حسابرسان هم گزارش خود را با بند مشروط بدون مبلغ صادر می‌کنند. حسابرسان قاعداً باید مبلغ کسری را در بند شرط خود، به خصوص در مورد شرکتهای بورسی، قید کنند.

حسابهای دریافتی هم مانند داراییهای دیگر مشمول استاندارد ۳۲ (کاهش ارزش داراییها) است. مدیریت باید براساس تجربه خود و ماهیت حسابهای دریافتی و از روشهایی مانند تجزیه سنی بدهکاران و یا روشهای دیگر مبلغ قابل بازیافت حسابهای دریافتی را تعیین و برای کاهش ارزش مطالبات مشکوک‌الوصول ذخیره کافی در حسابها منظور نماید. لازم به ذکر است که منظور از کاهش ارزش، مطالبات لاوصول نیست، بلکه هدف برآورد کاهش ارزش مطالبات مشکوک‌الوصول است. حسابرس باید روشهای ارزیابی کاهش ارزش را بررسی کرده و در صورت کسری کاهش ارزش و عدم ثبت آنها در حسابها، گزارش خود را حسب مورد به صورت مشروط یا مردود ارائه کند.

سپاس

از حضور و مشارکت جنابعالی در این گفتگو سپاسگزاریم.

بسیاری از شرکتهای دولتی

با زیانهای انباشته بیش از

چند برابر سرمایه

به دلیل حمایتهای دولت

در آینده قابل پیش بینی

قادر به ادامه فعالیت هستند

شمس احمدی

طبق استاندارد ۵۷۰، فرض بر این است که شرکت تداوم فعالیت دارد و در آینده قابل پیش‌بینی به فعالیت خود ادامه می‌دهد. صورتهای مالی با مقاصد عمومی با به‌کارگیری مبنای تداوم فعالیت تهیه می‌شود، مگر این‌که مدیران اجرایی قصد انحلال شرکت یا توقف عملیات آن را داشته باشند.

به اعتقاد من بسیاری از شرکتهای دولتی با زیانهای انباشته بیش از چندین برابر سرمایه، به دلیل حمایتهای دولت، در شرایط موجود در آینده قابل پیش‌بینی قادر به ادامه فعالیت هستند. به هر حال به نظر من در این‌گونه موارد در صورت افشاء موضوع در یادداشتهای صورتهای مالی، ذکر بند "تداوم فعالیت" تحت سرفصل "تاکید بر مطلب خاص" کافی است.

سپاس

چرا اکثر بندهای عدم توافق، نظیر مالیات و ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول، بدون مبلغ است؟

شمس احمدی

طبق استاندارد حسابداری شماره ۴ (ذخائر، بدهیهای احتمالی

موضوعیت اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی برای شرکتهای پذیرفته شده در بورس

حمید فودازی (حسابدار رسمی)

حسابرسی

موضوع چالشهای پس از اجرای استانداردها برای استانداردهای حسابداری مرسوم بوده اما این بار پس از گذشت دو سال از اجرای استانداردهای حسابرسی مجله حسابرسی قصد دارد به‌طور خاص استانداردهای حسابرسی که از ابتدای سال ۱۴۰۱ لازم‌الاجرا شده است را از دید کارشناسان مورد واکاوی قرار دهد. اینجا آقای فودازی از صاحب‌نظران و همراهان خوب مجله حسابرسی در این گفتگو با ماست. از ایشان در این باره سوال می‌کنیم که گزارش حسابرسی گروه هنگامی که موضوع "ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت" برای یکی از شرکتهای فرعی (پذیرفته‌شده در بورس) وجود دارد، چگونه خواهد بود؟

فودازی

برای پاسخ به این سوال می‌توان وضعیتهای زیر را در نظر گرفت:

الف) با فرض افشای کافی "ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت" در شرکت (شرکتهای) فرعی، حسابرس شرکت (شرکتهای) فرعی، نظر مقبول (غیر مشروط) ارائه کرده و گزارش حسابرسی شرکت (شرکتهای) فرعی شامل بخش جداگانه‌ای با عنوان "ابهام بااهمیت در ارتباط با تداوم فعالیت" است. در این حالت به شرطی که اقلام شرکت (شرکتهای) فرعی در سطح گروه همچنان بااهمیت باشد و یا تفاوت اقلام دفتری شرکت (شرکتهای) فرعی با ارزش منصفانه آن در سطح گروه بااهمیت باشد، درج بند ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت شرکت (شرکتهای) فرعی در گزارش حسابرسی گروه ضرورت دارد ولی اگر اقلام شرکت (شرکتهای) فرعی در سطح گروه بااهمیت نباشد، نیازی به درج بند ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت شرکت (شرکتهای) فرعی در گزارش حسابرسی گروه نیست. توجه شود در بند ۱۰ استاندارد ۷۰۵ این موضوع ذکر شده که در

سپاس

برای شرکتهای در حال تصفیه یا متوقف، آیا گزارش مسایل عمده حسابرسی ضرورت دارد؟

فودازی

به خاطر داشته باشیم که اطلاع رسانی مسایل عمده حسابرسی برای شرکتهای پذیرفته شده در بورس موضوعیت دارد. حالا باید بررسی کنیم که آیا شرکت پذیرفته شده بورسی که متوقف یا در حال تصفیه باشد، وجود دارد؟ وضعیت این چنین ناشی از دید الزامات سازمان بورس چگونه است؟ شرکتهایی که شرایط پذیرش در بورس اوراق بهادار یا بازار اول و دوم فرابورس را نداشته و یا از آنجا لغو پذیرش شده اند، در بازار پایه درج می شوند که در بندهای الف، ب و ج ماده ۲۱ از بخش هفت دستورالعمل پذیرش عرضه و نقل و انتقال اوراق بهادار در فرابورس، طبقه بندی ناشران بازار پایه توصیف شده و معیارهایی از قبیل: انحلال، حکم قضایی ورشکستگی، گزارش عدم اظهار نظر و ... را برای طبقه بندی مذکور در نظر گرفته شده است. بنابراین به نظر خیلی بعید است که شرکتی در حال تصفیه یا متوقف باشد و در بازار پایه نباشد، بنابراین می توان این طور نتیجه گیری کرد که برای شرکتهای در حال تصفیه یا متوقف، بند مسایل عمده موضوعیت ندارد.

شرایط بسیار نادر که ابهامات متعددی وجود دارد (با توجه به دیگر شرایط تصریح شده در بند یاد شده)، حسابرس باید عدم اظهار نظر ارائه کند. بنابراین با استنتاج از این بند می توان وضعیتی را در نظر گرفت که به طور مثال تعدادی از شرکتهای فرعی دارای بند "ابهام بااهمیت در ارتباط با تداوم فعالیت" می باشند و باتوجه به مجموع آثار احتمالی ابهامات مذکور بر صورتهای مالی گروه، حسابرس گروه باید عدم اظهار نظر ارائه کند.

ب) با فرض افشای ناکافی "ابهام بااهمیت نسبت به تداوم فعالیت" در شرکت (شرکتهای) فرعی، حسابرس شرکت (شرکتهای) فرعی حسب مورد، اظهار نظر مشروط یا مردود ارائه کرده است. در این حالت، حسابرس گروه حسب مورد، اظهار نظر مشروط یا مردود ارائه می کند.

ج) اگر صورتهای مالی شرکت فرعی با به کارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت تهیه شده اما به قضاوت حسابرس شرکت (شرکتهای) فرعی، به کارگیری مبنای مذکور در تهیه صورتهای مالی نامناسب باشد، حسابرس شرکت (شرکتهای) فرعی باید اظهار نظر مردود ارائه کند. در این شرایط حسابرس گروه هم باید اظهار نظر مردود ارائه کند.

سپاس

صورتهای مالی با به کارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت تهیه می شود، مگر این که مدیران اجرایی قصد انحلال واحد تجاری یا توقف عملیات آن را داشته باشند. چه زمانی انحلال و توقف عملیات موضوعیت دارد؟

فودازی

انحلال شرکت با تصویب مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام شرکت یا رای دادگاه صورت می گیرد. به موجب ماده ۲۱۰ اصلاحیه قانون تجارت، از تاریخ ثبت انحلال در مرجع ثبت شرکتهای، شرکت در حال تصفیه تلقی می شود. همچنین طبق مفاد مواد ۱۱۴ الی ۱۱۶ قانون مالیاتهای مستقیم و دستورالعمل تهیه و تنظیم صورتهای مالی شرکتهای در حال تصفیه، تهیه صورتهای مالی آخرین دوره عملیات شرکتهای منحل از ابتدای سال مالی تا تاریخ انحلال ضروری است.

برای شرکتهای

در حال تصفیه یا متوقف

بند مسایل عمده

موضوعیت ندارد

در خصوص شناسایی مسایل عمده حسابرسی گروه در گزارش تلفیقی دریافت مسایل عمده از حسابرس فرعی است. این مهم چقدر عملی است؟ آیا تفسیر از مسایل عمده در این حالت دچار چالش نمی‌شود؟

فودازی

وقتی شرکت فرعی، بورسی نیست و حسابرس آن الزامی به درج مسایل عمده در گزارش ندارد، به‌طور معمول حسابرس شرکت فرعی، اقدام مشخصی در این خصوص، انجام نداده و در گزارش نیز مطلبی ننوشته است. به‌علاوه قضاوت حرفه‌ای و دانش حسابرس گروه و حسابرس شرکت فرعی، لزوماً در یک سطح نیست، پس راهکار کمیته فنی در عمل دچار چالش می‌شود. می‌دانیم که تدوین استاندارد ۷۰۱ به این دلیل بود که انتظار ذینفعان برای ارائه جزییات بیشتر در مورد فرایند حسابرسی وجود داشت. پس باید بتوان راهی را پیدا کرد که حسابرس گروه، نظرات حسابرس فرعی را در خصوص مسایل عمده دریافت و نسبت به آن اعمال قضاوت حرفه‌ای نماید. واضح است که این رویکرد به این معنی نیست که حسابرس گروه برای تبعیت از نظر حسابرس فرعی، الزام دارد. بنابراین

سپاس

در تفکیک مسایل عمده و سایر بندهای توضیحی چه چالش‌هایی وجود دارد؟

فودازی

اگر به تعاریف و مفاهیم مرتبط با این دو مفهوم دقت شود، چالش مهمی وجود ندارد. در استاندارد ۷۰۶ (بندهای ۹ تا ۱۴ توضیحات کاربردی)، شرایطی که می‌تواند منجر به درج سایر بندهای توضیحی شود، به‌نحو مناسبی مطرح شده است. توجه کنیم که مسایل عمده حسابرسی مرتبط با موضوعاتی است که از کانال؛ "۱- به ارکان راهبری اطلاع رسانی شده، ۲- مستلزم توجه خاص بوده و ۳- در حسابرسی صورتهای مالی دوره جاری دارای بیشترین اهمیت بوده‌اند" عبور کرده و الزام به درج در جای دیگری در گزارش حسابرس برای آن وجود ندارد. همانطور که می‌دانیم "مسایل عمده" مرتبط با حوزه‌هایی که خطر تحریف بااهمیت در آن‌ها بالاتر است و همچنین موضوعاتی که متضمن قضاوتهای عمده (به‌طور مثال؛ برآوردهای حسابداری) مدیران اجرایی شرکت باشد. همچنین این مطلب را به‌خاطر داشته باشیم که مسایل عمده برای شرکت‌های بورسی ضرورت دارد و در گزارش بررسی اجمالی و یا زمانی که گزارش حسابرس عدم‌اظهار نظر باشد، مسایل عمده ضرورت ندارد.

سپاس

مسایل عمده در شرکت‌های فرعی در برگیرنده چه موضوعاتی است؟

فودازی

مسایل عمده در شرکت‌های فرعی شامل تمام موضوعاتی است که در هر شرکت دیگری می‌تواند وجود داشته باشد.

سپاس

طبق پرسش شماره ۱۲۸ مورخ ۸ خرداد ۱۴۰۲ و پاسخ کمیته فنی با توجه به بند ۵ استاندارد ۷۰۱، اطلاع‌رسانی مسایل عمده جاری در گزارش حسابرس مستقل هرگاه شرکت اصلی پذیرفته‌شده در بورس باشد لیکن واحدهای فرعی آن پذیرفته‌شده در بورس نباشند کمیته فنی مقرر نموده است که راهکار حسابرس شرکت اصلی

اگر به تعاریف و مفاهیم

مسایل عمده حسابرسی و

سایر بندهای توضیحی

دقت شود

چالش مهمی وجود ندارد

صورت‌های مالی دوره جاری بیشترین اهمیت را دارد یا نسبت به اقلام مقایسه‌ای قابل طرح است؟

فودازی

استاندارد ۷۰۱، الزامی برای به‌روزرسانی مسایل عمده در گزارش حسابرسی سال قبل ندارد اما این توجه را می‌دهد که بررسی سودمند بودن موضوع مدنظر قرار گیرد که در برخی صنایع، مصداق‌هایی برای آن وجود دارد؛ به‌طور مثال کلینکر (اصلی‌ترین مواد اولیه برای تولید محصول) در شرکت‌های سیمانی و جایزه جنسی (نوعی تخفیف فروش) در شرکت‌های دارویی. توضیح این‌که زمانی‌که تولید و فروش سیمان هم از محل کلینکر تولیدی توسط خود شرکت و هم از محل کلینکر خریداری شده باشد، با توجه به تفاوت قیمت بااهمیتی که این دو دارند و همچنین به‌طور معمول در اکثر شرکت‌های سیمانی، عدم تفکیک مناسب در محل نگهداری برای این دو موضوعیت دارد، بنابراین توجه به روش‌های اندازه‌گیری مقادیر، روش قیمت‌گذاری و ... از جمله مواردی است که می‌تواند منجر به تعدیل قیمت تمام‌شده و موجودی کالا شود، پس اساساً در چنین موضوعی در مسایل عمده برای هر دوره مالی موضوعیت دارد.

ساز

چنانچه حسابرس گزارش حسابرسی را که قبلاً منتشر کرده است، اصلاح کند، آیا در این صورت ممکن است مسایل عمده حسابرسی که در گزارش قبل آورده شده است، تغییر یابند؟

فودازی

وقتی اصلاح گزارش منتشر شده و صدور گزارش جدید، مجاز است، منعی برای تغییر نظر حسابرس نسبت به مسایل عمده وجود ندارد.

ساز

ضمن تشکر از جنابعالی برای حضور در این گفتگو برایتان آرزوی توفیق بیشتر داریم.

به‌طور مثال تعدادی از

شرکت‌های فرعی دارای بند

ابهام بااهمیت در ارتباط با

تداوم فعالیت

می‌باشند و با توجه به

مجموع آثار احتمالی ابهامات مذکور بر

صورت‌های مالی گروه

حسابرس گروه باید عدم اظهار نظر

ارائه کند

مناسب است که حسابرس گروه در چارچوب مکاتبه استاندارد ۶۰۰، صراحتاً از حسابرس فرعی درخواست کند که در پاسخ به مکاتبه یاد شده و در یک بند جداگانه، در خصوص مسایل عمده اظهار نظر کند و با قضاوت حرفه‌ای خودش، به جمع‌بندی برسد.

ساز

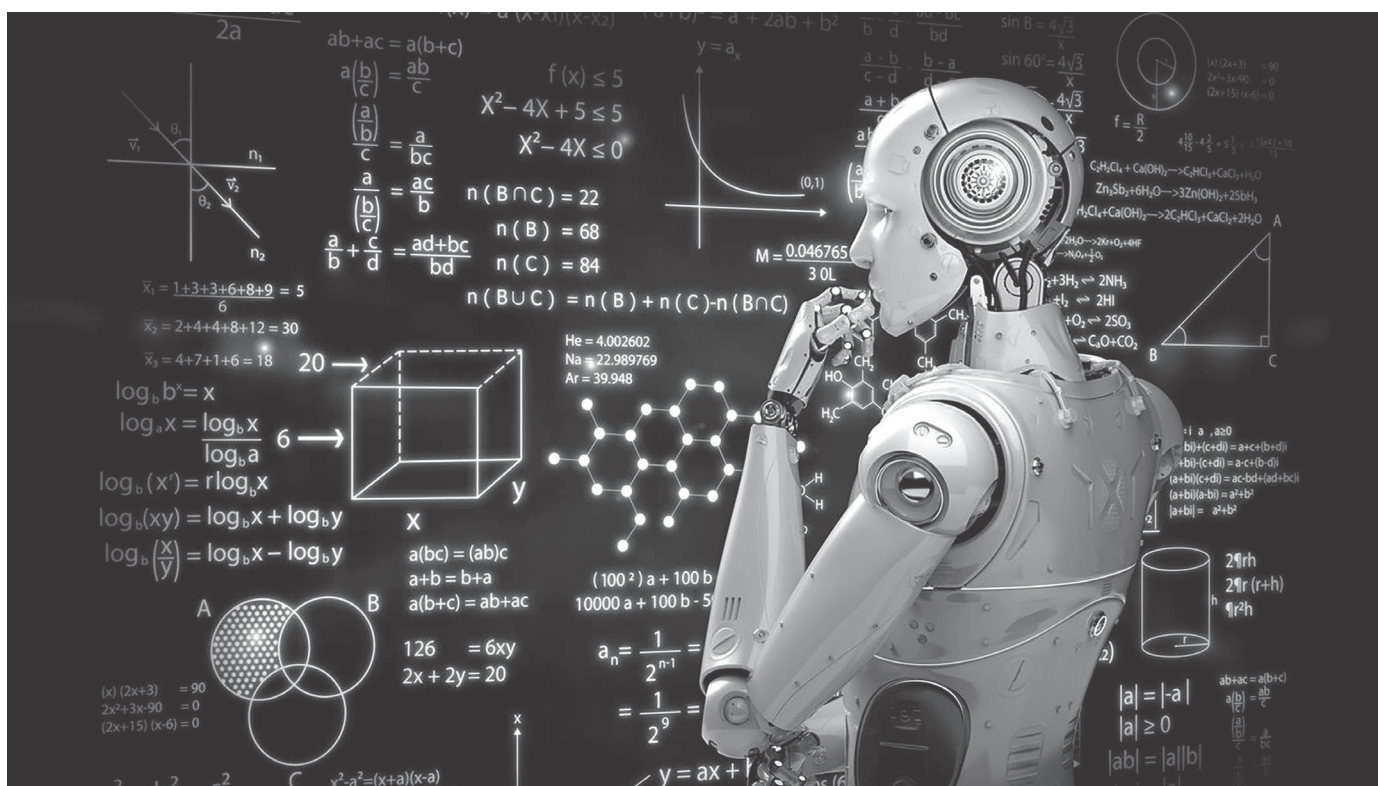
در چه صورتی گزارش مسایل عمده حسابرسی در مورد صورت‌های مالی جداگانه توسط حسابرس گروه الزامی است؟

فودازی

در این خصوص نه منعی وجود دارد و نه الزامی، حسابرس بنا به قضاوت حرفه‌ای خودش می‌تواند به جمع‌بندی برسد.

ساز

آیا مسایل عمده محدود به مواردی است که در حسابرسی

هوش مصنوعی در چهار موسسه حسابرسی بزرگ

دکتر سیده سمانه شاهرخی

فریبا عرب

مقدمه

ادغام هوش مصنوعی در حوزه حسابرسی، فقط پیشرفتی فناورانه نیست؛ بلکه نمایانگر تغییر پارادایم در نحوه بررسی، حسابرسی و گزارشگری داده‌های مالی است. موسسات حسابرسی دیلویت^۱، پی دبلیوسی (PWC)، ای‌وی‌ای (EY) و کی‌پی‌ام‌جی (KPMG)، که به‌عنوان چهار موسسه حسابرسی بزرگ شناخته می‌شوند، پیشگامان این تحول هستند. این تغییر به سمت روشهای حسابرسی داده‌محور و هوشمند، نوید کارایی بیشتر، دقت بالاتر و بینش تحلیلی عمیق‌تر را می‌دهد.

نقش هوش مصنوعی در حسابداری و حسابرسی به‌دلیل داده‌های مالی زیاد و پیچیده در دنیای کسب‌وکار مدرن، روزبه‌روز حیاتی‌تر می‌شود. فناوریهای هوش مصنوعی، مانند یادگیری ماشین^۲، پردازش زبان طبیعی^۳ و تحلیلگری پیشرفته، اکنون ابزار ضروری برای پردازش حجم انبوهی از داده‌ها، شناسایی روندها، کشف تقلب و ارائه بینش عمیق مالی است. این فناوریها حسابرسان را قادر می‌سازد از روشهای سنتی فراتر روند و با ارائه سطوح جدیدی از دقت و بینش، چشم‌انداز حسابرسی را دگرگون سازند.

هوش مصنوعی در حسابرسی، نشان‌دهنده تحولی عظیم در عرصه گزارشگری و تجزیه‌وتحلیل مالی است. موسسات

دیپلومیت به‌تازگی با **ای‌بی‌ام واتسون**^۴ شریک شده است و این شراکت را به‌عنوان روشی برای ارائه راه‌حلهای تقویت‌شده با فناوری شناختی به کاربران نهایی برای کسب‌وکارهایشان معرفی می‌کند. برخی از کاربردهای تجاری ناشی از این شراکت عبارت هستند از:

• **نقطه اجاره**^۵: این سیستم را **ای‌بی‌ام تریپ‌گاک**^۶ پشتیبانی می‌کند و از تخصص دیپلومیت در صنعت اجاره بهره می‌برد تا به سیستم مجهز به هوش مصنوعی آموزش دهد و پرتفوی اجاره‌ای کامل و جامعی تدوین کند.

• **بازرسی چشمی داراییها**^۷: دیپلومیت، با استفاده از فناوری **ماکسیمو**^۸ متعلق به شرکت ای‌بی‌ام، ادعا می‌کند که بازرسی داراییها در مزارع بادی را بهبود بخشیده است.

• **کاتالیست دیپلومیت**^۹: یکی از جدیدترین ابتکارها در زمینه هوش مصنوعی از این موسسه مشاوره بزرگ جهانی، شبکه‌ای از استارت‌آپهایی است که در همکاری متقابل، فناوریهای هوش مصنوعی را به راه‌حلهای عملی تجاری برای شرکتهای صاحبکار تبدیل می‌کنند.

دیپلومیت، شرکتهای کاتالیست را تامین مالی می‌کند و دسترسی به پایگاه صاحبکاران خود را ارائه می‌دهد تا در

حسابرسی بزرگ در صف مقدم این تحول قرار دارند و هر یک راهبردهای منحصر به فردی را برای بهره‌گیری از پتانسیل هوش مصنوعی در پیش گرفته‌اند.

چهار موسسه حسابرسی بزرگ همگی برنامه‌هایی در زمینه هوش مصنوعی دارند و هدف این مقاله ارائه تلاشهای آنها در ارتباط با هوش مصنوعی و نتایج ادعا شده آنها است.

دیپلومیت

دیپلومیت، فناوریهای هوش مصنوعی را به سه طبقه مجزا تقسیم می‌کند:

۱- **محصول**: فناوری هوش مصنوعی که در خود محصول یا خدمت تعبیه می‌شود تا تمام مزایای مرتبط با مشتری نهایی را فراهم آورد.

۲- **فرایند**: فناوری هوش مصنوعی به‌کار می‌رود تا جریان کار روزمره و عملیات را به‌طور موثری ساده‌سازی کند، هدف از این کار افزایش بهره‌وری و خودکارسازی فرایندها است. این خودکارسازی می‌تواند به دو شکل صورت گیرد: اول، با کاهش مستقیم نیروی انسانی و دوم، با تقویت توانایی کارکنان در انجام وظایف به‌شیوه‌ای دقیق‌تر و سریع‌تر.

۳- **بینش**: هوش مصنوعی برای اتخاذ تصمیم‌گیریهایی آگاهانه و راهبردی به‌کار گرفته می‌شود، این فناوری امکان مشاوره‌های متمرکز و هدفمند را به شرکتهای در راستای بهبود یا توسعه کسب‌وکارهای جدید یا موجود فراهم می‌آورد.

بر اساس ارزیابیها، بیشتر اقدامهای مرتبط با هوش مصنوعی دیپلومیت در دسته‌های فرایند و بینش قرار دارند.

نمونه مشخصی از فرایند فعال‌سازی شده با هوش مصنوعی، پلتفرم بررسی اسناد است که بخش نوآوری دیپلومیت در ایالات متحده در سال ۲۰۱۴ راه‌اندازی کرد. دیپلومیت ادعا می‌کند این پلتفرم فرایند بررسی و استخراج تمام اطلاعات مرتبط با قراردادهای خودکار می‌کند و تلاشهای موشکافانه و پرمحمت انسان را کاهش می‌دهد.

شرکت ادعا می‌کند که این فناوری زمان صرف‌شده برای بررسی اسناد قراردادهای حقوقی، صورتحسابها، صورتهای مالی و صورت‌جلسه‌های هیئت‌مدیره را تا بیش از ۵۰ درصد کاهش داده است.

پهپاد قادر است تعداد

خودروها در یک کارخانه تولیدی

مورد حسابرسی را

شمارش و این اطلاعات را

به‌طور مستقیم به پلتفرم

دیجیتال حسابرسی جهانی

ای‌وی ارسال کند

ریسک تخلفهای مالی را کاهش می‌دهد. هلیکس گلد، مدرکی از رویکرد نوآورانه ایی‌وای در استفاده از هوش مصنوعی برای کشف تقلب است.

۲- **یادگیری ماشین در حسابرسیهای مالی:** ای‌وای در حال بررسی یادگیری ماشین برای ارزیابی ریسک در حسابرسی صورتهای مالی است، که نشان از رویکرد پیشرو در پذیرش هوش مصنوعی در حسابرسی دارد.

۳- **تقویت انسان در مقابل خودکارسازی:** راهبرد ایی‌وای با تاکید بر استفاده از هوش مصنوعی برای تقویت مهارتهای حسابرسان، تضمین می‌کند که تخصص و قضاوت انسانی در فرایند حسابرسی حفظ می‌شود.

این موسسه به‌تازگی از هوش مصنوعی برای تحلیل قراردادهای اجاره استفاده کرده است و ادعا می‌کند که استفاده از هوش مصنوعی، استخراج اطلاعات مربوط از قراردادهای مانند تاریخ شروع اجاره، مبلغ قابل پرداخت و اختیارات تجدید یا خاتمه قرارداد را ساده‌تر کرده است.

ایی‌وای در تلاش است تا فرایند حسابرسی را خودکار کند و ادعا می‌کند که این اقدام، زمان صرف‌شده برای بررسی مستندات حسابرسی را کاهش می‌دهد و به کارمندان این امکان را می‌دهد تا زمان بیشتری را به قضاوت و تحلیل فرایندها اختصاص دهند. به‌نظر می‌رسد که این برنامه‌ها هنوز در مرحله آزمایشی است.

پالایش مستندات حسابرسی و قراردادهای اجاره ممکن است بسیار زمان‌بر باشد. ژان بویلت، رهبر نوآوری حسابرسی جهانی ارنست اند یانگ، در گزارش منتشرشده در ژوئن ۲۰۱۷ موضوع را اینگونه توضیح می‌دهد که:

«این برنامه آزمایشی نشان می‌دهند که ابزار هوش مصنوعی می‌تواند حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد از محتوای یک قرارداد اجاره ساده را به‌صورت الکترونیکی بررسی کند، و باقیمانده را به‌عهده انسان بگذارد. در قراردادهای پیچیده‌تر مانند قراردادهای مربوط به املاک، این شاخص کاهش می‌یابد و به ۴۰ درصد می‌رسد، اما با بهبود ابزار و یادگیری ماشینی، امکان بررسی، مدیریت و تجزیه و تحلیل قراردادها و داده‌های پیچیده‌تر نیز وجود دارد.»

نماینده ایی‌وای در استرالیا از فناوری حسابرسی دیجیتال

برنامه‌های کاربردی کسب‌وکارشان شریک شود و آن‌ها را توسعه دهد. بسیاری از موسسات فعال در حوزه هوش مصنوعی هنوز در حال کشف دقیق نحوه افزایش ارزش تجاری با فناوریهای خود هستند و دیلویت امیدوار است با برقراری شرکتهایی با این موسسات پیشگام، آخرین نوآوریهای هوش مصنوعی را به صاحبکاران خود عرضه کند. شرکتهایی همچون **آیاسدی^{۱۰}**، **نریتو ساینس^{۱۱}** و **کایرا^{۱۲}** در برنامه کاتالیست دیلویت، شریک هستند.

به‌طور کلی دیلویت با چند اقدام کلیدی زیر، هوش مصنوعی را پذیرفته است:

۱- **تمرکز بر هوش مصنوعی مولد:** هوش مصنوعی مولد دیلویت با هدف کمک به صاحبکاران برای سرمایه‌گذاری بر فناوریهای هوش مصنوعی تحول‌آفرین، مهندسان ماهر هوش مصنوعی و تجارب عمیق صنعت را گرد هم می‌آورد. این اقدام بر ایجاد برنامه‌های کاربردی هوش مصنوعی متمرکز است که بهره‌وری را افزایش می‌دهد و نوآوریهای تجاری را تسریع می‌بخشد و نشانگر تعهد دیلویت به پیشروی در حوزه هوش مصنوعی است.

۲- **رباتیک و فناوری پهباد^{۱۳}:** دیلویت از رباتیک برای خودکارسازی کارهای عادی و از پهباد برای مشاهده موجودیها استفاده می‌کند. این فناوریها کارایی حسابرسی را افزایش می‌دهند و رویکردهای نوآورانه‌ای را برای فرایندهای حسابرسی سنتی ارائه می‌دهند.

۳- **ربات هوش مصنوعی و تحول دیجیتال:** ربات هوش مصنوعی دیلویت، یک جزء کلیدی از جعبه ابزار نوآوری حسابرسی آن‌هاست و نشان‌دهنده تغییر به سمت حسابرسی دیجیتال و هوشمند است. این ابزار بخشی از راهبرد گسترده‌تر دیلویت برای گنجاندن فناوریهای دیجیتال در هر جنبه‌ای از حسابرسی است که هم کیفیت و هم کارایی را افزایش می‌دهد.

ای‌وای

کاربرد هوش مصنوعی ایی‌وای در حسابرسی با موارد زیر برجسته می‌شود:

۱- **ابزار هلیکس گلد^{۱۴}:** این ابزار که از هوش مصنوعی برای تحلیل دفتر کل استفاده می‌کند، دقت حسابرسی را افزایش و

کی پی ام جی

رویکرد کی پی ام جی به هوش مصنوعی در حسابرسی، شامل موارد زیر است:

۱- همکاری با شرکت مایند بریج^{۱۵}: ادغام پلتفرم هوش مصنوعی شرکت مایند بریج با بستر کی پی ام جی کلارا، امکان تحلیل دقیق داده‌ها و شناسایی ریسک را فراهم می‌کند، که نشان از پیشرفت قابل توجهی در قابلیت‌های حسابرسی کی پی ام جی است.

۲- هوش مصنوعی بدون کدنویسی و آموزش حساب‌برسان: کی پی ام جی با تمرکز بر قابلیت‌های هوش مصنوعی بدون کدنویسی، حساب‌برسان خود را به ابزار پیشرفته برای تحلیل داده‌ها مجهز می‌کند تا کیفیت و کارایی حسابرسی را بهبود بخشد.

۳- توازن بین نوآوری فناورانه و تخصص انسانی: راهبرد کی پی ام جی، توازن بین استفاده از فناوری روز و حفظ نقش حیاتی انسانی در حسابرسی است که تضمین می‌کند فرایند حسابرسی جامع و موثری انجام شود.

کی پی ام جی مجموعه‌ای از ابزار هوش مصنوعی خود را به نام کی پی ام جی ایگنایت^{۱۶} ایجاد کرده است. این مجموعه به منظور بهبود تصمیم‌گیریهایی کسب‌وکار و فرایندهای پلتفرم دیجیتال طراحی شده است. ویژگی‌های اصلی کی پی ام جی ایگنایت عبارت است از ابزار هوش مصنوعی، یکپارچه‌کننده‌های هوش مصنوعی برای هماهنگ ساختن این ابزار با زیرساخت‌های فناوری اطلاعات موجود، ارائه رهنمودی به شرکتهای صاحبکار، آزمون، ایجاد نمونه اولیه، و نوآوری در برنامه‌های کاربردی جدید هوش مصنوعی.

همچنین، کی پی ام جی از هوش مصنوعی برای تحلیل و استخراج اطلاعات قراردادهای اجاره یا سرمایه‌گذاری استفاده می‌کند. در زیر برخی از فرایندهای کسب‌وکار که کی پی ام جی ادعا می‌کند فناوری مجهز به هوش مصنوعی را به‌کار گرفته، ارائه شده است.

• **موتور تحلیلی مرکز تماس**^{۱۷}. این فناوری از پردازش زبان طبیعی برای طراحی مدلی استفاده می‌کند تا رویدادهای آینده را پیش‌بینی و حتی تماسهای مشتریان را به متن غیر ساختاری

دیولیت از رباتیک برای

خودکارسازی کارهای عادی و

از پهباد برای مشاهده

موجودیها استفاده می‌کند

استفاده کرده است و ادعا می‌کند که ۵۰ درصد از تاییدیه‌های حسابرسی بانکی خود را با استفاده از سامانه مجهز به هوش مصنوعی ارسال کرده است. این سامانه مجهز به هوش مصنوعی قادر به پذیرش و تایید درخواستهای حسابرسی است، همچنین می‌تواند مدارک مربوط را پردازش کند و به حساب‌برسان مستندات را برای تجزیه و تحلیل نهایی و اعمال قضاوت ارائه دهد.

ای‌وی همچنین طرحی مبتنی بر هوش مصنوعی را برای اثبات موجودیها شروع کرده است؛ به این صورت که از چشم کامپیوتری برای فعال‌سازی پهپادهای هوایی استفاده می‌کند تا بر موجودیها در طول فرایند حسابرسی نظارت کند. برای مثال، این پهپاد قادر است تعداد خودروها در یک کارخانه تولیدی مورد حسابرسی را شمارش و این اطلاعات را به‌طور مستقیم به پلتفرم دیجیتال حسابرسی جهانی ای‌وی ارسال کند. براساس اظهارات ای‌وی، استفاده از پهپادها امکان جمع‌آوری داده‌های بیشتر در فرایند حسابرسی را فراهم می‌کند. همچنین، به حساب‌برسان این امکان را می‌دهد که به‌جای شمارش دستی موجودی، بر حوزه‌های دارای ریسک متمرکز شوند. این پروژه پهپاد به‌نظر می‌رسد در حال حاضر در مرحله تحقیق و توسعه قرار دارد و به‌نظر نمی‌رسد که به‌طور گسترده به صاحبکاران ارنست اند یانگ ارائه شود.

دیدگاه‌های جدیدی از اطلاعات حیاتی شرکت به دست آورند.»

دیدگاه مشترک چهار موسسه حسابرسی بزرگ و راهبردهای هوش مصنوعی آن‌ها

۱- پذیرش فناوریهای پیشرفته: چهار موسسه، فعالانه در حال ادغام فناوریهای پیشرفته هوش مصنوعی مانند یادگیری ماشین، پردازش زبان طبیعی و رباتیک برای بهبود جوانب مختلف فرایند حسابرسی هستند.

۲- تمرکز بر تقویت انسان در مقابل خودکارسازی: در این موسسات، توافق بر این است که هوش مصنوعی به جای جایگزینی حسابرسان به تقویت قابلیت‌های آن‌ها می‌پردازد. این رویکرد باعث می‌شود تا درک دقیق و قضاوت حرفه‌ای حسابرسان با کارایی و قابلیت‌های پردازش داده‌های هوش مصنوعی تکمیل شود.

۳- تعهد به نوآوری و یادگیری مستمر: هر موسسه با یادگیری مستمر و توسعه در زمینه هوش مصنوعی، تعهد خود به نوآوری را نشان می‌دهد. این کار شامل سرمایه‌گذاری در برنامه‌های آموزشی و توسعه ابزار و برنامه‌های هوش مصنوعی جدیدی است که به نیازهای خاص حرفه حسابرسی می‌پردازد.

۴- بهبود دقت و کارایی: هدف اصلی ادغام هوش مصنوعی در حسابرسی برای تمام موسسات، بهبود دقت و کارایی حسابرسی است. توانایی هوش مصنوعی در پردازش سریع مجموعه داده‌های بزرگ و شناسایی ناهنجاریها، نقش بسیار مهمی در دستیابی به این هدف دارد.

۵- پرداختن به مسایل اخلاقی و مقرراتی: با پذیرش هوش مصنوعی، توجه به مسایل اخلاقی و رعایت مقررات قانونی بیشتر شده است. موسسات حسابرسی تاکید دارند که حفظ اعتماد و شفافیت در فرایندهای مبتنی بر هوش مصنوعی بسیار مهم است.

نتیجه‌گیری

رویکرد موسسات حسابرسی بزرگ در ادغام هوش مصنوعی در حسابرسی، بیانگر تحول گسترده‌ای در این صنعت است. با بهره‌گیری از هوش مصنوعی، این شرکتها کارایی و دقت

نماینده ایی‌وای در استرالیا
از فناوری حسابرسی دیجیتال
استفاده کرده است و
ادعا می‌کند که ۵۰ درصد از
تاییدیه‌های حسابرسی بانکی خود را
با استفاده از سامانه مجهز به
هوش مصنوعی ارسال کرده است

تبدیل کند. این متن سپس برای شناسایی کلمات کلیدی، درک احساسات مشتری و پیش‌بینی روندهای آینده بهینه‌سازی می‌شود.

• ابزار پیش‌بینی رویدادهای غیرعادی هوش مصنوعی^{۱۸}.
از روشهای هوش مصنوعی استفاده می‌کند تا مدلی برای پیش‌بینی رویدادهای تجاری آینده تدوین کند.

• موتور ارزیابی تطابق مستندات^{۱۹}. از هوش مصنوعی برای خواندن مستندات، از قبیل قراردادها، اجاره‌نامه‌ها و توافق‌نامه‌های سرمایه‌گذاری استفاده می‌کند و اطلاعات مرتبط را به دست می‌آورد.

در یک اطلاعیه مطبوعاتی در سال ۲۰۱۶، جان کلی^{۲۰} (معاون ارشد، راه‌حلهای شناختی و تحقیق‌های ای‌بی‌ام از کی‌پی‌ام‌جی) اظهار داشت:

«حسابرسی و خدمات دانش مشابه با حجم عظیمی از داده‌های بدون ساختار مواجه هستند. فناوریهای شناختی مانند واتسون می‌توانند چگونگی درک این داده‌ها و چگونگی اتخاذ تصمیم‌های حیاتی را متحول کنند. کی‌پی‌ام‌جی، با به‌کارگیری واتسون به رویکردی پیشگام در توسعه تخصص خود دست می‌یابد، به متخصصان و صاحبکاران کمک می‌کند

چهار موسسه بزرگ، این مسئله با نگرانی بیشتری همراه است؛ زیرا آن‌ها در یک کسب‌وکار انسان محور فعالیت می‌کنند. اگر مدیران ای‌وی، اسکنچر^{۲۱}، دیلویت یا هر موسسه مشاوره‌ای دیگری به صراحت بیان کنند که بسیاری از مشاغل کنونی‌شان ممکن است به‌طور کامل خودکار شوند و جایگزینی برای برخی از این مشاغل وجود نداشته باشد، پیامدهای آن بر روحیه کارکنان و ارزش سهامداران بی‌گمان فاجعه‌بار خواهد بود. بنابراین، موسسات بزرگی از این دست، تنها اجازه دارند که یک نظریه را ابراز دارند و آن تقویت انسان به‌جای خودکارسازی است. این نظریه نوعی حفظ بقاست که در هر حوزه یا صنعت دیگری وجود دارد. اما در «ظهور فناوری» نباید این دیدگاه‌ها را بدون تامل پذیرفت.

پانوشتها:

1. Deloitte
- 2- Machine Learning
- 3- Natural Language Processing (NLP)
- 4- IBM Watson
- 5- LeasePoint
- 6- IBM TRIRIGA
- 7- Visual Inspection of Assets
- 8- Maximo Technology
- 9- Deloitte Catalyst
- 10- Ayasdi
- 11- Narrative Science
- 12- Kira
- 13- Robotics and Drone Technology
- 14- Helix GLAD
- 15- MindBridge
- 16- KPMG Ignite
- 17- Call Center Analytics Engine
- 18- AI Anomalous Event Predicting Tool
- 19- Document Compliance Assessment Engine
- 20- John Kelly
- 21- Accenture

منابع:

- McKinley, Liam (2024), The Evolution of Auditing: AI's Role in the Big Four Accounting Firms Faggella, Daniel (2020), AI in the Accounting Big Four – Comparing Deloitte, PwC, KPMG, and EY

فرایندهای حسابرسی خود را ارتقا می‌بخشند و راه را برای سطوح نوآورانه‌ای از تجزیه‌وتحلیل و بینش هموار می‌کنند. این گرایش به‌سوی حسابرسی مبتنی بر هوش مصنوعی با جنبش گسترده‌تر در دنیای کسب‌وکار به‌سمت تصمیم‌گیری داده‌محور و تحول دیجیتال، همگام است. با پیشرفت فناوری هوش مصنوعی، بدون شک نقش آن در حسابرسی روزبه‌روز مهم‌تر خواهد شد. تعهد موسسات حسابرسی بزرگ به ادغام هوش مصنوعی در فرایندهای حسابرسی، نه‌تنها استاندارد جدیدی در کیفیت و نوآوری حسابرسی تعیین می‌کند، بلکه الگویی را برای سایر صنایع فراهم می‌آورد تا بتوانند خود را با پتانسیل هوش مصنوعی وفق دهند و از آن بهره ببرند. در این محیط به‌سرعت در حال تحول، توانایی بهره‌گیری موثر از هوش مصنوعی عاملی کلیدی متمایزکننده برای موسسات حسابرسی خواهد بود که آینده حسابرسی را به‌سوی شیوه‌هایی با بینش بیشتر، کارآمدتر و موثرتر سوق می‌دهد.

با توجه به تأثیری که هوش مصنوعی در شرف رسیدن به آن است، باید بحثی در مورد حد و مرز تکیه صرف بر هوش و تصمیم‌گیریهای ماشینی صورت گیرد. هر صنعتی که هوش مصنوعی را برای راه‌حل‌های کسب‌وکار خود به‌کار می‌برد، نگران تأثیر این فناوری بر انسانها در محیط کار است. برای

هر صنعتی که هوش مصنوعی را

برای راه‌حل‌های کسب‌وکار

خود به کار می‌برد

نگران تأثیر این فناوری بر

انسانها در محیط کار است

سخنرانی کلیدی آندریاس بارکو در کنگره سالانه انجمن حسابداری اروپا

آندریاس بارکو (Andreas Barckow)، رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری^۱ (IASB)، در کنگره سالانه انجمن حسابداری اروپا^۲ (EAA) در ۱۵ می ۲۰۲۴ سخنرانی کلیدی ارائه کرد.

خانمها و آقایان، مایه افتخار و خوشحالی است که از شما برای ارائه سخنرانی کلیدی در کنگره انجمن حسابداری اروپا امسال دعوت شده است. مایلیم از انجمن حسابداری اروپا و رهبری فعلی آن به‌خاطر حمایت طولانی‌مدت از کار ما در بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی^۳ (IFRSF) و برای مشارکتها و تعامل ارزشمند بیشمار در طول سالیان متمادی تشکر کنم. همچنین می‌خواهم از کمیته سازماندهی این کنفرانس و به‌ویژه کاتالین (Cătălin) برای اصرار آن‌ها در دعوت مجدد پس از لغو کنگره ۲۰۲۰ به‌دلیل همه‌گیری، تشکر کنم. آن زمان غم‌انگیز بود، حال به جنبه مثبت آن بنگرید: شما باید یک سخنرانی از سوی یک استاندارددگذار ملی دریافت می‌کردید، اکنون یک ارتقای رایگان دریافت کرده‌اید!

توانایی برقراری ارتباط، یک اولویت نوظهور

در سخنرانی‌ام، می‌خواهم در مورد یکی از موضوعهای داغ در دنیای گزارشگری مالی امروز صحبت کنم: «توانایی برقراری ارتباط»^۴. زمانی که حدود ۱۷ سال پیش کارم را در زمینه استاندارددگذاری شروع کردم، هیچ اشاره‌ای به «توانایی برقراری ارتباط» نشد. چارچوب مفهومی هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری برای گزارشگری مالی، «توانایی برقراری ارتباط» را نه به‌عنوان یک مفهوم اصلی و نه به‌عنوان یک ویژگی کیفی، ذکر نکرده است؛ و به‌یاد داشته باشید که چارچوب مفهومی در سال ۲۰۱۸ بازنگری شد، که چندان دور نیست. در کوتاه‌زمان به‌نظر می‌رسد «توانایی برقراری ارتباط» اکنون همه چیز است: «چگونه ادبیات شما، ارتباط بین ای‌بی‌سی (ABC) و دی‌ای‌اف (DEF) را منعکس می‌کند؟» آیا هنگام بحث و تصمیم‌گیری در مورد ایکس‌وای زد (XYZ)، توانایی برقراری ارتباط را در نظر گرفته‌اید؟ توانایی برقراری ارتباط با این، توانایی برقراری ارتباط با آن. می‌توان این تصور را داشت که نسلهایی از حسابداران بدون هیچ دلیلی در توانایی برقراری ارتباط، وجهه خود را به‌طور کامل از دست داده باشند. چه چیزی به‌طور اساسی تغییر کرده است که نمی‌توانیم یک روز را بدون توجه به دستکم یک بار توانایی برقراری ارتباط، سپری کنیم؟

آیا می‌توانیم به‌سادگی از اصطلاحات مختلف برای توصیف آنچه که به‌تازگی به‌عنوان «توانایی برقراری ارتباط» ابداع می‌شود، استفاده کنیم؟ شاید. کلمات دیگری وجود دارد که با حرف سی «c» شروع می‌شوند و ما بیشتر در گزارشگری مالی از آن‌ها استفاده می‌کنیم، مانند «ثبات»^۵ یا «انسجام»^۶. ما از این عبارتها برای یادآوری به ذینفعان استفاده می‌کنیم تا اطلاعاتی که در یک بخش از گزارش مالی ظاهر

محدودیت‌های صورتهای مالی

این بدان معنا نیست که همه چیز در صورتهای مالی به‌طور کامل، عالی یا بدون محدودیت است. در حالی که به‌طور اصولی دقت‌داری دوطرفه مستلزم دقت ریاضی است، حسابداری و گزارشگری مالی بیشتر شبیه به علوم اجتماعی است که در آن الزامها براساس مفاهیم، اصول، هنجارها و میثاقهای مورد توافق مشتق شده است. یکی از این میثاق‌ها به مفهوم "دوره گزارشگری"^۸ مربوط می‌شود که تاریخ شروع و پایان آنچه گزارش می‌شود را تعیین می‌کند. ما فقط معامله‌ها و سایر رویدادهایی را در صورتهای مالی شناسایی می‌کنیم که از قبل وجود داشته یا در طول دوره گزارش اتفاق افتاده باشد. ما در خصوص مواردی که ممکن است در آینده رخ دهند، صرف‌نظر از احتمال وقوع آنها، گزارشی نمی‌دهیم. البته، این به‌معنای نادیده‌گرفتن همه چیزهایی نیست که مربوط به آینده است: واحدهای تجاری به‌طور منظم ملزم هستند برای هدفهای اندازه‌گیری، به‌عنوان مثال هنگام انجام آزمون کاهش ارزش یا تعیین ارزش منصفانه، به‌عنوان مثال هنگام تنزیل آتی، فراتر از پایان دوره گزارشگری جریانهای نقدی را ارزیابی کنند. اما ما این کار را فقط برای تراکنشها یا سایر رویدادهایی که از قبل اتفاق افتاده انجام می‌دهیم. هر کسی که علاقه‌مند به اتفاقهایی است که شاید بعد از تاریخ ترازنامه اتفاق بیفتند، باید هفته آینده دوباره سر بزند یا به منابع اطلاعاتی دیگر مراجعه کند.

زمینه دیگری که صورتهای مالی از آن سخن نمی‌گوید- باز هم طبق میثاق- نشان دادن اثر و وابستگیهای کاری است که واحد تجاری انجام می‌دهد. صورتهای مالی منعکس‌کننده این است که چگونه وضعیت مالی، عملکرد و جریانهای نقدی واحد تجاری تحت تاثیر اقدامهای خود و رویدادهای خارجی قرار گرفته است. چیزی که ما به‌طور معمول در حسابها نشان نمی‌دهیم، این است که چگونه اقدام یک واحد تجاری بر امور سایر طرفها، از جمله جامعه گسترده‌تر، تاثیر می‌گذارد، و اقدامهای یک واحد تجاری ممکن است در سایر حوزه‌ها و درون واحد تجاری، اما فراتر از عملکرد مالی، چه روابطی را نشان دهد. تاثیر مالی مخارج صرف‌شده برای یادگیری و توسعه بر سرمایه انسانی یا فکری یک واحد تجاری را به‌عنوان مثال در نظر بگیرید. افرادی که با چارچوب گزارشگری یکپارچه

می‌شود با اطلاعات مرتبط ارائه‌شده در بخش دیگر مغایرت نداشته باشد. واحدها موظفند هنگام تهیه حسابها و ارزیابی نحوه حسابداری معامله‌ها و رویدادهای مختلف از فرضهای اساسی یکسانی استفاده کنند. ما حتی به‌صراحت اطلاعات ارائه‌شده در گزارش تفسیری مدیریت را بیان می‌کنیم، بنابراین اطلاعاتی که در جای دیگری ارائه می‌شود، باید با اطلاعات ارائه‌شده در صورتهای مالی مطابقت داشته باشد.

در حالی که اصطلاحهای علمی در حال توسعه ممکن است نقشی داشته باشند، تاکید بیشتر بر "توانایی برقراری ارتباط" به‌احتمال از یک تغییر اساسی در نحوه نگاه ما به هدف و زمینه گزارشگری مالی ناشی می‌شود. به‌طور سنتی، حسابداران، یعنی افرادی متواضع که ما هستیم، صورتهای مالی را مرکز گزارشگری شرکت می‌بینند. اگر آن دیدگاه را تایید می‌کردید، «توانایی برقراری ارتباط» یک ملاحظه کلیدی برای شما نبود؛ زیرا همه چیز مرتبط با (TO) صورتهای مالی در نظر گرفته می‌شد، نه از (FROM) صورتهای مالی به مکان یا گزارشگری دیگر — مگر این‌که این گزارشگری به‌عنوان یک بسط منطقی صورتهای مالی تلقی می‌شد؛ مانند گزارش تفسیری مدیریت یا گزارشگری شهبه‌روایتی^۷ که به آن اشاره کردم.

با این حال، این دیدگاه در حال تغییر است. صورتهای مالی چه در مرکز توجه باشند و چه نباشند، همچنان جایگاه خود را در دنیای گزارشگری شرکتها دارند. کاربران به اطلاعاتی در مورد منابع یک واحد تجاری، ادعاهای نگهداری‌شده در برابر آن، و تغییرها در این منابع و ادعاها، برای ارزیابی مبلغ، زمان‌بندی و عدم‌قطعیت جریانهای نقدی آتی و پاسخگویی مدیریت نیاز دارند. اطلاعات ارائه‌شده از طریق زیست‌بوم گزارشگری مالی، مرتبط و درخور اعتماد تلقی می‌شود؛ زیرا به‌وسیله فرایندهای قوی و کنترلهای داخلی محافظت می‌شود و بخش مهمی از آن مشمول حسابرسی است و به‌احتمال اجرا می‌شود. و حتی اگر محتوای ارائه‌شده در صورتهای مالی به‌طور عمده ماهیت تاییدی داشته باشد؛ به‌عنوان اطلاعاتی که از قبل از سوی سرمایه‌گذاران در طول سال تحلیل شده و براساس آن عمل شده است، من هنوز با کاربری ملاقات نکرده‌ام که پیشنهاد کند آنها را دور بیندازد. گزارشگری مالی با هدف عمومی و صورتهای مالی تهیه‌شده از آن همچنان مبنایی برای هرگونه تحلیل سرمایه‌گذاری بنیادی و پیش‌بینی جریانهای نقدی آتی است.

اطلاعات ارائه شده از راه سایر مجموعه‌های گزارشگری، به شکل بهتری محقق نمی‌شود.

افزایش اهمیت سایر گزارشگری‌ها

سال گذشته، ارکی لیکانن (Erkki Liikanen)، رئیس هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی که بر کار ما نظارت می‌کنند، در سخنرانی خود در کنگره انجمن حسابداری اروپا^{۱۱} (EAA) در اسپو (Espoo) به شما خطاب کرد. او تغییرهای درخور توجهی را که در بنیاد ایجاد شده است، به ما یادآوری کرد؛ یعنی ایجاد هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری در نوامبر ۲۰۲۱، و ادغام شورای گزارشگری بین‌المللی یکپارچه^{۱۲} (IIRC)، هیئت استانداردهای حسابداری پایداری^{۱۳} (SASB) و هیئت استانداردهای افشای آب‌وهوا^{۱۴} (CDSB) در سال ۲۰۲۲. هر دو پیشرفت تاثیر عمیقی داشته‌اند، و من نه تنها بر بنیاد، بلکه حتی بیشتر از آن برای جهان گزارشگری شرکتی به طور کلی، تاثیر عمیقی دیده‌ام.

با ادغام بازیگران^{۱۵} مهم در حوزه موارد افشای مالی مرتبط با پایداری و قراردادان هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری^{۱۶} (ISSB) تازه تاسیس در برابر فرایندهای دقیقی که بر کار هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری حاکم است، این انتظار ایجاد شده است که بتوان موارد افشای پایداری متمرکز بر سرمایه‌گذار را به سطح بالایی از کیفیت، استحکام و تداومی که مردم با گزارشگری مالی مرتبط می‌کنند، برساند. این امر ممکن است در نهایت پاسخ پرسش من در ابتدا باشد: تاکید جدید بر توانایی برقراری ارتباط را می‌توان با این واقعیت توضیح داد که اکنون دو وضعیت^{۱۷} گزارشگری وجود دارد که بر اساس اصول و مفاهیم اساسی یکسانی هستند که همان فرایندهای سفت و سخت و بسیار شفاف را دنبال می‌کنند و به همان درجه بالایی از تعامل با سهامداران و جستجوی اظهار نظر آن‌ها متعهد هستند. آیا در واقع جای تعجب خواهد بود که ذینفعان پیرسند چگونه اطلاعات ایجاد شده با استفاده از استانداردهای حسابداری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به اطلاعاتی که با استفاده از استانداردهای پایداری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ایجاد می‌شود،

آشنا هستند، بدون شک در اینجا حس آشنا پنداری^{۱۸} خواهند داشت، و نهادهایی که چارچوب را به‌کار می‌برند بیشتر به‌طور دقیق در مورد این نوع روابط تا جایی که بر توانایی شرکت در ایجاد ارزش برای خود اثر می‌گذارد، گزارش می‌دهند - اما آن‌ها این کار را خارج از صورتهای مالی در یک گزارش یکپارچه انجام می‌دهند.

به‌طور سنتی

حسابداران

یعنی افرادی متواضع که ما هستیم

صورتهای مالی را

مرکز گزارشگری شرکت می‌بینند

هیچ‌کدام از مرزهایی که اشاره کردم - این که صورتهای مالی برای گزارش آینده یا نشان دادن اثر یا وابستگیها نیستند - جدید نیستند. اگر برخی افراد صورتهای مالی را محدود می‌دانند، زیرا هیچ اطلاعاتی در این زمینه ارائه نمی‌دهند، باید هدف صورتهای مالی را به آن‌ها یادآوری کرد؛ یعنی، اطلاع‌رسانی به استفاده‌کنندگان اولیه در مورد منابع موجود و ادعاهای علیه یک واحد تجاری و تغییرهای آن‌ها. در مجامع دیگر، من به‌طور مکرر گفته‌ام که صورتهای مالی دایره‌المعارف بریتانیکا^{۱۹} یک واحد تجاری نیست که در آن کاربران بتوانند به‌طور منطقی انتظار داشته باشند پاسخی برای هر سوالی که در مورد واحد تجاری دارند، بیابند. مرزهای صورتهای مالی برای هدفی وجود دارد. البته این بدان معنا نیست که هدف را نمی‌توان تغییر داد - همانطور که گفته شد: گزارشگری مالی مجموعه‌ای از میثاقها است. با این حال، سوال این است که آیا میثاقها نیاز به تغییر دارند یا این که آیا هدف گزارشگری مالی با پیوند دادن اطلاعات مندرج در صورتهای مالی به

مسیر یکطرفه تلقی شود. ما باید به فکر ایجاد یک نوع پیوند مشابه معکوس باشیم؛ جایی که این امر هم امکان پذیر و هم مناسب است.

نتیجه‌گیری

خانمها و آقایان، من سخنان آغازین خود را در کنگره امسال به موضوع «توانایی برقراری ارتباط» اختصاص دادم که این روزها هم در دنیای استانداردگذاری و هم در محافل دانشگاهی مورد توجه بسیاری قرار گرفته است. امیدوارم که این سخنرانی من در روزهای آینده انگیزه‌ای برای گفتگوها و تبادلهای بیشتر شما باشد. برای شما کنگره‌ای غنی، تامل برانگیز، روشن‌گر و موفق آرزو می‌کنم، با هم در ارتباط بمانیم!

بسیار متشکرم.

پانوشتها:

- 1- International Accounting Standards Board (IASB)
- 2- European Accounting Association (EAA)
- 3- International Financial Reporting Standards Foundation (IFRSF)
- 4- Connectivity
- 5- Consistency
- 6- Coherence
- 7- Similar Narrative Reporting
- 8- Reporting Period
- 9- Déjà-vu
- 10- Encyclopaedia Britannica
- 11- European Accounting Association (EAA)
- 12- International Integrated Reporting Council (IIRC)
- 13- Sustainability Accounting Standards Board (SASB)
- 14- Climate Disclosure Standards Board (CDSB)
- 15- players
- 16- International Sustainability Standards Board (ISSB)
- 17- Regimes
- 18- International Financial Reporting Standards Sustainability1 (IFRS S1)

منبع:

- IFRS.org, Keynote address from Andreas Barckow, IASB Chair, at the EAA Annual Congress: 'Let's Stay Connected', 24 May 2024

می‌تواند ارتباط برقرار کند؟ من این‌طور فکر نمی‌کنم. حسابداران سنتی باید آماده پذیرش و درک این مطلب باشند که سکه‌ای که فکر می‌کردیم به‌طور کامل برای خودمان داریم، دارای یک روی دیگر هم هست و آن رو به موضوعهایی می‌پردازد که تا حد زیادی، هم از نظر موضوعی و هم زمان‌بندی، خارج از مرزهای صورتهای مالی است. با این حال، دو روی سکه به هم چسبیده است. در واقع، آن‌ها برای انتقال یک گزارش کامل، یکنواخت و منسجم در مورد وضعیت مالی موجود و عملکرد واحد تجاری، راهبرد و راهبری آن، ریسکها و فرصتهایی که با آن روبه‌رو است و نحوه مدیریت آن‌ها و غیره، مورد نیاز هستند.

واحدهایی که طبق استانداردهای هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری گزارش می‌دهند، در واقع مطابق با استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی پایداری ۱^{۱۸} (IFRS S1) ملزم به ارائه اطلاعات به این شکل هستند:

”به‌گونه‌ای که استفاده‌کنندگان گزارشهای مالی مطابق با هدف عمومی را قادر می‌سازد تا انواع ارتباطهای زیر را درک کنند: الف- ارتباطها بین اقلامی که اطلاعات به آن‌ها مربوط می‌شود- مانند ارتباط بین ریسکها و فرصتهای مختلف مرتبط با پایداری که به‌طور منطقی می‌توان انتظار داشت که بر چشم‌انداز واحد تجاری تاثیر بگذارد؛ و

ب- ارتباطها بین موارد افشای ارائه‌شده از سوی واحد تجاری: ۱- در موارد افشای مالی مرتبط با پایداری- مانند ارتباطهای بین موارد افشا در مورد راهبری، راهبرد، مدیریت ریسک و معیارها و هدفها؛ و

۲- در سراسر موارد افشای مالی مرتبط با پایداری و سایر گزارشهای مالی با هدفهای عمومی منتشرشده از سوی واحد تجاری- مانند صورتهای مالی مرتبط با آن. (بند ۲۱)

بنابراین، یک الزام صریح برای مرتبط‌کردن اطلاعات موجود در گزارشی که موارد افشای مالی مرتبط با پایداری را در خود جای می‌دهد، به اطلاعات ارائه‌شده در صورتهای مالی وجود دارد. اگر در طول زمان تصدیق کنیم که (الف) در واقع در دو روی سکه گزارشگری وجود دارد و (ب) هر دو طرف از نظر اندازه و وزن، حداقل از منظر نظری برابر هستند، پس از نظر مفهومی، توانایی برقراری ارتباط نباید به‌عنوان یک

مسایل کاربردی هر

به کارگیری استاندارد بین المللی حسابرسی ۵۷۰

لی هریسون (Leigh Harrison) به تشریح مسایل کاربردی هم برای حسابرس و هم مدیریت می پردازد که ممکن است در هنگام به کارگیری استاندارد تداوم فعالیت تجدیدنظر شده پیش بیاید. از آنجایی که حسابرسان به سرعت به شروع «فصل شروع کار» و مدیریت به پایان سال مالی نزدیک می شوند، یکی از بزرگترین چالشهایی که هم بر حسابرس و هم بر مدیریت تاثیر می گذارد، تغییرهای استاندارد حسابرسی تداوم فعالیت است.

استاندارد تجدیدنظر شده برای دورههایی که از ۱۵ دسامبر ۲۰۱۹ یا بعد از آن شروع می شوند، اعمال می شود و حجم کار حسابرس را افزایش می دهد که شامل روش های ارزیابی ریسک در خصوص تداوم فعالیت، افزایش نظارت بر ارزیابی تداوم فعالیت مدیریت و افزایش الزامهای گزارشگری در گزارش حسابرس است. مسئولیت مدیران در قبال تداوم فعالیت، در قانون شرکتها آمده است و آنها وظیفه دارند صورتهای مالی را که دیدگاه درست و منصفانه ای ارائه می دهد، مطابق با چارچوب گزارشگری مالی مربوط، تهیه کنند.

استانداردهای حسابداری مستلزم تهیه یک ارزیابی تداوم فعالیت، با در نظر گرفتن تمام اطلاعات موجود در مورد آینده، برای یک دوره حداقل ۱۲ ماهه است. صورتهای مالی بر مبنای تداوم فعالیت تهیه می شوند؛ مگر این که مدیریت تشخیص دهد که قصد دارند واحد تجاری را منحل کنند، فعالیت تجاری را متوقف کنند، یا هیچ جایگزین واقع بینانه ای جز این کار نداشته باشند.

تمامی بخش‌های کارکردی مالی تهیه شوند و اعضای گروه ممکن است در مرخصی باشند. مدیریت باید زمان بیشتری را برای سناریوهایی در نظر بگیرد که به‌عنوان نمونه، نیازمند بودجه اضافی هستند یا فسخ تعهد باید مورد مذاکره و توافق قرار گیرد؛ زیرا ممکن است به‌دلیل تاثیر کار از راه دور کارمندان بانک، تأییدیه بانک به تأخیر بیفتد.

مدیریت باید فرایندهای خاصی از جمله فرایند ارزیابی ریسک برای شناسایی، ارزیابی و رسیدگی به ریسکهای پیش‌روی کسب‌وکار در ارتباط با تداوم فعالیت داشته باشد. مدیریت همچنین باید نحوه اندازه‌گیری و بررسی عملکرد مالی، نحوه استفاده از سامانه‌های اطلاعاتی خود برای شناسایی و ثبت رویدادها یا شرایطی که ممکن است بر ارزیابی تداوم فعالیت تاثیر بگذارد، و چگونگی شناسایی روشها، داده‌ها و فرضهای مربوط توسط مدیریت را برای حسابرس توضیح دهد.

ارزیابی باید در همه موارد توسط مدیریت تهیه و مستند شده باشد و باید برای کسب‌وکار متناسب و به‌میزان مناسب باشد. برای برخی از مشاغل غیرپیچیده با سطوح بالایی از ذخایر نقدی، ارزیابی مدیریت ممکن است به پیش‌بینی دقیق جریان

مشکلات سال جاری

جهان اکنون جایگاه بسیار متفاوتی نسبت به ابتدای سال ۲۰۲۰ دارد که طی چند ماه، کووید-۱۹ سراسر جهان را فرا گرفت. این بیماری همه‌گیر سپس منجر به محدودیتهای مسافرتی، تعطیلی مشاغل، لغو رویدادها و قرنطینه شد. دولت‌ها با گستره وسیعی از حمایت‌های مالی در تلاش برای حمایت از مشاغل و کسب‌وکارها برآمدند. طی این مدت، مدیریت باید در پاسخ به محیط اقتصادی در حال تغییر، برنامه‌های تجاری، پیش‌بینیها و جریانهای نقدی خود را دوباره بررسی می‌کرد. در همین حال، فراخوان برای گزارش بهتر تغییرهای آب‌وهوایی و سپس پایان دوره گذار خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، پیچیدگی را تشدید کرد.

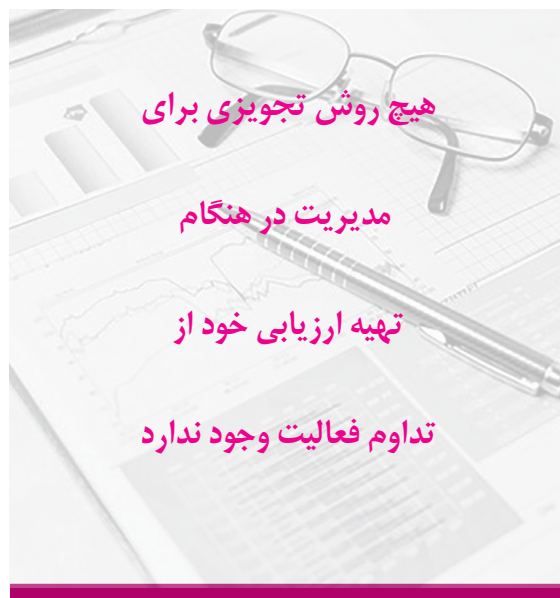
مسائل کاربردی برای مدیریت

اگرچه هیئت‌مدیره در نهایت مسئول ارزیابی تداوم فعالیت هستند، در بسیاری از موارد ممکن است تهیه ارزیابی را به مدیریت اجرایی واگذار کنند. هیئت‌مدیره باید مهارت و دانش لازم برای درک و به‌چالش کشیدن ارزیابی تهیه‌شده توسط مدیریت اجرایی را داشته باشند و برای به‌چالش کشیدن و اعتبارسنجی ارزیابی مدیریت، راهبری، نظارت و فرایند تأیید قوی داشته باشند.

برای مدیریت در کسب‌وکارهای کوچک‌تر، که در آن‌ها ارزیابی مربوط به تداوم فعالیت در سالهای گذشته به‌طور رسمی تهیه و مستند نشده است، این الزام در سال جاری شاید یک تغییر مرحله‌ای باشد. از برخی جنبه‌ها، محیط اقتصادی در حال تغییر مستمر که اکنون کسب‌وکارها در آن فعالیت می‌کنند، مدیریت را برای تهیه ارزیابی تداوم فعالیت‌شان آماده می‌کند، زیرا آن‌ها به‌طور مداوم تاثیر تغییر را بر کسب‌وکار خود ارزیابی می‌کنند.

مدیریت باید قبل از پایان سال، با حسابرس خود مذاکره کند تا در مورد نتایج مورد انتظار حسابرسی به توافق برسند و اطمینان پیدا کنند که آن‌ها فرایندها و منابع مورد نیاز برای انجام ارزیابی را در اختیار دارند.

دورکاری ممکن است مشکلات بیشتری ایجاد کند؛ زیرا احتمال می‌رود داده‌های ورودی مورد نیاز برای ارزیابی از

نقدی نیاز نداشته باشد. یادداشتی که تحلیل و ملاحظات مدیریت را به تفصیل بیان کند، ممکن است کافی باشد. در مقابل، واحدهای پیچیده‌تر به ارزیابی کامل ریسک‌های جاری و آتی، جریان‌های نقدی پیش‌بینی‌شده، در نظر گرفتن منابع مالی جاری موجود و شناسایی و ارزیابی طرح‌ها برای رسیدگی به ریسک‌های شناسایی‌شده نیاز دارند.

دامنه‌ای که مدیریت بخش باید هنگام تهیه ارزیابی خود در نظر بگیرد، باید گسترده بوده و ریسک‌های پیش روی کسب‌وکار (هم داخلی و هم خارجی، فعلی و آینده)، محیط کسب‌وکار، تحولات صنعت و برنامه‌های آینده‌نگر را دربرگیرد. هدف از ارزیابی، تعیین این است که رویدادها یا شرایط خاصی ممکن است در ادامه فعالیت شک و تردید ایجاد کند و این‌که آن رویدادها منجر به بی‌اطمینانی بااهمیت می‌شود یا خیر. حسابرس در تهیه و مستندسازی ارزیابی خود از تداوم فعالیت، ممکن است انتظار داشته باشد مواردی که در

ادامه می‌آید را مشاهده کند:

۱- تحلیل عملیات اصلی کسب‌وکار، به دلیل ارتباط آن با تداوم فعالیت، از جمله مدل کسب‌وکار، انواع سرمایه‌گذاریها یا واگذاریهای برنامه‌ریزی شده، نحوه تامین مالی کسب‌وکار و غیره.

۲- تحلیل وضعیت مالی سال جاری در مقایسه با سال قبل، با در نظر گرفتن شاخصهای کلیدی همانند خالص داراییها یا بدهیهای جاری، جریان ورودی یا خروجی نقدی عملیاتی از اول سال تاکنون، روشهای تامین مالی موجود و قراردادهای مرتبط و غیره.

۳- تحلیل نتایج پس از پایان سال نسبت به سال قبل؛ از جمله درآمد، سود و وضعیت تامین مالی.

۴- جزئیات رویدادها یا شرایط شناسایی‌شده توسط مدیریت که ممکن است در مورد تداوم فعالیت تردید قابل توجهی ایجاد و بر عملکرد آتی کسب‌وکار تاثیر بگذارد. به عنوان نمونه، تغییرهای تقاضا برای محصولات یا چالشهای نقدینگی.

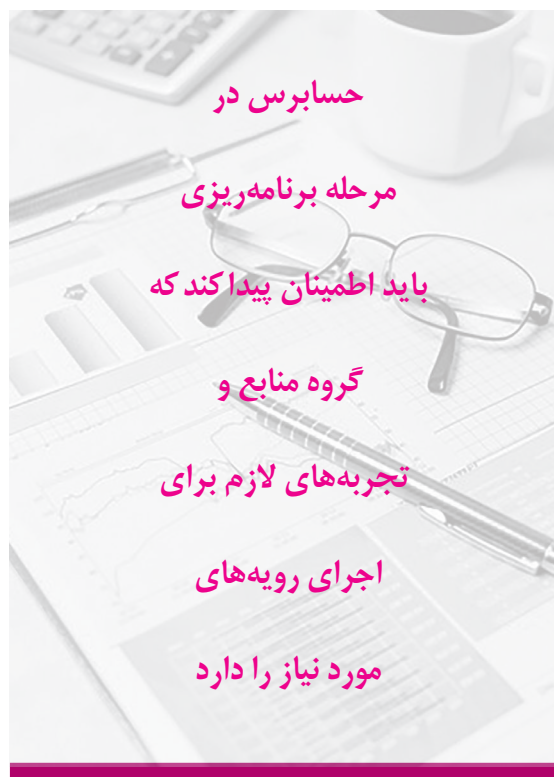
۵- هنگامی که رویدادها یا شرایط توسط مدیریت شناسایی می‌شود، مدیریت باید برنامه‌های خود را برای رسیدگی به آن رویدادها مستند کند.

۶- هنگامی که مدیریت در نظر می‌گیرد که ارزیابی دقیق مورد نیاز است، آن‌ها باید مدل، فرضها و منبع داده‌های مورد استفاده در ارزیابی خود را مستند کنند. مدیریت ممکن است تهیه تحلیل حساسیت را مفید بداند، در مواردی که چندین فرض احتمالی وجود دارد. فرضها و داده‌های مورد استفاده در ارزیابی تداوم فعالیت باید با فرضهای مورد استفاده در جاهای دیگر کسب‌وکار، سازگار باشد، برای نمونه، به هنگام در نظر گرفتن ارزش‌گذاری سرقفلی.

مسایل کاربردی برای حسابرس

حسابرس در مرحله برنامه‌ریزی، باید اطمینان پیدا کند که گروه ارزیابی کننده، منابع و تجربه‌های لازم برای اجرای رویه‌های مورد نیاز را دارد.

در مواردی که الزامهای جدید تغییری را برای مشتریان ایجاد می‌کند، برای حسابرس بسیار اهمیت دارد که زودتر کار را شروع کند. انجام این کار به مشتریان کمک می‌کند

حسابرس در

مرحله برنامه‌ریزی

باید اطمینان پیدا کند که

گروه منابع و

تجربه‌های لازم برای

اجرای رویه‌های

مورد نیاز را دارد

قضاوت حرفه‌ای در هنگام طراحی رویه‌های حسابرسی مورد نیاز، الزامی است؛ که می‌تواند شامل ارزیابی طراحی، اجرا و آزمایش کنترل‌های مدیریت بر فرایند تهیه ارزیابی باشد. با توجه به تداوم تاثیر فراگیری کووید ۱۹ بر کسب‌وکارها و تاثیرپذیری تعداد بیشتری از نهادها با مشکلات نقدینگی، به این ترتیب، برنامه‌های مدیریت ممکن است شامل تکیه بر حمایت گروهی باشد. حسابرسان جز درون گروه‌ها باید دیدگاهی از توانایی گروه در «تصویری کلی» برای ارائه پشتیبانی مورد نیاز داشته باشند.

بیش از هر زمان دیگر، حسابرس نیاز بیشتری به حفظ تردید حرفه‌ای خود، چالش مدیریت در سراسر فرایند حسابرسی، شواهد و مستندات برای پرونده حسابرسی دارد.

نتیجه‌گیری

برای برخی از کسب‌وکارها، اجرای استاندارد تداوم فعالیت تجدیدنظرشده یک تغییر مرحله‌ای خواهد بود که منجر به تغییرهایی در فرایندها، کنترلها، روشهای نظارتی و افزایش داده‌های ورودی مدیریت برای تهیه ارزیابی مدیریت از تداوم فعالیت خواهد شد.

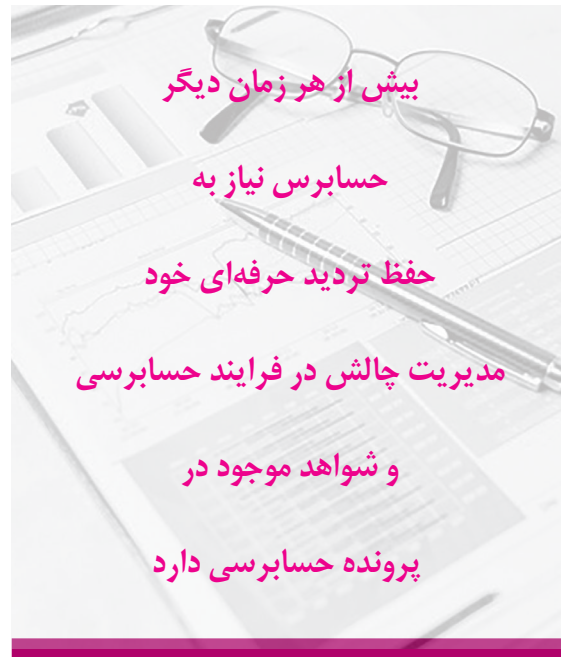
برای حسابرس، کار بیشتر حسابرسی الزامی خواهد بود که منجر به ورودی زمان اضافی طی فرایند حسابرسی می‌شود. حسابرس باید قضاوت حرفه‌ای خود را هنگام ارزیابی مدیریت، شناسایی فرضها و داده‌های مهم، در نظر گرفتن این‌که شواهد حسابرسی کافی و مناسب به دست آمده و نتیجه‌گیری در مورد تداوم فعالیت در گزارش حسابرسی، اعمال کند.

لی هریسون، مدیر بخش رویه حرفه‌ای موسسه کی‌پی‌ام‌جی (KPMG) است.

منبع:

• **Practical Issues in Applying ISA 570 Revised: Going Concern.** <https://www.charteredaccountants.ie> Nov 30, 2020

تا میزان شواهد حسابرسی مورد انتظار و سطح ورودیهایی را که از مدیریت طی فرایند حسابرسی برای کمک به حسابرس در پرس‌وجوها و رویه‌هایشان مورد نیاز است، بهتر درک کنند.

هیچ روش تجویزی برای مدیریت در هنگام تهیه ارزیابی خود از تداوم فعالیت وجود ندارد. در سناریوهایی که مدیریت تشخیص داده است که پیش‌بینیهای دقیق و جریانهای نقدی مورد نیاز نیست، حسابرس باید از قضاوت حرفه‌ای خود برای تعیین این‌که ارزیابی را با جزئیات مناسب می‌داند یا خیر، استفاده کند. این مسئله می‌تواند منجر به گفتگوهای دشوار شود.

در انتهای دیگر طیف، ارزیابی مدیریت ممکن است به‌عنوان نمونه، شامل جریانهای نقدی پیش‌بینی‌شده با جزئیات باشد که براساس مدل‌های پیچیده با فرضها و منابع داده‌های متعددی ساخته شده باشد. در این شرایط، حسابرس باید درک دقیقی از مدل به دست آورد و برای تعیین این‌که کدام فرضها و منابع داده برای ارزیابی حیاتی هستند، نیازمند بررسی دقیقی است.

قرار دادهای هوشمند،

هوش مصنوعی و آینده ارزشگذاری دارایی

Jun Dai

Juni Kim

خلاصه

تا به امروز، قرار دادهای هوشمند تنها کاربرد محدودی داشتند. با این وجود، آن‌ها قدرت تغییردهندگی را دارند؛ به‌ویژه هنگامی که با هوش مصنوعی (AI) ترکیب می‌شوند. نویسندگان این مقاله، ترکیب احتمالی این دو فناوری و فرصتهای احتمالی که به‌عنوان راهکاری برای ارزشگذاری داراییها ارائه می‌دهند و این‌که مسئله همیشگی بین مالیات‌دهندگان و سازمان امور مالیاتی (در ایالات متحد)^۲ (IRS) است، را بررسی کردند.

در سال ۱۹۹۷، نیک سابو (Nick Szabo)، مهندس رایانه و حقوقدان، به‌جای وکالت قانونی مرسوم که در آن طرفهای فرایند خسته‌کننده، پرهزینه و دشوار مذاکره را می‌گذرانند، ایده «قرار دادهای هوشمند» را برای آن دسته از روابط قراردادی که ممکن است از طریق کدهای اجرایی کامپیوتری ضابطه‌مند شوند، در نظر گرفت. تا به امروز، قرار دادهای هوشمند در تنظیمهای کم‌دامنه مختلف، به‌ویژه در ارزشهای دیجیتال و در قرار دادهای بیمه خاص مورد استفاده قرار گرفتند. به‌رغم استفاده محدود از آن‌ها، انتظار می‌رود که به‌احتمال تحولی در دنیای مالیات و حسابداری ایجاد کنند.

آن‌ها می‌توانند به‌عنوان سازوکاری برای مالیات‌دهندگان و دولت برای به توافق رسیدن در ارزشگذاری داراییها استفاده شوند؛ یعنی حوزه‌های از مناقشه‌های تاریخی که منجر به تعداد بی‌شماری از قضاوتها و اظهارنظرهای حسابرسی همراه با اخطارها شده است.

تحلیل زیر با بررسی موضوع مسئله‌دار ارزشگذاری دارایی آغاز می‌شود. این مطلب از طریق کاوش در ماهیت قرار دادهای هوشمند و هوش مصنوعی و ظرفیت آن‌ها برای رسیدگی به مشکل ارزشگذاری داراییهای بومی، به‌همراه شرحی از مزایای مرتبط با این رویکرد پیشنهادی به‌پایان می‌رسد.

به منظور این تحلیل، دو رشته فنی خاص وجود دارد که وقتی با هم ترکیب می‌شوند، توان درونی تغییر روش سنتی را در خود جای می‌دهند.

قراردادهای هوشمند، برنامه‌های رایانه‌ای هستند که برای انجام خودکار وظایف خاص براساس اقدامها و محرکهای از پیش تعیین شده طراحی شده‌اند. به این ترتیب، این برنامه‌ها به گونه‌ای طراحی شده‌اند که هرمنوتیکی باشند (یعنی خود اجرا، خودکفا). بنابراین، پس از اجرا، مداخله طرفهای شرکت‌کننده، وکلا یا دادگاه‌ها ممکن است بسیار محدود باشد؛ اگر در مجموع غایب نباشند. نبود چنین اصطحاک‌های احتمالی، آن‌ها را نسبت به قراردادهای سنتی، "هوشمند" و جذاب می‌کند.

یکی از قیاسهای عملیات قرارداد هوشمند، یک دستگاه فروش خودکار است که با دادن سکه، صورت‌حساب یا کارت اعتباری فعال می‌شود؛ سپس با انتخاب کالا و بعد با تحویل کالای مربوط به پایان می‌رسد.

در دهه گذشته، فناوری جدیدی که به‌طور معمول برای تقویت و محافظت از اجرای قراردادهای هوشمند استفاده

قراردادهای هوشمند

برنامه‌های رایانه‌ای هستند که

برای انجام خودکار وظایف خاص

براساس اقدامها و محرکهای

از پیش تعیین شده طراحی شده‌اند

پیش زمینه: ارزشگذاری داراییها

از زمان شروع مالیات بر درآمد در سال ۱۹۱۳، مسایل مربوط به ارزشگذاری داراییها همه جا وجود داشته و دلیل آن ساده است؛ داراییهای غیرقابل تعویض دامنه وسیعی از ارزش را دارا هستند. با توجه به قصد مالیات‌دهندگان، انتخابی برای ارزشگذاری انجام می‌شوند که کمترین میزان مالیات احتمالی را به همراه داشته باشند.

به عنوان نمونه، اگر مودی بخواهد ملکی را به همراه دامنه مجاز ارزشگذاری دارایی به یک موسسه خیریه اهدا کند، بالاترین ارزش را برای آن انتخاب می‌کند.

برعکس، اگر مودی بخواهد اموالی را در دامنه مجاز ارزشگذاری دارایی به فرزندان خود هدیه کند، کمترین ارزش را برای آن انتخاب می‌کند. با این حال، ارزشگذاری مطمئن داراییهای قابل دفاع (بیشتر توسط یک ارزیاب حرفه‌ای)، شامل منابع و عملیاتی زمان بر است.

در بسیاری از موارد، با توجه به قصد مالیات‌دهندگان در صرفه‌جویی مالیاتی، سازمان امور مالیاتی ارقام ارزشگذاری پیشنهادی را به چالش می‌کشد. بیشتر اوقات، آنچه پس از این مرحله رخ می‌دهد، کشمکشهای طولانی حقوقی بین کارشناسان رقیب در مورد صحت ارزشگذاری دارایی است. بدلیل نبود آموزش یا حداقل در زمینه ارزشگذاری فنی برای حل این مسایل، دادگاه‌ها موظف هستند که اختلافهای دو طرف را حل و فصل کنند و بیشتر اوقات از انتخابهای دوگانه ارائه شده میانگین می‌گیرند.

تلاقی قراردادهای هوشمند و هوش مصنوعی

طی قرن گذشته، کشمکشها بر سر ارزشگذاری بین سازمان امور مالیاتی و مالیات‌دهندگان تا بی‌نهایت تکرار شده است. سناریوی واقعی زیر همواره تکرار می‌شود:

مودی ارزش دارایی را گزارش می‌دهد، سازمان امور مالیاتی اظهارنامه مالیاتی مودیان را بررسی می‌کند و ارزش دارایی را به چالش می‌کشد، دعوای قضایی در جریان است و در نهایت دادگاه‌ها برای حل اختلافها درخواست می‌شوند.

طی همین دوره، یک انقلاب فنی روی داد که امور شخصی و کسب‌وکار افراد را به‌طور کامل متحول کرد.

شده، بلاک چین^۳ است.

بلاک چین یک سامانه دفتر کل توزیع شده است که از شبکه‌ای از رایانه‌ها استفاده می‌کند که به‌طور مشترک یک سامانه را مدیریت و از اقدامهای غیرقانونی در دفتر جلوگیری می‌کند. با استفاده از حفاظهای ذاتی فناوری بلاک چین، یکپارچگی قراردادهای هوشمند در برابر تغییرهای مخرب، به‌تقریب غیرقابل نفوذ است.

هوش مصنوعی به‌طور گسترده چندین عملکرد را توصیف می‌کند که اکنون می‌توان از طریق استفاده از فناوری، بدون نیاز به دخالت انسان انجام داد. یکی از زیرمجموعه‌های هوش مصنوعی، یادگیری ماشین است که شامل فرایندی است که در آن رایانه‌های پیچیده، به‌جای برنامه‌ریزی، بیشتر از طریق فرایند آزمون و خطا یاد می‌گیرند.

طی دهه گذشته، یکی از حوزه‌های هوش مصنوعی که

سابقه موفقیت اثبات شده‌ای دارد، در حوزه ارزشگذاری داراییها بوده است. ارزشگذاری داراییها که در گذشته، هفته‌ها یا ماه‌ها طول می‌کشید تا با هزینه‌های گزاف انجام شود، اکنون می‌تواند به‌طور آبی توسط هوش مصنوعی با هزینه‌ای کم یا بدون هزینه تولید شود.

پیشنهاد موجود ساده است: در مواردی که مالیات‌دهندگان نیاز به ارزشگذاری یک دارایی دارند (به‌عنوان نمونه، کمک یک ساختمان اداری به یک سازمان خیریه)، آن‌ها باید قراردادی هوشمند با سازمان امور مالیاتی منعقد کنند. شرایط این قرارداد برای هر دو طرف یکسان و خوداجرا خواهد بود و برای اهداف ارزشگذاری دارایی، تنها بر هوش مصنوعی متکی است. بلاک چین قرارداد را مدیریت و تضمین می‌کند که اقدامهای آن به‌شدت از توافق از پیش تعیین شده بین مالیات‌دهندگان و سازمان امور مالیاتی پیروی می‌کند.

این فرایند در یک مجموعه سه‌مرحله‌ای انجام و روی یک بستر بلاک چین مستقر می‌شود.

مرحله اول: نرم‌افزار رایانه‌ای مالیات‌دهندگان را وادار می‌کند تا اطلاعات مهمی در مورد دارایی مورد نظر ارائه کنند (به‌عنوان نمونه، مکان ساختمان، مترای مربع، تاریخ ساخت). اگر اطلاعات کافی برای برآورد نیازهای هوش مصنوعی در راستای برآورد دقیق ارزشگذاری تامین شود، این فرایند تا مرحله بعدی ادامه می‌یابد. اگر اطلاعات ارائه شده کافی نباشد، قرارداد هوشمند به‌طور خودکار اطلاعات اضافی (مثل میانگین درآمد خالص ماهانه اجاره ایجاد شده یا هرگونه امکانات رفاهی ارائه شده توسط ساختمان) را درخواست می‌کند. هنگامی که این اطلاعات اضافی ارائه شد، هوش مصنوعی به‌عنوان بخشی از فرایند، تعیین ارزشگذاری را ارائه می‌دهد. اگر هوش مصنوعی همچنان فاقد اطلاعات کافی (مثل موارد قابل مقایسه) باشد، به دو طرف اطلاع می‌دهد که ارزشگذاری سنتی دارایی درست و قرارداد هوشمند باطل است.

مرحله دوم: سپس سازمان امور مالیاتی یا مالیات‌دهندگان می‌توانند ارزش تعیین شده را بپذیرند یا رد کنند. اگر هر یک از دو طرف ارزش تعیین شده را رد کند، هوش مصنوعی به‌طور خودکار مجموعه‌ای از پرسشهای اضافی را برای مالیات‌دهندگان مطرح می‌کند تا آن‌ها را تکمیل کنند (به‌عنوان

ارزشگذاری داراییها که در گذشته

هفته‌ها یا ماه‌ها طول می‌کشید تا

با هزینه‌های گزاف انجام شود

اکنون می‌تواند به‌طور آبی

توسط هوش مصنوعی با هزینه‌ای کم یا

بدون هزینه تولید شود

کمیاب، جواهرات) است.

فرا تر از دقت ارزشگذاری دارایی که توسط هوش مصنوعی انجام می‌گیرد، زمان و هزینه مربوط به تولید چنین ارزشگذاری‌هایی تنها کسری از هزینه ارزشگذاری‌های مشابهی هستند که توسط کارشناسان ارزشیابی انجام می‌شود.

ارزشگذاری داراییها به‌طور معمول هزاران دلار هزینه دارد و آماده‌سازی و امنیت آن هفته‌ها و حتی ماه‌ها طول می‌کشد. در خصوص ارزشگذاری‌های هوش مصنوعی، وضعیت برعکس است. با توجه به ماهیت دارایی مورد نظر، زمانی که مدل توسعه یافت، ممکن است تنها به چند ضربه کلید برای اجرای ارزشگذاری نیاز داشته باشید. هزینه تهیه آن‌ها بیشتر اوقات مبلغ حداقلی است و زمان لازم برای ایمن‌سازی آن‌ها می‌تواند آنی باشد.

اگر سازمان امور مالیاتی و مالیات‌دهندگان با انعقاد قراردادهای هوشمندی که از هوش مصنوعی بهره می‌برد موافقت کنند، تعداد دعاوی مرتبط با اختلافهای مربوط به ارزشگذاری داراییها به‌شدت کاهش می‌یابد؛ زیرا هیچیک از دو طرف، انگیزه‌ای برای اتخاذ ارزشهای افراطی (همانطور که در حال حاضر وجود دارد) نخواهد داشت.

در عوض، از طریق قراردادهای هوشمند و هوش مصنوعی، ارزش دارایی در عددی خلاصه می‌شود که پیش فرض دقت را داشته باشد. افزون بر این، بلاک‌چین تا حد زیادی جایگزین نقش سنتی دادگاه در پایش و نظارت بر اجرای قرارداد خواهد شد.

سیاست "هوشمند"

دلیل این‌که پیشرفتهای فناوری به‌طور معمول به‌عنوان مخرب شناخته می‌شوند، این است که آن‌ها به‌طور اساسی نحوه تعامل و انجام وظایف انسانها را تغییر می‌دهند.

پانوشتها:

- 1-Smart Contracts
- 2- Internal Smart Contracts Revenue Service
- 3-Blockchain

منبع:

- Dai .J. Smart Contracts, AI, and the Future of Asset Valuation, October 2022

نمونه، میانگین هزینه‌های ماهانه آب و برق)، که شاید منجر به بازنگری ارزش دارایی شود. بار دیگر، سازمان امور مالیاتی و مالیات‌دهندگان در موقعیتی قرار خواهند گرفت که ارزشگذاری دقیقتر دارایی را بپذیرند یا رد کنند.

مرحله سوم: اگر سازمان امور مالیاتی یا مالیات‌دهندگان ارزش منصفانه پیش‌بینی‌شده دارایی را رد کنند، دو طرف به‌عنوان بخشی از قرارداد هوشمند متعهد می‌شوند که این اختلاف ارزش خود را داوری کنند یا اگر اختلافهای ارزشگذاری به‌طور قابل توجهی زیاد باقی ماند، به ارزشگذاری سنتی دارایی روی آورند. هنگامی که هر دو طرف در مورد ارزش دارایی توافق کردند، قرارداد هوشمند روی یک بستر بلاک‌چین مستقر شده و مالیات‌دهندگان متعهد می‌شوند که این ارزش را گزارش کنند و سازمان امور مالیاتی آن را بپذیرد.

نقض قرارداد هوشمند می‌تواند منجر به جریمه شدن مالیات‌دهندگان یا موظف‌شدن سازمان امور مالیاتی به عودت اضافه‌پرداخت شود. اجرای جریمه و استرداد توسط قرارداد هوشمند اجرا و توسط تمام رایانه‌های موجود در بلاک‌چین نظارت می‌شود.

هنگامی که سازمان امور مالیاتی و مالیات‌دهندگان به شرایط این فرایند سه مرحله‌ای ملزم شوند، باید مطابق با آن عمل کنند. امیدواریم که هر یک از دو طرف از نتیجه قرارداد هوشمند راضی باشند. با این حال، اگر یک یا هر دو طرف از نتیجه ناراضی بودند، نمی‌توانند نتیجه را به‌چالش کشیده یا اعتراض کنند.

مزایای پیشنهادی قرارداد هوشمند

پذیرش این پیشنهاد مزایای بی‌شماری را به‌همراه خواهد داشت. برای شروع، بسیاری از مطالعات تجربی نشان می‌دهند که ارزشگذاری‌های ارائه‌شده توسط هوش مصنوعی و فناوریهای مرتبط، اغلب دقیق‌تر از ارزشگذاری‌هایی است که توسط کارشناسان در زمینه ارزشگذاری انجام می‌شود. همچنین، چنین ارزشگذاری داراییها محدود به املاک و مستغلات نیست. هوش مصنوعی سابقه اثبات‌شده‌ای دارد که شامل ارزشگذاری داراییها برای آثار هنری، مشاغل نزدیک و سایر داراییهای منحصربه‌فرد (مانند سکه‌های

بررسی تکامل حرفه حسابداری

Adrian L. Mayse

فرانک. کی. راس

مصاحبه با

در سال ۱۹۶۹، هنگامی که حرفه حسابداری با کمبود چشمگیر تنوع دست‌وپنجه نرم می‌کرد، در آن زمان که حسابداران رسمی (CPA) سیاه پوست کمتر از ۰/۲ درصد از حرفه را تشکیل می‌دادند، فرانک کی راس (Frank K Ross) سفری پیشگامانه را آغاز کرد.

او همراه با هشت همکار آینده‌نگر خود، **انجمن ملی حسابداران سیاه پوست (NABA)** را تاسیس کرد که اقدامی اساسی با هدف رسیدگی به چالش‌های پیش‌روی افراد سیاه پوست در حوزه حسابداری بود.

با وجود بیش از نیم قرن پیش‌روی سریع در حرفه حسابداری، ولی تعداد نمایندگان حسابدار رسمی سیاه پوست تنها به میزان اندکی یعنی ۲ درصد افزایش داشت که بر موانع پایدار برای فراگیر شدن در حرفه حسابداری تاکید می‌کرد.

به‌عنوان یک حامی پرشور برای ترویج تنوع در حرفه حسابداری، این افتخار را داشتیم که در یک مصاحبه روشنگرانه با فرانک راس شرکت کنیم که در زیر به‌صورت ویرایش شده ارائه شده است.

با همدیگر در زمان سفر کردیم تا گذشته را بررسی کنیم، پویایی زمان حال را تشریح کردیم و نگاهمان را به حسابداری دوختیم. همه اینها به‌دنبال تقویت برابری و شمولیت بیشتر در حرفه است.

بخش چهارم را بعد از دو سال شرکت کنم، زیرا نه تنها تجربه لازم را در آن زمان کسب کردم، بلکه مدرک ام‌بی‌ای (MBA) را نیز کسب کردم. باز هم، خوش شانس بودم که در آزمون قبول شدم و مدرک حسابدار رسمی ایالت نیویورک را در فوریه ۱۹۶۹ گرفتم.

گذر زمان

از زمانی که در رشته حسابداری فارغ‌التحصیل شدید.

چه تغییری در حرفه حسابداری دیده‌اید؟

راس: وقتی در سال ۱۹۶۶ فارغ‌التحصیل شدم، بسیاری از مردم می‌گفتند که «رایانه» جای حسابداران را خواهد گرفت و پیشنهاد می‌کردند که وارد حسابداری نشویم. با این حال، رایانه‌ها راه‌ها و فرصتهای جدیدی را برای حسابداران فراهم کردند و این حوزه به سرعت گسترش یافت. همچنین، به دلیل جنبش حقوق مدنی (Civil Rights)، شرکتهای مختلف و همچنین دولت و موسسه‌ها شروع به استخدام دانش‌آموختگان سیاه‌پوست در رشته حسابداری کردند. هیچ

حسابدار رسمی شدن

چرا حسابدار شدید؟

فرانک کی راس: من همیشه می‌خواستم شغلی در دنیای کسب‌وکار داشته باشم. وقتی وارد دانشگاه شدم، به این فکر می‌کردم که وکیل شوم، یک وکیل شرکتهای، اما هر چه بیشتر در مورد حسابداری و فرصتهای زیادی که این رشته ارائه می‌داد یاد گرفتم، بیشتر به حسابدار شدن علاقه‌مند شدم.

طی دو سال آخر تحصیل در مقطع کارشناسی، در یکی از طرحهای مبارزه با فقر به عنوان حسابدار کار کردم و فرصتی برای ملاقات با اولین حسابدار رسمی سیاه‌پوست که استاد دانشگاه نبود، پیدا کردم. من یکی از چهار دانشجوی سیاه‌پوستی بودم که استخدام شدم. **امسار بردفورد (Em-sar Bradford)** علاقه خاصی به ما چهار نفر داشت و همیشه هنگام ملاقات با صاحبکار خود تلاش ویژه‌ای برای صحبت با ما انجام می‌داد.

این ایده برای من به وجود آمد که بخواهم شبیه او شوم؛ در یک کلام، او یک الگو برای من شد.

اولین روز کاری شما در حسابداری چگونه بود؟

راس: اولین کار من در خارج از دانشگاه برای **پیت مارویک میچل (Peat Marwick Mitchell)** (موسسه کی‌پی‌ام‌جی فعلی) بود. اگرچه من دو سال را به عنوان حسابدار گذراندم و نمره‌های بسیار خوبی در دانشگاه گرفتم، اما به سرعت متوجه شدم که چقدر در مورد حسابرسی و آنچه انتظار می‌رفت اطلاعات کمی دارم. با وجود این که تشویق به پرسیدن در این زمینه می‌شدم، اما تردید داشتم و به همین دلیل زمان بیشتری را برای انجام وظیفه‌ای که به من محول شده بود صرف کردم. با این حال، به سرعت متوجه شدم افرادی که برای آنها کار می‌کردم همیشه مایل بودند به من کمک کنند.

برای تبدیل شدن به یک حسابدار رسمی چه مسیری را طی کردید؟

راس: هیچ چیز غیرعادی وجود نداشت. بخشهایی از آزمون را که توانستم اولین بار بعد از دانش‌آموختگی شرکت کردم و شانس آوردم که هر سه بخش را قبول شدم. سپس توانستم

وقتی در سال ۱۹۶۶

فارغ‌التحصیل شدم

بسیاری از مردم می‌گفتند که

«رایانه» جای حسابداران را

خواهد گرفت و

پیشنهاد می‌کردند که

وارد حسابداری نشویم

ارشد در موسسه‌های آمریکایی هستند، دیگر از این قاعده مستثنی نیست. می‌توانیم بهتر عمل کنیم، اما مسیر بسیار طولانی را طی کرده‌ایم.

به‌عنوان مدیر سابق مرکز آموزش حسابداری (CAE) در دانشگاه هوارد (Howard University)، برخی از بهترین دستاوردهای شما چیست؟

راس: به‌موجب توسعه برنامه «ما موفق می‌شویم»، بسیاری از شرکت‌کنندگان تصمیم گرفتند در موسسه خود باقی بمانند و در نهایت شریک موسسه شوند. این مرکز، همچنین کمک کرد تا تنوع به یک موضوع اصلی در حرفه تبدیل شود و به توسعه یا ایجاد راهکارهایی برای عدم تنوع در حرفه حسابداری کمک کند.

میز: تنوع را در حرفه حسابداری چگونه می‌بینید؟

راس: به‌نظر من رهبران این حرفه بی‌شک در مورد تنوع در این حرفه جدی هستند. اکنون هر یک از موسسه‌های بزرگ، هر سال تعداد شرکای سیاه‌پوست خود را افزایش می‌دهند. این موضوع مستلزم آن است که آن‌ها تعداد استخدام خود را افزایش دهند و پیشرفت کنند. برای انجام این کار، باید تجربه لازم را در اختیار آن‌ها قرار دهند. آن‌ها حالا درک می‌کنند این‌که بخواهند سالهای بیشتری در موسسه خود بمانند و پیشرفت کنند و در نهایت شریک موسسه شوند، اهمیت زیادی دارد.

حرفه حسابداری را در ۵۰ سال آینده چگونه می‌بینید؟

راس: تا زمانی که این حرفه با تغییرهایی که رخ خواهد داد همراه باشند، حرفه‌ای باقی خواهد ماند و فرصتهای زیادی را ارائه می‌دهد، زیرا برای پاسخگویی به خواسته‌هایی که بر مسیر این حرفه و افراد شاغل در آن قرار می‌گیرد، رشد درخور توجهی خواهد داشت.

مسیر پیش‌رو

در پایان، فرانک کی راس، یک حامی مصمم برای تنوع در حرفه حسابداری، زندگی خود را وقف رفع موانع و ایجاد تغییر کرده است.

وقتی وارد دانشگاه شدم

به این فکر می‌کردم که وکیل شوم

یک وکیل شرکتی

اما هر چه بیشتر در مورد

حسابداری و فرصتهای زیادی که

این رشته ارائه می‌داد یاد گرفتم

بیشتر به حسابدار شدن علاقه‌مند شدم

یک از موسسه‌های بزرگ حسابداری قبل از سال ۱۹۶۵ سیاه‌پوستان را استخدام نکرده بود. اکنون، فرصتهای موجود برای رنگین‌پوستان بی‌شمار است.

به‌عنوان یک بنیانگذار انجمن ملی حسابداران سیاه‌پوست، برخی از بهترین دستاوردهایی که شاهد آن‌ها بودید چیست؟

راس: اکنون فرصتها در بالاترین سطوح حرفه برای افراد واجد شرایط صرف‌نظر از نژادشان در دسترس است.

در اواخر دهه ۱۹۹۰، موسسه پرایس واترهاوس و پوی (PwC) نایب رییس سیاه‌پوستی داشت که نام او **وودی بریتان** (Woody Brittan) بود، یعنی شریک شماره ۲. این مسئله در آن زمان بی‌سابقه بود. او شریکی بود که ادغام پرایس واترهاوس و کوپرز اند لیبراند (Coopers & Lybrand) را رهبری کرد. اکنون چندین موسسه بزرگ حسابداری با مدیران ارشد سیاه‌پوست دارد، این موضوع دیگر چیز جدیدی نیست. همچنین، تعداد حسابداران رسمی سیاه‌پوستی که دارای فعالیت‌های موفق یا موقعیتهای مالی

کارگاه‌های تعاملی و اقدام‌های سرگرم‌کننده برای تشریح دنیای حسابداری باشد.

برای اطمینان از این‌که حسابداران مشتاق با پیشینه‌های ارائه نشده فرصت‌های فراوانی دارند، باید بودجه و تلاش برای جذب در همه دانشگاه‌ها و مدارس عالی تاریخی سیاه پوست (HBCU) و سایر موسسه‌های خدمات اقلیت (MSI) افزایش پیدا کند. این سرمایه‌گذاری روی استعدادها در قالب یک حرفه متنوع‌تر و پویاتر، عملکردهای سودآوری به‌همراه خواهد داشت.

معرفی کامل‌تر حسابداران در فرهنگ عامه، همانند کتابها، برنامه‌های تلویزیونی، فیلمها و سایر رسانه‌ها، می‌تواند افراد را ترغیب کند تا حرفه حسابداری را در نظر بگیرند. تصاویر و داستانهای مثبت حسابداران با پیشینه‌های مختلف می‌تواند کلیشه‌ها را از بین برده و علاقه را برانگیزد.

همزمان با آن، پرداختن به چالش‌های عملی در این حرفه ضروری است. این موضوع از جمله افزایش حقوق، ارزیابی دوباره ساعات کار برای رقابت با صنایع نوظهور و حذف یا ارائه پشتیبانی برای موانع ورود، همانند ۳۰ ساعت اضافی الزامی برای دارندگان مدرک حسابدار رسمی را دربر می‌گیرد.

افزون بر این، ارائه رویه‌ها و ایجاد محیط‌های فراگیر که به‌طور فعال جذب، حفظ و پیشرفت اقلیتها را در حرفه حسابداری ترویج می‌کند، حائز اهمیت است. این امر شامل برنامه‌های مربیگری، آموزش تنوع و شمول و ابتکارهایی برای شکستن موانع سیستمی است. در پایان، تلاش خستگی‌ناپذیر فرانک کی راس برای پیشبرد تنوع در حوزه حسابداری هم به‌عنوان یک ایده و هم به‌عنوان یک فراخوان برای اقدام عمل می‌کند. مسیر پیش‌رو شاید طولانی باشد، اما با تلاشهای هماهنگ برای برانگیختن علاقه اولیه، گسترش فرصت‌های آموزشی و رسیدگی به چالش‌های ساختاری، می‌تواند راه را برای آینده‌ای متنوع‌تر، منصفانه‌تر و پرنشاط‌تر در حرفه حسابداری هموار کند.

منبع:

• Mayse, A. Exploring the Evolution of the Accounting Profession. www.cpajournal.com. January/February 2024

مصاحبه روشنگرانه من با او یادآوری تکان‌دهنده این موضوع است که حرکت به سمت حرفه حسابداری فراگیرتر هنوز کامل نشده است. مسیر پیش‌رو هم چالش‌برانگیز و هم امیدوارکننده است. راهبردهای متعددی را می‌توان برای ایجاد آینده‌ای که در آن تنوع در حرفه حسابداری رشد کند، به‌کار گرفت. در ابتدا، می‌توانیم با معرفی مفاهیم حسابداری به کودکان در سنین پایین شروع و آن را به یک زمینه مورد علاقه در سالهای شکل‌گیری آن‌ها تبدیل کنیم.

گنجاندن آموزش حسابداری در برنامه‌های درسی ابتدایی و دبیرستان و دعوت از کارشناسان حسابداری برای به اشتراک گذاشتن تجربه‌های خود در کلاس درس می‌تواند علاقه و درک اولیه به این حرفه را تقویت کند.

افزون بر این، باید رویکردهای نوآورانه را گسترش داده حرفه حسابداری را به ذهنهای جوان ارائه کرده و با استفاده از روشهای خلاقانه، مربوط‌بودن و توان درونی آن را نشان دهیم. این می‌تواند شامل تجربه‌های یادگیری در قالب بازی،

در ابتدا

می‌توانیم با

معرفی مفاهیم حسابداری

به کودکان

در سنین پایین شروع و

آن را به یک زمینه مورد علاقه در

سالهای شکل‌گیری آن‌ها

تبدیل کنیم

منابع استقلال حرفه‌ای

Susan B. Anders ✍️

خبر خوب این‌که نهادهای مختلف اعلان‌کننده مقررات، الزامهای استقلال مشابهی دارند. خبر بد این‌که **حسابداران رسمی (CPA)** هنوز هم استانداردها را نقض می‌کنند. به‌عنوان نمونه، در سند «اقدامهای اجرایی کمیسیون بورس اوراق بهادار آمریکا (SEC) از آموزش اصول اخلاقی مبتنی بر مهارت‌های حیاتی پشتیبانی می‌کند» اقدامهای اجرایی کمیسیون برای حسابداران رسمی برای دوره ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ گردآوری، گزینش و دسته‌بندی شده است. تخلفهای فردی تحت عنوان یکی از شش اصل آیین رفتار حرفه‌ای **انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA)** معرفی شدند. درستکاری و مراقبت حرفه‌ای بیشترین حجم تخلفها را به‌خود اختصاص دادند. با این حال، واقع‌بینی (عینیت) و استقلال متاسفانه جایگاه سوم را به‌خود اختصاص دادند.

این راهنما استقلال ذهنی را

این گونه تعریف می‌کند

حالت ذهنی که به حسابرس اجازه می‌دهد

خدمات اعتباردهی را

بدون تاثیرپذیری از آثاری که

قضایوت حرفه‌ای را به خطر می‌اندازد

انجام دهد

توسط دفتر حسابدار ارشد تهیه شده، برخی از مسایل استقلال را به‌طور خلاصه ارائه کرده است:

هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام

هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام امریکا (PCOAB) به‌عنوان یک نهاد شبه‌دولتی برای نظارت بر حسابداران رسمی، قانون ساربینز-اکسلی (SOX) را در سال ۲۰۰۲ تصویب کرد.

هیئت، مسئولیت ثبت موسسه‌های حسابداری که شرکت‌های سهامی عام را حسابرسی می‌کنند؛ تدوین استانداردهای حسابرسی، کنترل کیفیت، اخلاق، استقلال و سایر استانداردها؛ هدایت بازرسی، بررسی و اجرای رعایت قانون ساربینز-اکسلی را برعهده دارد. هیئت در مرکز اطلاع‌رسانی خود، اطلاعاتی را برای حسابرسان، سرمایه‌گذاران، کمیته‌های حسابرسی، افراد دانشگاهی و تهیه‌کنندگان ارائه می‌دهد.

بخش «اطلاعات برای حسابرسان» در مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی هیئت، بهترین مکان برای دسترسی به استانداردهای

کمیسیون بورس و اوراق بهادار

کمیسیون بورس و اوراق بهادار با اختیار گسترده در راستای حمایت از سرمایه‌گذاران، حفظ بازارهای مالی کارآمد و تسهیل تشکیل سرمایه ایجاد شد. کمیسیون بر رفتار حسابدارانی که حسابرسی شرکت‌های سهامی عام را انجام می‌دهند، نظارت می‌کند و ممکن است آن‌ها را به این طریق محکوم، تعلیق یا از انجام خدمت منع کند. کمیسیون اطلاعات خاصی در مورد استقلال حسابرس در مرکز اطلاع‌رسانی خود ارائه نمی‌کند، به این دلیل که باید به‌طور مستقیم به مقررات سازمانهای دولت فدرال امریکا (CFR) مراجعه شود. با این حال، کمیسیون فهرستی از دعاوی مدنی صورت‌گرفته از اقدامهای اجرایی حسابداری و حسابرسی را در مرکز اطلاع‌رسانی خود ارائه داده است. مخاطبان مشاهده خواهند کرد که در واقع بسیاری از ظرفهای دعاوی حسابداران هستند.

با توجه به انجام اقدامهای متعدد علیه حسابداران، شاید بازبینی مقررات سودمند باشد.

عنوان ۱۷ بخش ۱-۲۱۰.۰۲۰ مقررات سازمانهای دولت فدرال با موضوع «شایستگیهای حسابداران» برای اطمینان از واجد شرایط بودن حسابرسان و داشتن استقلال نسبت به صاحبکاران حسابرسی خود، هم در ظاهر و هم در واقعیت طراحی شده است.

اول، باید توجه داشت که کمیسیون هیچ فردی که به‌طور صحیح ثبت نام نکرده و طبق قوانین محل زندگی یا دفتر اصلی، شرایط مناسب را دارا نیست، به‌عنوان حسابدار رسمی نمی‌شناسد. استاندارد کلی کمیسیون در زمینه استقلال حسابرس این است که اگر حسابرس قادر به به‌کارگیری قضایوت عینی و بی‌طرفانه در مورد تمام موضوعهایی که در کار حسابرسی در نظر گرفته شده است، نباشد، استقلال حسابرس مختل می‌شود. نه تنها تمام روابط بین حسابرس و شرکت، مدیریت شرکت و مدیران، بلکه روابط مربوط به گزارشهای ثبت‌شده در کمیسیون نیز باید در نظر گرفته شوند. البته حسابرس از ارائه بسیاری از خدمات غیرحسابرسی به‌شرح مندرج در آیین‌نامه منع شده است. یک بروشور دو صفحه‌ای، با موضوع «کمیته‌های حسابرسی و استقلال حسابرس» که

استقلال حسابرِس . قانون ۳۵۲۱، حق الزحمه‌های احتمالی؛ رویه‌های قانون ۳۵۲۲، معامله‌های مشمول مالیات؛ قانون ۳۵۲۳، خدمات مالیاتی برای افرادی که در نقش‌های نظارتی گزارشگری مالی هستند. و قاعده قانونی ۳۵۲۶، اطلاع‌رسانی به کمیته‌های حسابرِس در مورد استقلال.

استاندارد موقت ۱۰۱ (ET 101) در مورد استقلال الزام کرده است که "حسابرس شاغل در ارائه خدمات به شرکتهای سهامی عام در هنگام انجام خدمات حرفه‌ای، همانطور که در استانداردهای تدوین شده از سوی نهادهای معین شده توسط شورا آمده، باید مستقل باشد." براساس قانون ۱۰۱- استقلال مستلزم آن است که اعضا در هنگام انجام تعهدهای اعتباردهی، به قوانین هیئت حسابداری ایالتی خود، انجمن حسابداران رسمی ایالتی و همچنین کمیسیون بورس اوراق بهادار، وزارت کار ایالات متحد (DOL) و بخش اجرایی کمیسیون بورس اوراق و بهادار که از سوی انجمن حسابداران رسمی امریکا تاسیس شده و در صورت لزوم، دیوان محاسبات امریکا (GAO) رجوع کنند. تفاسیر همچنین به شرایط احتمالی خدشه در استقلال می‌پردازد.

منابع استقلال انجمن حسابداران رسمی امریکا

کتابخانه اصول اخلاق حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی امریکا دسترسی برخط به کتابخانه اخلاق حرفه‌ای و همچنین

حسابرسی هیئت، استانداردهای اعتباردهی، مقررات اخلاق حرفه‌ای و استقلال و استانداردهای کنترل کیفیت است. هیئت مسئول تدوین استانداردهای حسابرِس برای

حسابرسی شرکتهای سهامی عام است. کاربران می‌توانند نسخه چاپی کامل استانداردهای جاری را در ۶۳۹ صفحه در پایگاه اینترنتی استانداردهای حسابرِس دریافت کنند یا به استانداردهای فردی دسترسی داشته باشند.

استانداردهای اخلاق حرفه‌ای و استقلال در دو بخش قوانین و استانداردهای موقت تنظیم شده است: قوانین خاصی که بیشتر مربوط به استقلال هستند عبارتند از: قانون ۳۵۲۰،

استاندارد موقت ۱۰۱ در مورد استقلال الزام کرده است که

حسابرس شاغل در ارائه خدمات به شرکتهای سهامی عام در هنگام انجام خدمات حرفه‌ای

همانطور که در استانداردهای تدوین شده از

سوی نهادهای معین شده توسط شورا آمده، باید مستقل باشد

ایمن‌سازهای مربوط را در بر می‌گیرد. بخش ۰،۲۰۰،۰۲۰ به استقلال و عدم استقلال می‌پردازد.

بخش اول برای اعضای شاغل در شرکتهای با منافع عمومی، استقلال را در بخش ۱،۲۰۰،۰۰۱ پوشش می‌دهد و بیان می‌کند: «حسابرس شاغل در شرکتهای با منافع عمومی باید در انجام خدمات حرفه‌ای همانطور که توسط استانداردهای اعلام شده توسط نهادهای تعیین شده توسط شورا الزامی شده، مستقل باشد.» تفاسیر زیر قانون استقلال شامل چارچوب مفهومی برای استقلال (بخش ۱۰،۲۱۰،۰۱۰) است که بر شناسایی تهدیدها و ایمن‌سازها تمرکز دارد. این تفسیر تعاریفی را برای تهدیدهای مختلف برای استقلال و تدابیری برای کاهش یا حذف تهدیدها ارائه می‌دهد.

راهنمای انگلیسی ساده در مورد استقلال در کتابخانه برخط هیئت موجود است و همچنین به صورت نسخه چاپی از پایگاه اینترنتی هیئت در بخش «ابزار و مساعدتهای اخلاقی» قابلیت بارگیری دارد. این راهنما استقلال ذهنی را این‌گونه تعریف می‌کند: «حالت ذهنی که به حسابرس اجازه می‌دهد خدمات اعتباردهی را بدون تاثیرپذیری از آثاری که قضاوت حرفه‌ای را به خطر می‌اندازد، انجام دهد.» استقلال ظاهری اجتناب از شرایطی است که باعث می‌شود شخص ثالث به طور منطقی به این نتیجه برسد که درستکاری، واقع‌بینی یا تردید حرفه‌ای او به خطر افتاده است. همچنین در این راهنما آمده که چارچوب مفهومی استقلال نمی‌تواند همه شرایطی که در آن استقلال ظاهری زیر سوال می‌رود، شناسایی کند. با این وجود، اعضا باید از تهدیدها و ایمن‌سازها آگاه باشند. افزون بر راهنمای انگلیسی ساده در مورد استقلال، پایگاه اینترنتی در بخش «ابزار و مساعدتهای اخلاقی» دسترسی به چندین منبع دیگر که در ستون فرعی فهرست شده را فراهم می‌کند.

منبع:

- Anders .S. Professional Independence Resources.
<https://www.cpajournal.com>. April 2024

استانداردهای اخلاق حرفه‌ای و

استقلال در دو بخش

قوانین و استانداردهای موقت

تنظیم شده است

نسخه‌های چاپی با قابلیت دستیابی به مطالب قدیمی‌تر (ژوئن ۲۰۲۰ و قبل از آن) را فراهم آورده است.

به همین منوال، کاربران می‌توانند به طور مستقیم به موارد آیین رفتار حرفه‌ای و راهنمای انگلیسی ساده برای استقلال در کتابخانه برخط اتصال پیدا کنند. آیین اصول اخلاق حرفه‌ای هیئت، در بخشهای پیشگفتار، بخش اول برای اعضای شاغل در شرکتهای با منافع عمومی، بخش دوم برای شاغلان در کسب‌وکار و بخش سوم برای دیگران سازماندهی شده است. رهنمود استقلال، به طور قابل درکی درباره پیشگفتار و بخش اول برای اعضای شاغل در شرکتهای با منافع عمومی است. پیشگفتار یک نگاه کلی است که اعضا را به بررسی الزامهای اخلاقی جامعه حسابداران رسمی بخش عمومی و نهادهای نظارتی معتبر ارجاع می‌دهد (۰،۱۰۰،۰۲۰).

بخش ۰،۲۰۰،۰۲۰ به استقلال و عدم استقلال می‌پردازد. بخش ۰،۳۰۰،۰۵۰ در مورد اصل بی‌طرفی و استقلال بیان می‌کند که حسابرس در انجام مسئولیتهای حرفه‌ای باید بی‌طرفی خود را حفظ کرده و عاری از تضاد منافع باشد.

حسابرس در انجام خدمات به شرکتهای سهامی عام باید در ظاهر و در واقعیت در هنگام ارائه خدمات حسابرسی و سایر خدمات اعتباردهی، مستقل باشد. افزون بر این، تعاریف بخش ۰،۴۰۰ استقلال ذهنی، ظاهری، تهدیدها و

رهنمودی برای ارزیابیهای تداوم فعالیت

مقدمه

اگرچه موضوع ارزیابی تداوم فعالیت در شروع همه‌گیری کووید-۱۹ (COVID-19) به‌طور خاص اهمیت دارد، اما موضوع جدیدی نیست. در چارچوب اصول پذیرفته‌شده حسابداری در ایالات متحد (US GAAP)، واحدهای تجاری از سال ۲۰۱۴ ملزم شده‌اند که تداوم فعالیت را در نظر بگیرند و حساب‌رسان تحت استانداردهای حرفه‌ای ملزم بوده‌اند که توانایی صاحبکار خود برای تداوم فعالیت را برای دوره‌های طولانی‌تر ارزیابی کنند.

در انجام این ارزیابی، قضاوت درخور توجهی مورد نیاز است؛ زیرا هیچ دو واحد تجاری، حتی اگر در یک صنعت مشابه فعالیت کنند، الگوهای حقیقی یکسانی نخواهد داشت. در پایان کار به یک پرسش کلیدی می‌رسیم- آیا شرکت دارای جریان نقدی درخور توجه است تا بتواند به تعهدهای خود عمل و هرگونه شرایطی که شک اساسی درباره توانایی تداوم فعالیت ایجاد می‌کند را بهبود ببخشد؟

چارچوب گزارشگری مالی

مطابق با استانداردهای حسابداری آمریکا شماره ۴۰-۲۰۵ (ASC 205-40) با عنوان «ارائه صورتهای مالی- تداوم فعالیت»، در تهیه صورتهای مالی برای هر دوره گزارشگری سالانه و میان‌دوره، مدیریت باید ارزیابی کند که آیا شرایط و رویدادهایی وجود دارد که شک اساسی درباره توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت طی یک سال پس از تاریخ انتشار یا آماده‌شدن برای انتشار صورتهای مالی (در صورت کاربردپذیر بودن)، که به‌طور جمعی در این سند از آن به‌عنوان «دوره ارزیابی» نام برده می‌شود، ایجاد کند یا خیر.

استاندارد حسابداری آمریکا شماره ۴۰-۲۰۵ بیان می‌کند که وقتی شرایط و رویدادهای جاری که در مجموع در نظر گرفته

توسط مراجع معتبر تایید شوند. عبارت «به‌طور معقول قابل شناسایی»، در نظر دارد تاکید کند که واحد تجاری ممکن است نتواند بی‌درنگ همه شرایط و رویدادهایی که می‌تواند بدون هزینه و تلاش شناخته شود را شناسایی کند.

مدیریت باید هنگام ارزیابی توانایی واحد تجاری برای انجام تعهدها، اطلاعات در زمینه‌های زیر را در نظر بگیرد:

- شرایط مالی کنونی واحد تجاری، از جمله منابع نقدینگی (مانند سرمایه‌های نقدی در دسترس، دسترسی موجود به اعتبار) در تاریخ انتشار صورتهای مالی
- تعهدهای مشروط و غیرمشروط واحد تجاری که طی دوره ارزیابی سررسید شده یا به‌احتمال سررسید می‌شوند، خواه در صورتهای مالی شناسایی شده باشند یا خیر
- منابع ضروری برای حفظ عملیات واحد تجاری، با در نظر گرفتن شرایط مالی کنونی، تعهدها و دیگر جریانهای نقدی موردانتظار طی دوره ارزیابی
- دیگر شرایط و رویدادها، وقتی همراه با موارد فهرست‌شده در بالا در نظر گرفته شود، که ممکن است اثر معکوس بر توانایی واحد تجاری در انجام تعهدها طی دوره ارزیابی داشته باشد

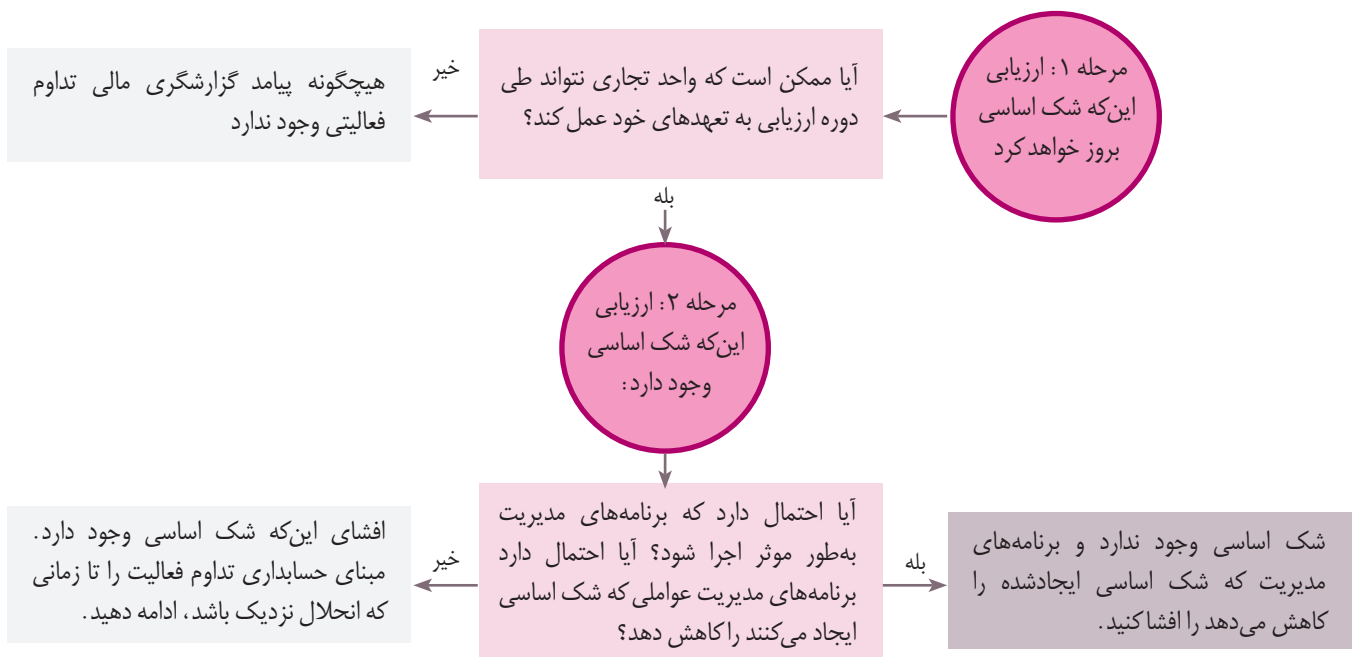
شده‌اند، شک اساسی در این باره ایجاد کنند که واحد تجاری نتواند به تعهدهای خود که در دوره ارزیابی سررسید می‌شوند، عمل کند، در این صورت ممکن است شک اساسی درباره توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت وجود داشته باشد. اگر برنامه‌های مدیریت برای رسیدگی به آن شرایط و رویدادها، نگرانیهای موجود را کاهش ندهد، شک اساسی وجود خواهد داشت.

نمودار زیر ارزیابی دومارحله‌ای را نشان می‌دهد:

گام اول: تعیین کنید که آیا شرایط و رویدادهایی وجود دارد که شک اساسی ایجاد کند

ارزیابی مدیریت از توانایی واحد تجاری در تداوم فعالیت، به‌طور نوعی بر مبنای شرایط و رویدادهایی انجام می‌شود که به توانایی واحد تجاری در انجام تعهدهای خود که طی دوره ارزیابی سررسید می‌شوند، مربوط هستند.

ارزیابی مدیریت فقط بر مبنای شرایط و رویدادهای مربوط انجام می‌شود که در تاریخ انتشار صورتهای مالی، شناسایی شده یا به‌طور معقول قابل شناسایی هستند، و باید

گام دوم: اگر شک اساسی ایجاد شده، برنامه‌های

مدیریت را در نظر بگیرید

اگر شرایط یا رویدادهایی نشان می‌دهند که شک اساسی درباره توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت وجود دارد، مدیریت باید ارزیابی کند که آیا برنامه‌هایش که برای کاهش اثر شرایط و رویدادها طرح‌ریزی شده‌اند، شک اساسی را کاهش می‌دهند یا خیر.

استاندارد حسابداری آمریکا شماره ۴۰-۲۰۵ مشخص می‌کند که مدیریت می‌تواند برنامه‌هایش را فقط زمانی در نظر بگیرد که معیارهای زیر تحقق یافته باشند:

- احتمال دارد آن برنامه‌ها به‌طور موثر اجرا شده باشند.
- احتمال دارد که برنامه‌ها، شرایط و رویدادهای مربوط که طی دوره ارزیابی شک اساسی ایجاد کرده‌اند را کاهش دهند.

برنامه‌های مدیریت که این معیارها را نداشته باشند، نمی‌توانند در ارزیابی احتمال کاهش شک اساسی در نظر گرفته شوند. این معیار مانع از اتکای نامناسب مدیریت به آثار کاهنده احتمالی برنامه‌هایی می‌شود که اجرا یا موفقیت آن‌ها محتمل نیست. به عبارت دیگر، اگر رویدادها و شرایط این احتمال را به وجود می‌آورند که واحد تجاری نتواند تعهدهای خود را در سررسید پرداخت کند، پس برنامه‌های کاهش آن شرایط باید احتمال موفقیت داشته باشند (برای مثال، برنامه‌های مدیریت باید هم احتمال اجرا و هم احتمال کاهش رویدادها و شرایط طی دوره ارزیابی را داشته باشند).

ارزیابی معیار اول بر مبنای امکان اجرای برنامه‌های مدیریت با در نظر گرفتن واقعیتها و شرایط واحد تجاری و احتمال معنادار بودن با در نظر گرفتن دیگر اطلاعات در دسترس عموم انجام می‌شود (برای مثال، برنامه ذخیره وجه نقد شرکت تولیدکننده شامل انبار کردن یک ماشین از ماشین‌الات است، اما مدیریت به‌تازگی به سرمایه‌گذاران اعلام کرده که این ماشین برای دستیابی به رشد درامدی موردانتظار، ضروری است و این سود هنوز در برنامه درامدی مدیریت وجود دارد).

ارزیابی معیار دوم باید بزرگی و زمان‌بندی موردانتظار اثر کاهنده را در نظر بگیرد. برای مثال، اگر مدیریت به این نتیجه برسد که شک اساسی با برنامه‌های وی برای ساختار بندی دوباره بدهی کاهش یافته است، ارزیابی مدیریت

نمونه‌هایی از شرایط و رویدادهای نامطلوب که ممکن است شک اساسی درباره توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت ایجاد کنند، از جمله موارد زیر است اما به این موارد محدود نیست:

- روندهای مالی منفی مانند هزینه‌های عملیاتی تکرارشونده، کسری سرمایه در گردش، جریانهای نقدی منفی حاصل از فعالیتهای عملیاتی و نسبتهای مالی کلیدی نامطلوب
- دیگر نشانگرهای مشکلات مالی ممکن مانند سررسید شدن وامها یا تعهدهای مشابه، معوقه‌های سود سهام، سرباز زدن تامین‌کنندگان از پرداخت اعتبار تجاری معمول، نیاز به ساختار بندی دوباره بدهی به‌منظور پرهیز از سررسید، رعایت نکردن الزامهای قانونی سرمایه و نیاز به جستجوی منابع یا روشهای تامین مالی جدید یا فروش داراییهای مهم

• پیش‌بینی تخطی از قرارداد بدهی طی دوره ارزیابی، حتی اگر هیچ تخطی هنوز صورت نگرفته باشد

• رویدادهای داخلی مانند توقف کار یا دیگر مشکلات نیروی کار، وابستگی با اهمیت به موفقیت یک پروژه، تعهدهای درازمدت غیراقتصادی و نیاز به تجدیدنظر در خورتوجه در عملیات

• رویدادهای خارجی مانند اقدامهای قانونی، مقررات یا رویدادهای مشابه که ممکن است توانایی واحد تجاری در انجام عملیات را به مخاطره بیاندازد؛ اختلال در زنجیره عرضه؛ ازدست دادن یک امتیاز، گواهی یا حق انحصاری مهم؛ قطع یا کاهش خرید از طرف یک مشتری اصلی، نبود یا کمبود مقادیر در دسترس برای خرید از تامین‌کننده؛ یک فاجعه بیمه‌نشده یا به قیمت پایین بیمه‌شده، مانند طوفان، گردباد، زلزله یا سیل

مدیریت همچنین باید احتمال، بزرگی و زمان بندی آثار احتمالی هرگونه شرایط یا رویداد نامطلوب را در نظر بگیرد. این ارزیابی باید در هر دوره گزارشگری صورت بگیرد.

ارزیابی مدیریت از احتمال وجود شک اساسی (گام اول)، آثار کاهنده احتمالی برنامه‌های مدیریت که در تاریخ انتشار صورتهای مالی هنوز به‌طور کامل اجرا نشده‌اند را در نظر نمی‌گیرد (گام دوم).

در محیطهای اقتصادی در حال تغییر

شاید مدیریت نیاز به تغییر فرایندها و کنترلها یا اجرای فرایندها و

کنترلهای جدید داشته باشد تا آثاری که

نامالیقات اقتصادی ممکن است ایجاد کند را توجیه کند

مشابه را محدود می‌کنند، یا موانعی که پیش‌روی دارایی یا کسب‌وکار وجود دارد.

○ قابلیت عرضه در بازار دارایی یا کسب‌وکاری که مدیریت قصد فروش آن را دارد.

○ آثار ممکن مستقیم و غیرمستقیم کنارگذاری دارایی یا کسب‌وکار.

• برنامه‌هایی برای استقراض پول یا ساختاربندی دوباره بدهی
○ دردسترس بودن و شرایط تامین مالی جدید بدهی، یا دردسترس بودن و شرایط نوساماندهی بدهی موجود، مانند بدهی مدت‌دار، خطوط اعتبار یا ترتیبات ثبت صورتحساب دریافتنی‌ها یا اجاره پس از فروش داراییها.

○ ترتیبات موجود یا تعهدشده برای ساختاربندی دوباره بدهی یا تبدیل کردن به دیون ممتاز یا تضمین وامها برای واحد تجاری.

○ آثار ممکن بر برنامه‌های استقراض مدیریت از محدودیت‌های موجود بر استقراض افزوده یا کفایت تضمین‌های در دسترس.

• برنامه‌هایی برای کاهش یا به‌تاخیر انداختن مخارج

○ امکان برنامه‌ها برای کاهش مخارج سربار یا اجرایی، برای به‌تعویق انداختن پروژه‌های حفظ یا تحقیق و توسعه، یا برای اجاره داراییها، به‌جای خرید آن‌ها.

○ آثار ممکن مستقیم و غیرمستقیم بر واحد تجاری و جریانهای نقدی آن حاصل از هزینه‌های کاهش یافته یا به‌تاخیر افتاده.

• برنامه‌هایی برای افزایش حقوق مالکانه

○ امکان‌پذیری برنامه‌های برای افزایش حقوق مالکانه،

از ساختاربندی دوباره باید احتمال موارد زیر را در نظر بگیرد:

• قرارداد تجدیدنظرشده بدهی طی دوره ارزیابی و به‌موقع اجرا می‌شود تا از کمبود وجه نقد جلوگیری کند.

• عبارتهای قرارداد تجدیدنظرشده بدهی (مانند برنامه زمانی پرداخت بدهی، نرخ بهره) شرایط و رویدادهای مربوط را کاهش می‌دهد (مانند ناتوانی در پرداختهای به‌موقع بدهی تحت قرارداد بدهی کنونی).

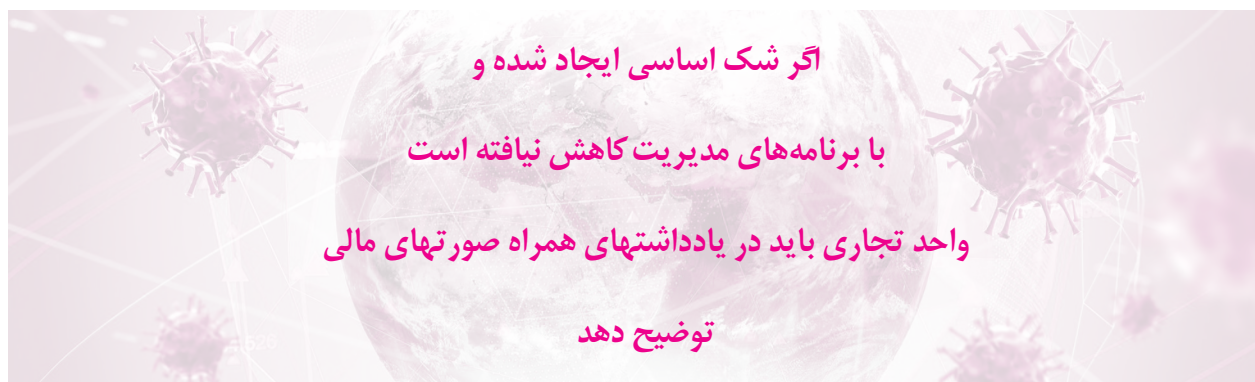
بنابراین، مدیریت باید بتواند نتیجه‌گیری کند که این احتمال وجود دارد که بدهی دوباره ساختاربندی شود و واحد تجاری خواهد توانست در چارچوب قرارداد جدید بدهی، پرداختها و همه تعهدهای دیگری که طی دوره ارزیابی سررسید می‌شوند را انجام دهد.

استاندارد حسابداری آمریکا شماره ۴۰-۲۰۵ بیان می‌کند که برنامه ایفای تعهدهای واحد تجاری در زمان سررسید از طریق انحلال، به‌عنوان بخشی از برنامه‌های مدیریت برای کاهش شک اساسی در نظر گرفته نمی‌شود؛ حتی اگر انحلال محتمل باشد.

در زیر نمونه‌هایی از برنامه‌های ارائه‌شده که مدیریت ممکن است برای کاهش شرایط یا رویدادهایی اجرا کند که شک اساسی ایجاد می‌کنند؛ از جمله انواع اطلاعاتی که مدیریت باید در ارزیابی امکان‌پذیری برنامه‌ها در نظر بگیرد:

• برنامه‌های کنارگذاری یک دارایی یا کسب‌وکار

○ محدودیت‌های موجود برای کنارگذاری یک دارایی یا کسب‌وکار، مانند موافقتنامه‌هایی که مبادله با وام یا قراردادهای

اگر شک اساسی ایجاد شده و با برنامه‌های مدیریت کاهش نیافته است واحد تجاری باید در یادداشتهای همراه صورتهای مالی توضیح دهد

الزامهای افشا

الزامهای وضع شده توسط استاندارد حسابداری آمریکا شماره ۴۰-۲۰۵ ممکن است با الزامهایی که توسط دیگر حوزه‌های اصول پذیرفته شده حسابداری ایالات متحد وضع شده‌اند، همپوشانی داشته باشند. هیئت استانداردهای حسابداری مالی آمریکا (FASB) این امکان را به رسمیت می‌شناسد، اما نتیجه‌گیری کرد که ارائه رهنمود در اصول پذیرفته شده حسابداری ایالات متحد درباره مسئولیت مدیریت برای ارزیابی و افشای شرایط و رویدادهایی که شک اساسی ایجاد می‌کنند، گزارشگری مالی را برای همه واحدهای تجاری بهبود می‌بخشد. به عنوان یک قانون کلی، صرف نظر از این که شک اساسی کاهش یافته یا خیر، افشا باید خیلی قدرتمند باشد تا به خواننده کمک کند که برنامه‌های مدیریت و اجزای مهم را درک کند؛ همراه با یک بیانیه کلی مبنی بر این که هیچ تضمینی برای دستیابی به برنامه‌های مدیریت وجود ندارد.

شک اساسی ایجاد شده و با برنامه‌های مدیریت کاهش نیافته است (شک اساسی وجود دارد)

اگر شک اساسی ایجاد شده و با برنامه‌های مدیریت کاهش نیافته است، واحد تجاری باید در یادداشتهای همراه صورتهای مالی، توضیح دهد درباره توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت، شک اساسی وجود دارد. همچنین واحد تجاری باید اطلاعاتی را افشا کند که استفاده‌کنندگان از صورتهای موارد زیر را درک کنند:

• شرایط و رویدادهای اصلی که شک اساسی درباره توانایی

از جمله ترتیبات موجود یا تعهد شده برای جمع‌آوری سرمایه اضافه.

۵ ترتیبات موجود یا تعهد شده برای کاهش الزامهای کنونی سود هر سهم یا تسریع تزریق وجه نقد حاصل از واحدهای فرعی یا دیگر سرمایه‌گذاران.

به‌طور تاریخی، ممکن است مدیریت فهرست ذخیره‌شده‌ای از برنامه‌ریزی و اجرای موفق برنامه‌های مشابه داشته باشد؛ مانند یک تامین مالی دوباره، ساختار بندی دوباره یا کنارگذاری دارایی، که در یک محیط عملیاتی معمولی، از امکان‌پذیری برنامه پشتیبانی می‌کند. اگر چه، در محیط عملیاتی نامطلوب در حال پیشرفت یا دیگر شرایط نامطلوب جدید، تاریخ ممکن است برای پشتیبانی از امکان‌پذیری برنامه‌ها کافی نباشد. برای مثال، برنامه‌هایی که وابسته به عملکرد طرفهای خارج از کنترل مدیریت هستند، مانند وام‌دهندگان و سرمایه‌گذاران و خریداران احتمالی داراییها، ممکن است به سطوح جدیدی از مذاکره نیاز داشته و منجر به درآمدهای نقدی کمتری نسبت به آنچه پیش از این کسب شده شود. در نتیجه، کاهش شک اساسی ممکن است چالش برانگیز باشد. تهیه تحلیل حساسیت چندگانه بر مبنای چندین فرض، ممکن است برای ارزیابی مناسب احتمال نتایج در شرایط بازار چندگانه الزامی باشد. مدیریت همچنین باید تضمین کند که این فرضها با دیگر حوزه‌های گزارشگری مالی سازگار هستند؛ مانند آنچه برای برآوردها و کاهش ارزشها استفاده شده‌اند.

کافی برای رعایت الزامهای ارزیابی تداوم فعالیت وجود دارد یا خیر. در محیطهای اقتصادی در حال تغییر، شاید مدیریت نیاز به تغییر فرایندها و کنترلها یا اجرای فرایندها و کنترلهای جدید داشته باشد تا آثاری که ناملازمات اقتصادی ممکن است ایجاد کند را توجیه کنند. برای مثال، ممکن است برای مدیریت ضروری باشد که برآوردهای چندگانه جریان نقد ۱۲ ماهه متحرک انجام دهد تا تعدادی سناریوی متفاوت را بازتاب دهد.

همچنین، مدیریت باید ارزیابی کند که آیا می‌تواند به‌طور مناسب، هم شرایط در سطح صنعت و هم مخصوص شرکت (برای مثال، کمبودهای عرضه بحرانی، توانایی ضبط داده‌های ضروری از راه دور، امنیت سایبری برای نیروی کار از راه دور، کاهش تقاضا از طرف مشتریان بااهمیت و دیگر موارد) و رویدادهایی که شک اساسی ایجاد می‌کنند را شناسایی کند. استاندارد تداوم فعالیت مدیریت را ملزم می‌کند که تلاش معقول برای شناسایی این شرایط و رویدادها انجام دهد. مدیریت باید مشخص کند که آیا می‌تواند با فرایندها و کنترلهای کنونی این ارزیابیها را انجام دهد یا نیاز دارد که فرایندها و کنترلهای خود را اصلاح یا موارد جدیدی اجرا کند. همه عوامل درخور توجه ارزیابی مدیریت از تداوم فعالیت، از جمله بازبینی‌ها و تایید آن، باید همچنین تابع محیط کنترلی واحد تجاری باشد.

فرایندها و کنترلهای مدیریت باید همچنین به این ریسک بپردازد که ارزیابی تداوم فعالیت شاید بر مبنای اطلاعات ناکامل یا نادرست درباره شرایط و رویدادهای ایجادکننده شک اساسی انجام شده باشد. به‌ویژه در محیطهای اقتصادی نامطلوب، ارزیابی تداوم فعالیت ممکن است یک وظیفه درخور توجه برای مدیریت باشد. اگر شرایط به‌سرعت در حال تغییر هستند، ممکن است نیاز باشد که ارزیابی مدیریت به‌طور متناوب در طول تاریخ انتشار صورتهای مالی مربوط، به‌روزرسانی شود.

منبع:

• Guide to Going Concern Assessments, BDO.com, April 2020

واحد تجاری برای تداوم فعالیت ایجاد می‌کنند.

- ارزیابی مدیریت از اهمیت آن شرایط یا رویدادهای در ارتباط با توانایی واحد تجاری برای عمل به تعهدهای خود.
- برنامه‌های مدیریت که با هدف کاهش شرایط یا رویدادهایی طرح‌ریزی شده‌اند که درباره توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت شک اساسی ایجاد می‌کنند.

شک اساسی ایجاد شده اما با برنامه‌های مدیریت کاهش یافته است (شک اساسی کاهش یافت)

اگر پس از در نظر گرفتن برنامه‌های مدیریت، شک اساسی درباره توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت کاهش یابد، واحد تجاری ملزم است اطلاعاتی را افشا کند که استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی را در درک موارد زیر کمک کند:

- شرایط یا رویدادهای اصلی که شک اساسی درباره توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت ایجاد می‌کنند (قبل از در نظر گرفتن برنامه‌های مدیریت).
- ارزیابی مدیریت از اهمیت آن شرایط یا رویدادهای مربوط به توانایی واحد تجاری برای عمل به تعهدهایش.
- برنامه‌های مدیریت که شک اساسی درباره توانایی واحد تجاری برای تداوم فعالیت را کاهش دادند.

الزامهای جاری افشا

واحد تجاری باید موارد افشای مربوط به نااطمینانی درباره توانایی واحد برای تداوم فعالیت را در یادداشت‌های همراه صورتهای مالی در دوره‌های سالانه و میان‌دوره بگنجانند، تا زمانی که شرایط و رویدادهایی که باعث نااطمینانی هستند، رفع شوند. از آنجا که شرایط و رویدادهای ایجادکننده نااطمینانی و برنامه‌های مدیریت برای کاهش آن‌ها در طول زمان تغییر می‌کنند، موارد افشا نیز باید تغییر کنند تا به‌روزترین اطلاعات را در اختیار استفاده‌کنندگان بگذارند، از جمله اطلاعات درباره چگونگی رفع نااطمینانی.

کنترل داخلی بر گزارشگری مالی

مدیریت باید ارزیابی کند که آیا فرایندها و کنترلهای داخلی

تداوم فعالیت

راهنمای به‌کارگیری استاندارد حسابرسی ۵۷۰

حمیدرضا علمشاهی

تاثیر فرض تداوم فعالیت بر صورتهای مالی

عملیات تجاری در واقع از ماهیتی پیوسته و مداوم برخوردار است. طی یک فرایند تولید، وجوه نقد صرف خرید مواد اولیه و لوازم تولید، پرداخت دستمزد، پرداخت هزینه‌های سربار و سایر هزینه‌ها شده و به این ترتیب، مواد اولیه خریداری شده به کالاهای ساخته شده تبدیل می‌گردد و با فروش این کالاها دوباره وجوه نقد وارد بنگاه شده و عملیات تجاری ادامه می‌یابد. این‌که یک بنگاه را بتوان به‌عنوان بنگاهی با تداوم فعالیت فرض کرد، بر چگونگی تهیه و ارائه صورتهای مالی آن تاثیرگذار خواهد بود. با فرض تداوم فعالیت، داراییها و بدهیهای بنگاه تجاری به گروههای کوتاه‌مدت و بلندمدت تفکیک شده و صورتهای مالی بر پایه آن‌ها تنظیم می‌شوند. صورتهایی

که نشان‌دهنده نتایج مباشرت مدیران بنگاه در ازای منابع سپرده‌شده به آن‌ها بوده و حاوی اطلاعات مربوط و انکاپذیر درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریانهای نقدی بنگاه تجاری است.

کاربست این فرض در تعریف مفهومی داراییها و بدهیها نیز

نمایان است. در مفاهیم نظری گزارشگری مالی، اقلام دارایی و بدهی این‌گونه تعریف شده‌اند:

دارایی عبارت است از حقوق نسبت به منافع اقتصادی آتی یا سایر راه‌های دستیابی مشروع به آن منافع که در نتیجه معاملات یا سایر رویدادهای گذشته به کنترل واحد تجاری درآمده است (بند ۵-۳).

تعریف تداوم فعالیت

بنگاههای تجاری در اصل برای مدت نامحدود تشکیل می‌شوند و این موضوع در اساسنامه آن‌ها بازتاب دارد. محتمل‌ترین وضعیت برای بنگاههای نوپدید نیز ادامه فعالیت آن‌ها در بلندمدت است و می‌توان آن‌ها را کسب‌وکارهای دیرپا فرض کرد. چنین فرضی از مفروضات بنیادین حسابداری است؛ فرض تداوم فعالیت. فرضی که به‌موجب آن بنگاه تجاری موجودیت عملیاتی خود را در آینده قابل پیش‌بینی ادامه می‌دهد.

واحدهای تجاری مستلزم ارزیابی داراییهای آن‌ها به‌عنوان پشتوانه وامها و تسهیلات پرداختی، میزان وامها و تسهیلات کنونی و برآورد جریانهای نقدی آتی آن‌هاست که با استفاده از اطلاعات منعکس در صورت‌های مالی انجام می‌پذیرد.

سازمانها و نهادهای دولتی نیز به‌عنوان گروهی دیگر از ذینفعان واحدهای تجاری که از اطلاعات منعکس در صورت‌های مالی برای ارزیابی آن‌ها به‌منظور بستن قراردادهای دولتی و دریافت مالیات و نیز بررسیهای کلان اقتصادی استفاده می‌کنند، به تداوم فعالیت آن‌ها توجه دارند.

بنابراین، مدیران بنگاه‌ها هنگام تهیه صورت‌های مالی باید به ارزیابی توانایی تداوم فعالیت بنگاه‌ها پرداخته و صورت‌های مالی را با فرض تداوم فعالیت آن‌ها تهیه کنند تا استفاده‌کنندگان از این صورت‌ها از اطلاعات لازم در این زمینه برخوردار شوند. در استاندارد حسابداری شماره ۱ «ارائه صورت‌های مالی» در مورد لزوم ارزیابی مدیریت از تداوم فعالیت واحد تجاری در تهیه صورت‌های مالی آمده است:

مدیریت در زمان تهیه صورت‌های مالی، باید توانایی واحد تجاری برای ادامه فعالیت را ارزیابی کند. واحد تجاری باید صورت‌های مالی را بر مبنای تداوم فعالیت تهیه کند؛ مگر این‌که مدیریت قصد انحلال واحد تجاری یا توقف عملیات را داشته باشد یا گزینه واقع‌بینانه دیگری نداشته باشد. زمانی که مدیریت در ارزیابیهای خود، از عدم اطمینان بااهمیت در ارتباط با رویدادها و شرایطی آگاه است که ممکن است نسبت به توانایی تداوم فعالیت واحد تجاری، تردید اساسی ایجاد کند، واحد تجاری باید این عدم اطمینان را افشا کند. هنگامی که واحد تجاری صورت‌های مالی را بر مبنای تداوم فعالیت تهیه نمی‌کند، باید این واقعیت را همراه با مبنای تهیه صورت‌های مالی و دلایل عدم تداوم فعالیت واحد تجاری، افشا کند (بند ۲۳).

یک واحد تجاری در جریان فعالیت سالانه خود ممکن است با رویدادها و شرایطی روبرو شود که موجب ابهام بااهمیت در مورد فرض تداوم فعالیت آن گردد. آشکار است هر چه فاصله زمانی میان این رویدادها و شرایط با پیامدهای آنها بیشتر باشد، میزان ابهام نیز افزایش می‌یابد. در این‌گونه موارد برای افشای ابهام در صورت‌های مالی لازم است که مدیریت همه اطلاعات مرتبط با فعالیت بنگاه در بازه زمانی پس از تاریخ صورت‌های مالی تا دست‌کم دوازده ماه آتی را بررسی کند.

بدهی عبارت از تعهد انتقال منافع اقتصادی توسط واحد تجاری ناشی از معاملات یا سایر رویدادهای گذشته است (بند ۱۹-۳).

بر پایه تعریف ارائه‌شده از دارایی، حقوق نسبت به یک قلم دارایی هنگامی ایجاد می‌شود که آن دارایی در اثر معامله یا رویدادی در گذشته به کنترل واحد تجاری درآمده و از منافع اقتصادی آتی برخوردار باشد. یعنی یک تداوم زمانی در عملیات تجاری از گذشته تا آینده. معامله یا رویدادی با منافع اقتصادی آتی که در گذشته واقع و موجب برخورداری حقوق مالی برای دارنده دارایی شده است (در اینجا منافع اقتصادی به جریان ورودی وجه نقد به درون واحد تجاری اشاره دارد). به‌همین ترتیب در تعریف ارائه‌شده از بدهی، تعهد نسبت به انتقال منافع اقتصادی آتی توسط واحد تجاری به دیگران ناشی از معاملات یا رویدادهایی است که در گذشته واقع شده‌اند و به موجب آن‌ها واحد تجاری متعهد به انتقال منافع اقتصادی به دیگران گردیده است. (در اینجا نیز منافع اقتصادی به جریان خروجی وجه نقد از درون واحد تجاری اشاره دارد).

مسئولیت‌های هیئت‌مدیره در مورد تداوم فعالیت واحد تجاری

مدیران واحدهای تجاری در جایگاه مباشران مالکان بر داشته‌های واحدها کنترل و نظارت دارند و باید براساس مسئولیت‌های خود این داشته‌ها را در راستای بیشینه‌سازی منافع مالکان به‌کار گیرند. مالکان نیز وظیفه مباشرت مدیریت را با توجه به صورت‌های مالی ارائه‌شده بررسی و ارزیابی می‌کنند. اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی به‌همراه سایر اطلاعات درج شده در یادداشت‌های توضیحی، مبنای پیش‌بینی زمانبندی و قطعیت جریانهای نقدی آتی در واحد تجاری است که مورد استفاده مالکان و سایر ذینفعان قرار می‌گیرد. پیش‌بینی جریانهای نقدی آتی از این رو دارای اهمیت است که شرکتها از محل آن سود سهام نقدی و سود تضمین شده وامها و تسهیلات دریافتی را می‌پردازند. بنابراین جریانهای نقدی آتی بر توانایی شرکتها برای تداوم فعالیت تاثیرگذارند.

وام‌دهندگان نیز به‌عنوان گروهی از ذینفعان واحدهای تجاری، در فرایند ارزیابی ریسک اعتباری این واحدها توجه تام به تداوم فعالیت آن‌ها دارند. پرداخت وام و تسهیلات به

یا اتکای بیش از حد بر تسهیلات مالی کوتاه‌مدت برای تامین مالی داراییهای بلندمدت.

- نشانه‌های قطع حمایت مالی از جانب دولت یا بستنکاران.
- فزونی جریانهای خروجی بر جریانهای ورودی و جوه نقد حاصل از عملیات، طبق صورتهای مالی تاریخی یا پیش‌بینی شده.
- نامساعد بودن نسبتهای مالی اصلی.
- زیانهای عمده عملیاتی یا کاهش عمده در ارزش داراییهای مورد استفاده در ایجاد جریانهای وجوه نقد.
- نپرداختن سود سهام یا تاخیر طولانی در پرداخت آن.
- ناتوانی در پرداخت بدهی‌ها در سررسید.
- ناتوانی در رعایت شرایط مقرر در قراردادهای وام.
- تغییر در شرایط خرید کالا و دریافت خدمات از اعتباری به نقدی.
- ناتوانی در تامین منابع مالی لازم برای تولید و عرضه محصول جدید یا سایر سرمایه‌گذاریهای ضروری.

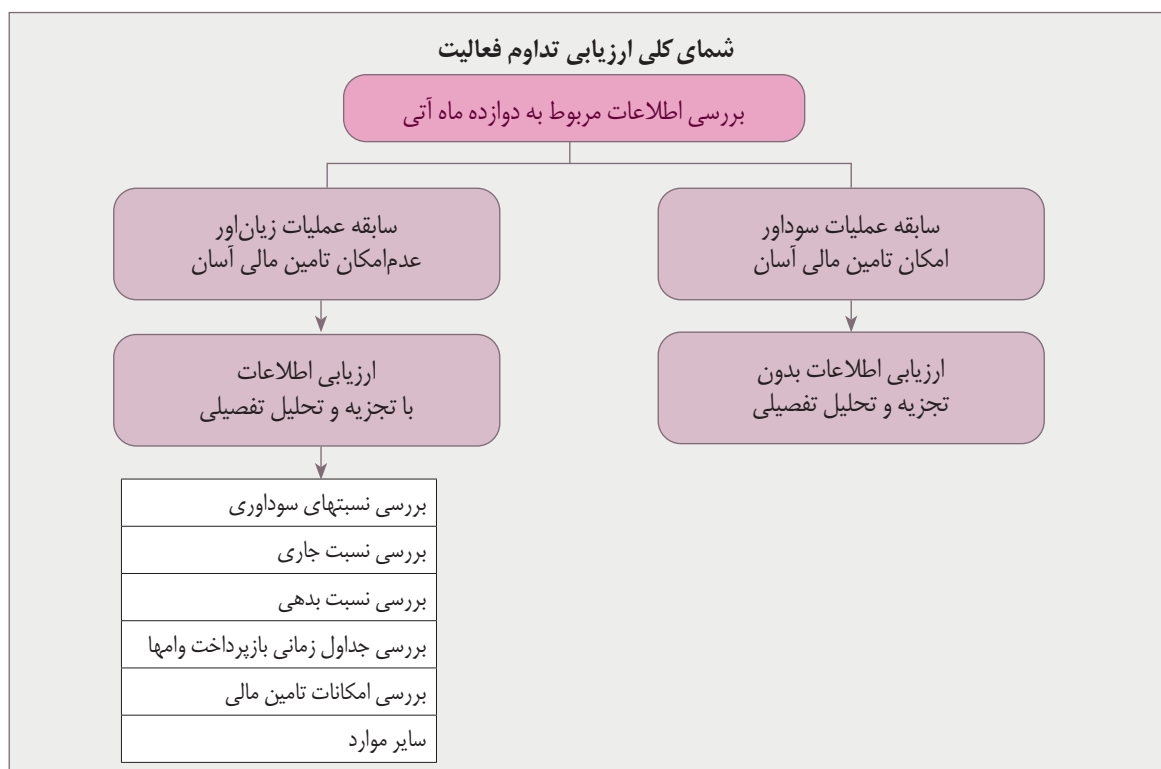
نشانه‌های عملیاتی

- از دست دادن مدیران کلیدی بدون جایگزینی آنان.
- از دست دادن بازار عمده فروش محصولات، مشتریان، حق استفاده از مجوز یا امتیاز پروانه ساخت یا تامین‌کننده اصلی کالا و خدمات.
- مشکلات کارگری یا کمبود مواد اولیه و قطعات مهم.

در همین رابطه در استاندارد حسابداری شماره ۱ آمده است: مدیریت برای ارزیابی مناسب بودن فرض تداوم فعالیت، تمام اطلاعات در دسترس درباره حداقل دوازده ماه آینده پس از پایان دوره گزارشگری، و نه محدود به آن را در نظر می‌گیرد. میزان بررسی این اطلاعات، به واقعیهای مربوط به هر مورد بستگی دارد. در مواردی که واحد تجاری سابقه عملیات سودآور و دسترسی آسان به منابع مالی داشته باشد، ممکن است بدون تجزیه و تحلیل تفصیلی به این نتیجه برسد که حسابداری بر مبنای تداوم فعالیت مناسب است. در سایر موارد، مدیریت برای قانع شدن نسبت به مناسب بودن مبنای تداوم فعالیت، ممکن است نیاز به بررسی طیف گسترده‌ای از عوامل مربوط به سودآوری جاری و مورد انتظار، جدول زمانبندی پرداخت بدهیها و منابع بالقوه جایگزین تامین مالی داشته باشد (بند ۲۴). نمونه‌هایی از این رویدادها و شرایط در بند ۱۰ استاندارد حسابداری ۵۷۰ به شرح زیر برشمرده شده است:

نشانه‌های مالی

- فزونی کل بدهیها بر کل داراییها.
- فزونی بدهیهای جاری بر داراییهای جاری.
- نزدیک شدن سررسید بدهیهای با شرایط غیرقابل تغییر که دورنمایی واقع‌بینانه برای پرداخت یا تمدید آنها وجود ندارد

جدول ۱- وضعیتهای ممکن در زمان وجود ابهام و افشای اطلاعات در صورتهای مالی

فرض مبنای تهیه صورتهای مالی	تناسب یا عدم تناسب کاربست فرض	میزان ابهام موجود	میزان افشای اطلاعات	نوع اظهار نظر
تداوم فعالیت	مناسب	بااهمیت	افشای کافی	مطلوب همراه با یک بند توضیحی در مورد وجود ابهام
تداوم فعالیت	مناسب	اساسی	صرف نظر از میزان افشا	عدم اظهار نظر
تداوم فعالیت	مناسب	بااهمیت و متعدد	صرف نظر از میزان افشا	عدم اظهار نظر
تداوم فعالیت	مناسب	بااهمیت	عدم افشا/ افشای ناکافی	مشروط
تداوم فعالیت	نامناسب	بااهمیت/ اساسی	صرف نظر از میزان افشا	مردود
توقف فعالیت	مناسب	-	افشای کافی	مطلوب

سایر نشانه‌ها

- عدم رعایت الزامهای مربوط به کفایت سرمایه یا سایر الزامهای قانونی.
- وجود دعاوی حقوقی در جریان علیه واحد تجاری که در صورت صدور رای به محکومیت واحد مزبور، تحمل نتایج آن به احتمال خارج از توان واحد تجاری است.
- تغییر قوانین، مقررات یا سیاستهای دولت به گونه‌ای که آثار مالی منفی بر واحد مورد رسیدگی داشته باشد.
- ارزیابی مدیریت از فرض تداوم فعالیت، بر پایه قضاوت درباره پیامدهای آتی رویدادها و شرایطی است که به طور ذاتی مبهم هستند. شرکتی که عملیات تجاری آن در دوره‌های مالی گذشته سودآور بوده و در بازپرداخت وامها و تسهیلات دریافتی اش دیرکردی نداشته باشد، تداوم فعالیت آن به طور مطمئن قابل پیش‌بینی است و نیازی به تجزیه و تحلیل تفصیلی اطلاعات مربوط به تداوم فعالیت آن نخواهد بود.
- اما هنگامی که عملیات تجاری شرکتی در دوره‌های مالی گذشته زیانبار بوده یا سودی اندک داشته و بازپرداخت وامها و تسهیلات دریافتی آن با دیرکرد همراه بوده و امکان دریافت وام و تسهیلات مالی جدید نیز دشوار باشد، در ادامه فعالیت این شرکت در آینده تردید وجود خواهد داشت. از این رو، ارزیابی تداوم فعالیت آن مستلزم بررسی تفصیلی از توان سودآوری، توان بازپرداخت وامها و تسهیلات دریافتی، امکانات تامین مالی آتی و سایر عوامل تاثیرگذار بر تداوم فعالیت شرکت خواهد بود. در چنین وضعیتی باید برنامه‌هایی که مدیریت برای رویارویی با پیامدهای این رویدادها و شرایط تدارک دیده است، ارزیابی شوند.

حاصل برنامه‌ریزیهای مدیریت برای این رویارویی در چهار برنامه کلی به ترتیب زیر بازتاب می‌یابد:

- برنامه فروش داراییها.
- برنامه گرفتن وام یا تجدید ساختار وامها.
- برنامه کاهش هزینه‌ها.
- برنامه افزایش سرمایه.

برنامه‌ریزی برای فروش داراییها، گستره‌ای از اوراق بهادار تا داراییهای ثابت و داراییهای نامشهود را دربر می‌گیرد.

نتیجه‌گیری و اظهار نظر حسابرسی

نتیجه‌گیری از رسیدگیهای حسابرسی در مورد تداوم فعالیت واحد مورد رسیدگی و اظهار نظر حسابرسی درباره آن، برابندی از ابهام موجود در ادامه فعالیت واحد تجاری و میزان اطلاعات افشاشده در ارتباط با آن در صورتهای مالی است.

حسابرس در ارزیابی کفایت افشای اطلاعات باید به این موضوع توجه کند که اطلاعات افشاشده توجه استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی را به احتمال ناتوانی واحد تجاری در بازپایان داراییها و پرداخت بدهیها در روال عادی عملیات تجاری جلب می‌کند.

جدول ۱ نشان‌دهنده وضعیتهای ممکن در وجود ابهام و افشای اطلاعات در صورتهای مالی است.

منبع:

- استانداردهای حسابرسی، سایر خدمات اطمینان بخشی و خدمات مرتبط (۱۴۰۲)، استاندارد تداوم فعالیت ۵۷۰ (تجدید نظر شده ۱۴۰۱).
- استانداردهای حسابداری (۱۴۰۲)، استاندارد حسابداری شماره ۱

مروری بر سودمندی تغییر استانداردهای مرتبط با گزارشگری حسابرسی (با تاکید بر استانداردهای حسابرسی ۷۰۱ و ۵۷۰)

مرتضی اسدی
سازش

در ژانویه ۲۰۱۵، هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی IAASB (از این پس هیئت)، با انتشار استانداردهای گزارشگری حسابرسی (جدید و تجدیدنظر شده)، حسابران را در مورد واحد تجاری که حسابرسی می‌کند، ملزم به تهیه گزارشهای شفاف‌تر و مفیدتر نمود. هیئت (IAASB)، معتقد است که ارتقای گزارشگری، باعث بهبود ارتباط میان حسابرس با سرمایه‌گذاران و ارکان راهبری می‌شود. گزارشگری جدید با روشن ساختن دامنه کار حسابرس، نقش و مسئولیت حسابرس و هیئت‌مدیره (ارکان راهبری)، شفافیت بیشتری را فراهم می‌کند (اسدی و حجی، ۱۴۰۱). الزامهای جدید شامل بخش جدیدی برای اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی است. همچنین بیان گزاره‌ای مثبت درباره استقلال حسابرس و تحقق مسئولیتهای اخلاقی مربوط، با افشای آیین‌اخلاقی مربوط، توصیف بیشتر مسئولیتهای حسابرس، جنبه‌های عمده یک حسابرسی و بهبود گزارشگری حسابرس در مورد تداوم فعالیت بوده است. در ادامه نتایج مطالعات انجام‌شده در ایران و خارج از ایران در زمینه آثار اجرای استاندارد ۷۰۱ تشریح می‌شود:

فروزنده و همکاران (۱۴۰۲)، در پژوهشی با عنوان “موضوعهای کلیدی حسابرسی (استاندارد بین‌المللی ۷۰۱ حسابرسی) و رفتار گزارشگری مالی” طبق بیانیه هیئت استانداردهای حسابرسی حسابداران عمومی آمریکا، نشان دادند وجود بخش موضوعهای کلیدی حسابرسی در گزارشهای حسابرسی باعث می‌شود مدیریت با دقت بیشتری در مورد کیفیت فرایندها و کنترل‌های آنها بیاندیشد. همچنین موضوعهای کلیدی حسابرسی نه تنها ممکن است شفافیت صورتهای مالی را برای کاربران مالی بهبود بخشد، بلکه رفتار گزارشگری مالی مدیریتی را نیز تقویت می‌کند. قائمی و همکاران (۱۴۰۳)، در پژوهشی با عنوان “بررسی محتوا و عوامل موثر بر افشای مسایل عمده حسابرسی: نخستین سال اجرای استاندارد ۷۰۱ حسابرسی در ایران”، نشان دادند که در اولین سال اجرای این استاندارد، در گزارش حسابرسی ۱۰۶ واحد تجاری، ۱۶۶ مورد مسئله عمده حسابرسی افشا شده است و در این میان، موضوعهای مرتبط با معاملات با اشخاص وابسته و شناخت درآمد، موضوعهایی بودند که بیشترین

در افزایش شفافیت، کاهش عدم تقارن اطلاعات، بهبود فرایندهای تصمیم‌گیری، افزایش بعد مربوط بودن اطلاعات و تقویت مسئولیت‌پذیری ذینفعان و در مقابل، بر ضعفها و چالشهای مرتبط با اطلاع‌رسانی متناقض مسایل عمده حسابرسی تاکید نمودند، که ممکن است تصمیمهای سرمایه‌گذاری را به خطر بیندازد و استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی را بالقوه تهدید کند. گزارش حسابرس انواع مختلفی از مسایل عمده را در بر می‌گیرد. در ادامه بر اساس یافته‌های مطالعات قبلی، شناسایی درآمد و کاهش ارزش داراییها، موضوعهایی بودند که بیشترین فراوانی را در گزارش حسابرس داشته، ارائه شده است: (کیتیوونگ و همکاران، ۲۰۲۰؛ چن و همکاران، ۲۰۲۰؛ کرام و همکاران، ۲۰۲۰، KPMG، ۲۰۱۷؛ Deloitte، ۲۰۱۷؛ ACCA، ۲۰۱۸). تعیین مسایل عمده حسابرسی تحت تاثیر عواملی مانند ویژگیهای صنعت، اندازه، پیچیدگی و خطرهای ذاتی مرتبط با عملیات واحد تجاری قرار می‌گیرد (عبدالحمید و همکاران، ۲۰۲۴).

هدف این پژوهش، تمرکز بر درک مسایل عمده حسابرسی و اجرای آن برای به دست آوردن بینشی در مورد مولفه‌های بااهمیت مسایل عمده حسابرسی است که شناسایی، ارتباطات، ارزش اطلاعاتی و انواع رایج آن را پوشش می‌دهد. به علاوه، بر اهمیت جنبه‌های مختلف اطلاع‌رسانی آن، مانند افزایش شفافیت، کاهش عدم تقارن اطلاعات، بهبود فرایندهای تصمیم‌گیری، افزایش ارزش افزوده اطلاعاتی و تقویت مسئولیت‌پذیری تاکید می‌کند. اما، اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی ممکن است منجر به افزایش مدت زمان حسابرسی، افزایش هزینه‌ها و تعهدهای قانونی بالقوه حسابرسان شود. این پژوهش نشان داد که مسایل عمده حسابرسی می‌تواند برای سرمایه‌گذاران، ناظران و سایر استفاده‌کنندگان در ارزیابی سلامت مالی و عملکرد یک واحد تجاری بسیار بااهمیت بوده و امید است که به تحقق اهداف اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی که از جمله آن بهبود ارتباط میان حسابرسان و استفاده‌کنندگان صورتهای مالی است، کمک نماید (عبدالحمید و همکاران، ۲۰۲۴).

برای مشاهده متن کامل این مقاله روی پیوند زیر کلیک

کنید. www.hesabras.com

فراوانی را در بخش مسایل عمده گزارش حسابرس داشته است. یوگا و دینارجیتو (۲۰۲۱)، در تحقیقی با عنوان "تاثیر اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی بر ارزش اطلاع‌رسانی گزارش حسابرس" به بررسی این موضوع پرداختند که آیا اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی، ارزش اطلاعاتی گزارش حسابرس را افزایش می‌دهد یا خیر. پژوهش آنان نشان داد اول، اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی ارزش اطلاعاتی گزارش حسابرس را افزایش می‌دهد و در تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان مفید است و این در راستای اهداف بیان شده در استاندارد حسابرسی ۷۰۱ است. دوم، عوامل متعددی باید در مورد اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی در نظر گرفته شوند. عامل اول حوزه‌های خاصی را پوشش می‌دهد که اغلب به عنوان مسایل عمده حسابرسی اطلاع‌رسانی می‌شود. سوم، اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی نباید خیلی کلی باشد و باید طبق شرایط واحد تجاری مشخص شود.

عبدالحمید و همکاران (۲۰۲۴)، در پژوهشی با عنوان "استاندارد حسابرسی ۷۰۱: اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی در گزارش حسابرس" به ارائه مروری جامع از استاندارد ۷۰۱ و پژوهشهای مربوط در مورد اطلاع‌رسانی مسایل عمده حسابرسی در گزارشهای حسابرسی پرداختند. آنها بر اهمیت مسایل عمده حسابرسی و مزایای آن

هیئت (IAASB)

معتقد است که ارتقای گزارشگری

باعث بهبود ارتباط میان حسابرس با

سرمایه‌گذاران و ارکان راهبری می‌شود

HESABRAS

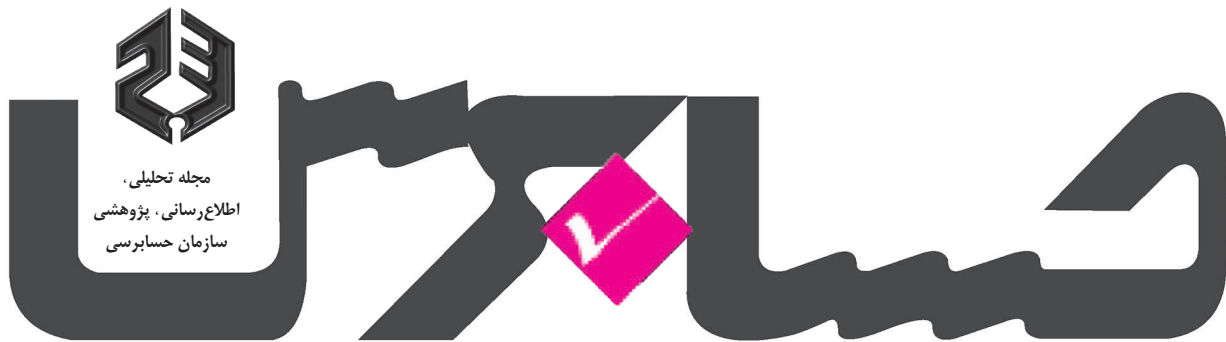
List of Contents:

Interview

- 12 The Increase in the Number of Bankruptcies is the Reason for Changing Talk to : M. Asadi
- 18 I Wish it Would be Mandatory to Present the Major Audit Issues Section in the Audit Talk to: H. Hajian
- 24 The Need of Stakeholders to Increase Reporting Transparency, Talk to: A. Nikokar
- 32 The Word "Fair" is Better Than "Desirable" Talk to: M.SH. Ahmadi
- 36 The Relevance of Informing Key Audit Issues for Listed Companies Talk to: H. Foudazi

Articles

- 40 AI's Role in the Big Four Accounting Firms S.S. Shahrokhi.Ph.D, F. Arab
- 46 Keynote address from Andreas Barckow, IASB Chair, at the EAA Annual Congress
- 50 Practical Issues in Applying ISA 570 Revised: Going Concern
- 54 Smart Contracts, AI, and the Future of Asset Valuation
- 58 Exploring the Evolution of the Accounting Profession
- 62 Professional Independence Resources
- 66 Guide to Going Concern Assessments
- 72 Going Concern: Guide to the Use of Auditing Standard 570 H.R. Alamshahi
- 76 An Overview of The Usefulness of Changing Standards Related M. Asadi, S. Hajji

- با حضور در گروه مشترکان ارجمند مجله حسابرسی از دریافت به‌موقع و مطمئن مجله برخوردار شوید.
- با اشتراک و دریافت مرتب مجله حسابرسی، آرشیوتان را کامل کنید.
- هزینه پستی مشترکان بر عهده مجله حسابرسی است.
- استادان و دانشجویان دانشگاه‌ها با دریافت اشتراک مجله حسابرسی از تخفیف ویژه برخوردار خواهند شد.
- مشترکان مجله حسابرسی می‌توانند مطالب مجله را به‌صورت دیجیتال نیز دریافت کنند.

مشترک حقوقی	مشترک حقیقی
نام مشترک:	نام خانوادگی:
وابسته به:	سال تولد:
نام شخص دریافت‌کننده:	محل کار:
سمت:	رشته تحصیلی:
شروع اشتراک از شماره:	شروع اشتراک از شماره:
تعداد درخواست از هر شماره:	تعداد درخواست از هر شماره:

شهر:	استان:	کدپستی:	صندوق پستی:
تلفن:	دورنویس:	پست الکترونیک:	
نشانی:		تلفن همراه:	

شماره حساب: ۴۰۰۱۰۰۰۶۰۴۰۰۵۳۷۲ بنام سازمان حسابرسی

شماره شبا: IR۵۱۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۰۰۶۰۴۰۰۵۳۷۲

شناسه واریز: ۳۷۹۰۰۰۶۷۴۲۶۷۵۰۰۰۱۰۰۱۰۱۰۱۱۳۶۳۳۲

آدرس: تهران - میدان آرژانتین - بلوار بیهقی - نبش کوچه ۱۲ غربی - پلاک ۱۲

شماره فاکس: ۰۲۱ - ۸۸۵۰۲۶۰۲

شماره تلفن: ۰۲۱ - ۸۸۵۰۳۴۴۵

مبلغ اشتراک (دوسال‌ونیم): ۲۰۰۰۰۰ تومان (مشترکان قبلی مجله شامل افزایش بهاء نخواهند بود)

اگر مجله جدید ظرف سه ماه از دریافت آخرین شماره، به دستتان نرسید، لطفاً با دفتر مجله تماس بگیرید.

HESABRAS

HESABRAS
(AUDITOR)

Quarterly Publication
No. 127
Sep. 2024

Licence Holder
Audit Organization

Director
Akbar Soheily Pour

Editor
Reza Nazari, Ph.D

No. 12, beihaghi St., Argentina Sq., Tehran, IRAN

Postal Code: 15147-46417

Tel: 021-88503445

Fax: 021-88502602

Email: editor@hesabras.org

www.hesabras.org

متقاضیان محترم، برای ثبت نام جهت انبارگردانی روی دکمه زیر کلیک کنید

ثبت نام متقاضیان انبارگردانی

پنج شنبه ۱۳ بهمن ۱۴۰۱

ورود به سایت انگلیسی (EN)

صفحه اصلی | درباره سازمان | خدمات سازمان | میز خدمت | ارتباطات و اطلاع رسانی | توان خولهان

سامانه های سازمان حسابرسی | سماح

سامانه فروش آنلاین نشریات

سامانه آموزش

سامانه بازنگستان

میز خدمت الکترونیکی

سامانه اینترنتی فروش نشریات

مشاهده

سامانه دریافت شناسه واریز

مشاهده

پست الکترونیکی همکاران

مشاهده

پیشنهادات و شکایات

مشاهده

ثبت نام متقاضیان انبارگردانی

مشاهده

